

CÂU ĐÓ VIỆT NAM

ĐẶC SẮC

NHÀ XUẤT BẢN LAO ĐỘNG XÃ HỘI

Câu đố Việt Nam (đặc sắc)

HUY CỐ - HỮU MAI

Tuyển soạn

CÂU ĐỐ VIỆT NAM
(ĐẶC SẮC)

**NHÀ XUẤT BẢN LAO ĐỘNG - XÃ HỘI
HÀ NỘI - 2006**

Lời nói đầu

Câu đố là một phần của văn học dân gian rất gần gũi với mọi lứa tuổi. Thế giới của câu đố thật muôn màu, độc đáo, thông minh, hóm hỉnh, hài hước và thú vị.

Đáp ứng nhu cầu của đông đảo bạn đọc trong cả nước, đặc biệt là lứa tuổi học trò, Nhà Xuất bản Lao động - Xã hội ấn hành cuốn CÂU ĐỐ VIỆT NAM do tác giả Huy Cố - Hữu Mai tuyển soạn.

Hy vọng tập sách sẽ mang lại cho bạn đọc nhiều điều bổ ích và lý thú.

NHÀ XUẤT BẢN LAO ĐỘNG - XÃ HỘI

1. THẾ GIỚI TỰ NHIÊN

1. *Buổi sáng thức dậy đằng Đông,
Buổi chiều về ngủ cánh rừng phía Tây.
Thường đi trọn vẹn một ngày,
Hôm nào quên đến đất dày tối đen.*

Là gì?

2. *Hai anh ở cùng một làng,
Thé mà mặt đỏ, mặt vàng khác nhau.
Lững lờ đi trước về sau,
Hàng năm họa có gắp nhau đôi lần.*

Là gì?

3. *Mặt giùi tròn tria trên cao,
Tỏa ra những ánh nắng đào đẹp xinh.*

Là gì?

4. *Một mẹ sinh được vạn con,
Rạng ngày đi hết chỉ còn một cha.*

*Mặt mẹ như hương như hoa,
Mặt cha nhăn nhó chẳng ma nào nhìn.*

Là gì?

5. *Sớm chiều gương mặt hiền hòa,
Giữa trưa bộ mặt chói lòa gắt gay.
Điձձđông, vềձձtây,
Hôm nào vắng mặt, trời mây tối mù.*

Là gì?

6. *Vừa băng cái vung,
Vùng xuống ao,
Đào chẳng thấy,
Lấy không được.*

Là gì?

7. *Tròn như cái đĩa, xỉa xuống ao,
Một trăm cái thường mà đào chẳng lên.*

Là gì?

8. *Trán em nở, mặt em tròn,
Người em vừa đẹp, vừa giòn, vừa xinh.
Trách em sao khéo vô tình,
Đêm đêm chỉ ngủ một mình trong cung.*

Là gì?

9. *Thông thiên, thông địa
Thông hải, thông hà
Thông khắp mọi nhà,
Thông cả quốc gia,
Thông qua thế giới.*

Là gì?

10. *Ở cao tít tận trên trời,
Mười lăm, mười sáu xinh tươi lạ thường.
Đã là chị, lại là ông,
Ngoài hai mươi tuổi mà trông đã già.*

Là gì?

11. *Người gọi tôi là chị,
Người lại gọi là ông,
Khiến tôi bối rối trong lòng,
Đến đêm mới dám ra trông mọi người.*

Là gì?

12. *Mười lăm, mười sáu đang xinh,
Đến hai mươi mốt ra hình xấu xa,
Ba mươi số chép đã qua,
Duyên còn mong một lần lại ra người thường.*

Là gì?

13. *Mặt gì mát dịu đêm nay,
Cây đa, chú cuội đứng đây rõ ràng.*
Là gì?
14. *Đang xuân tôi mới nhú sừng,
Lớn lên lưng chừng lại rụng sừng đi.
Thần thông biến hoá một khi,
Hai sừng mọc lại như thi đang xuân.*
Là gì?
15. *Cái chi quê ở trên trời,
Đêm đêm lặng đứng ngắm người trần gian,
Anh em nhiều lầm vô vàn,
Đó ai đêm được rõ ràng không sai.*
Là gì?
16. *Trái gì tròn tựa trái cà,
Trong ruột nóng bỏng ngoài da mát dần.*
Là gì?
17. *Mặt gì phẳng lặng thênh thang,
Người đi muôn lối, dọc ngang phố phường.*
Là gì?
18. *Đủ màu trắng, xám, đỏ, vàng,
Nước vào quá dẻo, dẽ dàng nặn tô,*

*Bởi phần rắn chắc khi khô,
Nhà ai cũng có vài đồ đã nung.*

Là gì?

19. *Đục rồi cát, cát rồi đục.*

Là gì?

20. *Ngàn vạn viên ngọc trên trời,
Bỗng nhiên hạt hạt rơi trên đất lành.*

Là gì?

21. *Cây cao tám vạn, nghìn hoa,
Mưa xuân thì héo, nắng già thì tươi.*

Là gì?

22. *Hăng hà sa số,
Khi có khi không.*

Là gì?

23. *Giữa trời cao ngóng trông ai,
Mà anh xòe rộng đôi tai đợi chờ.*

Sao gì?

24. *Huy hoàng tám vạn, nghìn hoa,
Mưa dầm thì héo, nắng già thì tươi.*

Là gì?

25. *Không có cánh mà có đuôi,
Những toan đọn cả bầu trời sạch trong.*
Sao gì?
26. *Ngân Hà rộng chǎng có đò,
Muốn sang sông được phải nhờ đến ai.*
Sao gì?
27. *Phải chǎng ở với nàng tiên,
Mà phải cày cấy đêm đêm giữa trời.*
Sao gì?
28. *Tiếng gà gáy sớm thật tài,
Gọi lên được đóa hoa nhài lung linh.*
Sao gì?
29. *Vật gì đêm mãi không ra,
Mưa thì biến mất, tạnh ra đầy trời.*
Là gì?
30. *Xinh như đóa hoa cải ngồng,
Cứu nguy bao kẻ bồng bênh giữa khơi.*
Sao gì?

31. Có cửa mà không có nhà,
Đến ngày mà đẻ con ra mới tài.

Là gì?

32. Có ông mà không có bà,
Có cửa không nhà sinh đặng hai con.
Tháng ngày nắng với nước non,
Khi lên, khi xuống mỗi mòn tẩm thân.

Là gì?

33. Rõ ràng chẳng phải nôi canh,
Thế mà vị mặn nước xanh cá nhiều.

Là gì?

34. Không có bụng mà có lòng,
Không có chồng mà lại có con.

Là gì?

35. Sông nào ánh điện lung linh,
Bến xưa tiên Bác tìm hình nước non.

Sông gì?

36. Sông nào xứ Nghệ đẹp giàu,
Tên nghe cũng gọi một màu xanh trong.

Sông gì?

37. *Sông nào tên thật hiền hòa,
Là tên tinh lúa phù sa đắp bồi.*
Sông gì?
38. *Sông nào rừng núi mịt mùng,
Tàu Tây một thuở chìm dòng nước sâu.*
Sông gì?
39. *Tiễn người đi giữ biên cương,
Đòng sông nhũng nhớ cùng thương
trùng trùng.*
Sông gì?
40. *Nghìn năm thăm thẳm đêm đen,
Tạo một thác nước, sáng lên muôn vùng.*
Sông gì?
41. *Một dòng hai nhánh Đông, Tây,
Xưa nhiều cỏ mọc, ngày nay lúa nhiều.*
Sông gì?
42. *Mênh mông bờ bãi phì nhiêu,
Chín con rồng lượn dập diu nước mây.*
Sông gì?

43. Mọi sông xuôi hướng thong dong,
 Riêng chàng lại chảy ngược dòng vì sao.
 Sông gì?
44. Lươn dòng bên một cống đê,
 Con thuyền chở mộng, giọng hò vút cao.
 Sông gì?
45. Không cầu dải yếm làm cầu.
 Con thuyền quan họ miếng trầu trao duyên.
 Sông gì?
46. Giữa dòng từng cắm cọc lim,
 Mấy thời thuyền giặc tan chìm nơi đây.
 Sông gì?
47. Hai môt năm mới thông cầu,
 Bắc Nam gặp mặt nơi nào vui hơn.
 Sông gì?
48. Đầy voi chỉ một con sông,
 Mà sao lại bảo ba dòng tâm tư.
 Sông gì?

49. *Cuộn cuộn phù sa rực hồng,
Nghìn xưa từng đă thấy rồng bay lên.*
Sông gì?
50. *Có con mà không có cha,
Có cửa mà không có nhà,
Đến ngày con lớn mẹ đà chết đi.*
Là gì?
51. *Sông nào ở chốn kinh đô,
Ngày xưa rộng lớn, bây giờ bé teo.*
Sông gì?
52. *Hồ nào soi bóng đôi thông,
Gió Xuân Hương đượm ngát vùng trời xanh.*
Hồ gì?
53. *Hồ nào rừng núi bốn bên,
Nổi danh Việt Bắc một miền kiên trung.*
Hồ gì?
54. *Hồ nào ở giữa Thủ đô,
Vua Lê trả kiêm, rùa mang đi giùm.*
Hồ gì?

55. *Hồ nào nổi tiếng miền Nam,
Đông, Tây hai tuyến nước tràn khen mương.*

Hồ gì?

56. *Sững sững mà đứng giữa trời,
Trời xô không đổ, trời mòi không đi.*

Là gì?

57. *Quê hương ai ở trên trời,
Hết lang thang lạitoi bời thịt da.
Về trong lòng mẹ đậm đà,
Đứa nuôi thảo mộc, đưa ra giang hà.
Bao giờ trở lại quê cha,
Tơ trời xin kết cánh hoa mà vè.*

Là gì ?

58. *Cong cong như thể cây cung,
Ai lên cửu trùng mà muốn bắc thang.*

Là gì?

59. *Ngân Hà sâu thật là sâu,
Ngưu Lang, Chức Nữ bắc cầu nào sang.*

Cầu gì ?

60. *Lúc là mây trăng nhẹ trôi,
Lúc là bông tuyết rơi rơi trăng tròn,
Lúc thì là hạt mưa rơi
Lúc là đá rắn, lúc chơi rỗng dài.*

Là gì ?

61. *Khi trăng bạch, lúc đen sì,
Khi vàng, khi đỏ, khi thì thấp cao,
Gặp cơn gió thổi ào ào,
Kéo nhau trốn chạy khác nào ngựa truy.*

Là gì ?

62. *Khi xanh khi trăng khi hồng,
Chẳng thả dưới nước cũng bồng bềnh trôi.*

Là gì?

63. *Chẳng thả xuống nước cũng trôi,
Khi ở trên trời không cánh cũng bay.*

Là gì?

64. *Bồng bềnh trôi nơi không nước,
Đã trông thấy được, mà lấy khó thay,
Khi xanh ngắt, lúc đỏ gay,
Khi mỏng như lụa, lúc dày như bông.*

Là gì?

65. *Anh cả* trên gác kêu vang,
Anh hai thấp đèn sáng,
Anh ba phi nước đại,
Anh tư đội mũ trắng,
Anh năm đổ nước đầy.

Là gì?

66. *Sinh ra* từ thuở gian nan,
Nuôi người, nuôi lửa từ ngàn năm xưa.

Là gì?

67. *Ba* ngang *ba* phết,
Đánh chết *người ta*,
Quan không *dám tra*,
Làng không *dám xu*.

Là gì?

68. *Chẳng* ai biết *mặt* ra *sao*,
Chỉ nghe *tiếng* nổ *trên* cao *âm* *âm*.

Là gì?

69. *Không* sơn mà *đỗ*,
Không gõ mà *kêu*,
Không kêu mà *rụng*.

Là gì?

70. *Trông đánh thật khỏe,
Đuốc lóe thật nhanh,
Quạt khắp xa gần,
Văng nước tung tóe.*

Là gì?

71. *Băng cái kim, chìm xuống ao,
Đào không thấy, lấy không được.*

Là gì?

72. *Cái gì lòng ở quanh đây,
Nắng lên kết cánh mà bay về trời,
Lạnh thì lại trở xuống chơi,
Chờ khi dịp nóng, tức thời bay lên.*

Là gì?

73. *Cây cao ngàn trượng nhỏ ti,
Trời quang mây tạnh, thấy gì cây cao,
Không cành không lá làm sao,
Mà sa xuống giếng, mà vào ruộng sâu.*

Là gì?

74. *Cây cao ngun ngút,
Lộp độp tàu tiêu,
Anh đở chị nhiêu,*

*Ra khỏi cửa lều,
Nón tối che kẽ.*

Là gì?

75. *Cuộc đời là chuyện chuyển luân,
Từ khe ra biển gian truân đã nhiều,
Về trời theo ngọn lửa thiêu,
Bơ vơ giá lạnh lai liên thân tan.*

Là gì?

76. *Không có quả, không có cây,
Thế mà có hạt rụng đầy nơi nơi,
Cỏ cây thấy hạt thì vui,
Loài vật thấy rụng tìm nơi ẩn mình.*

Là gì?

77. *Mình nó trắng trong, có hột dài dòng,
Nấu ăn mát lòng, nướng ăn không được.*

Là gì?

78. *Muôn ngàn “quân” đồng trên trời,
Ào ào xuống đất giúp người làm ăn,
Đoàn quân nhỏ quý vô ngân,
Giúp đồng ruộng có mùa xuân mượt mà.*

Là gì?

79. *Quê cha thì ở trên trời,
Quê mẹ dưới đất xuống chơi phàm trần,
Đường đi không ngại mỏi chân,
Mùa hè mập ú, mùa xuân thì gầy.*
Là gì?
80. *Vừa tròn, vừa dài trăm hai mươi thước,
Đánh lướt qua sông, đánh bông ngọn gạo,
Đánh dạo đâu định.*
Là gì?
81. *Chẳng phải sắt, chẳng phải đồng,
Chém không đứt mà ăn được.*
Là gì?
82. *Chặt không đứt, bứt không rời,
Phơi không ráo, đốt thời cháy đâu.*
Là gì?
83. *Con chi hình rất lạ kỳ,
Không chân mà đứng, không giò mà đi.*
Là gì?
84. *Nhẹ không nhẹ, nặng không nặng,
Nhưng cầm mà đầy thì chẳng được đâu.*
Là gì?

85. *Điều dàng mềm yếu nhất đời,
Nhưng khi nổi dậy chẳng ai địch cùng.*
Là gì?
86. *Xanh xanh, đỏ đỏ, vàng vàng,
Bắc cầu thiên lý nằm ngang một mình.*
Là gì?
87. *Trông ra thăm thăm lại mênh mông,
Chẳng có một người lại bảo đồng,
Đứng mái lâu tây nhìn ngoảnh lại,
Xa xa chỉ thấy đám mù không.*
Là gì?
88. *Nơi ở mãi tận trên cao,
Rủ nhau xuống thấp ào ào đua chen,
Xuống rồi cũng muốn bay lên,
Tạm tìm nơi trũng nằm yên đợi chờ.*
Là gì?
89. *To như núi, nhẹ hơn bông,
Chẳng thả xuống sông cũng trôi lờ lững.*
Là gì?

90. *Cát đâu ai bốc tung trời,
Sóng sông ai vỗ, cây đồi ai rung.*
Là gì?
91. *Hết đến chỗ nào
Ào ào chỗ ấy,
Tai thì nghe thấy,
Mắt nhìn thì không.*
Là gì?
92. *Khi đem tươi mát cho đời,
Khi gieo tai họa bao người khiếp kinh,
Có tiếng mà chẳng có hình,
Chợt đi chợt đến, tính tình đổi thay.*
Là gì?
93. *Không chân, không tay
Mà hay mở cửa.*
Là gì?
94. *Chợt đi, chợt đến, tính tình đổi thay.*
Là gì?
95. *Mùa nào trường học im lìm vắng tanh.*
Mùa gì?

96. *Mùa nào nóng bức trong năm,
Người đi nghỉ mát, người thăm quê nhà.
Mùa gì?*
97. *Mùa nào lá rụng đầy sân,
Khiến cho thi sĩ, văn nhân cảm hoài.
Mùa gì?*
98. *Mùa nào mặc áo bông len.
Đêm nằm đóng cửa trùm chăn kín người
Mùa gì?*
99. *Mùa nào cây cối xanh tươi.
Mưa bay lát phất, hoa cười, chim ca.
Mùa gì?*

2. THẾ GIỚI THỰC VẬT

A. CÂY

100. *Áo đơn áo kép,
Đứng nép bờ ao,
Gió thổi ào ào,
Mà không động đậy.
Là gì?*

101. *Thân như cá sấu giữa đời,
Lá như ô nhỏ giữa đời múa ca.*
Cây gì?
102. *Trên đầu thì tóc xanh rì,
Giữa lưng thì trắng, đít thì nhũng lông.*
Cây gì?
103. *Đời từng bùi ngọt đắng cay,
Về già nhiệt huyết càng ngày càng tăng.*
Cây gì?
104. *Bấy lâu chăm chút đêm ngày,
Vì đâu đến nỗi mà nay phu tình,
Rút xương, thái thịt tan tành,
Đưa hồn về đám mây xanh tột vời.*
Cây gì?
105. *Bé thì áo trắng áo đào,
Lớn lên cởi áo phơi làn da xanh,
Bé thì thịt xé thây phanh,
Lớn thì chết chém đố anh thứ gì.*
Cây gì?

106. *Bình sinh tôi đứng giữa trời,*

Đó ai giỏi võ đánh thời trúng tôi.

Cây gì?

107. *Sinh con rồi mới sinh cha,*

Sinh cháu giữ nhà rồi mới sinh ông.

Cây gì?

108. *Bốn bờ trời dựng mây xanh,*

Ở giữa mây đỏ xung quanh mây vàng,

Còn duyên ong bướm xốn xang,

Hết duyên dùi đục, dao mang xẻ liền.

Cây gì?

109. *Chân cao lồng khổng,*

Mình ốm tận xương,

Hồn đi bốn phương,

Chân còn đứng đó.

Cây gì?

110. *Hè về hoa đỏ như son,*

Hè đi thay áo xanh non mượt mà.

Bao cánh tay tỏa rộng ra,

Như vẫy như đón bạn ta tới trường.

Cây gì?

111. *Lá bằng đồng tiền,
Thân lan trong bụi.*

Cây gì?

112. *Một năm có mười hai tháng,
Một tháng có ba mươi ngày,
Chọn một ngày trồng cây không rễ.*

Cây gì?

113. *Sừng sững mà đứng giữa trời,
Mặc ba áo kép, mặc mười áo đơn.*

Cây gì?

114. *Chặt đầu nối nghiệp tổ tông,
Kẹp huyết lấy tiền, da thịt bỏ đi.*

Cây gì?

115. *Cây long tong, lá leo teo,
Ăn được, khó trèo - đố bạn cây chi.*

Cây gì?

116. *Có cây mà chẳng có cành,
Có quả để dành chắp nối tơ duyên.*

Cây gì?

117. *Cây bên sông có bông không trái,
Cây giữa đường có trái không hoa,
Cây trong nhà có hoa không rẽ.*

Cây gì?

118. *Cây gì có thật mà không,
Mở đầu câu chuyện, thưa ông thưa bà.*

Cây gì?

119. *Thân em thịt trắng da hồng,
Chui xuống dưới đất lấy chồng để con,
Đất tốt thì để xòn xòn,
Đất xấu em để ít con gầy gò.*

Cây gì?

120. *Cây cao một trượng có vũng nước trong,
Không chim gì uống được.*

Cây gì?

121. *Tên tôi thì ở trên trời
Thân tôi gai góc đất người bôn ba.*

Cây gì?

122. *Thấy rồng mà chẳng thấy tiên,
Tưởng rồng bay lại nằm trên đỉnh tường.*

*Có da, cũng lại có xương,
Máy cái vuốt nhô giương giương dọa người.*

Cây gì?

123. *Chân chẳng chạm đất, tay chẳng chạm trời,
Lửng lơ mặt nước, trôi dạt tứ phương.*

Cây gì?

124. *Cây gì khác họ cùng tên,
Cây ở dưới nước, cây trên chiến trường.*

Cây gì?

125. *Cây cao quả trắng dây dài,
Trồng hoài, trồng mãi mà nào được ăn.*

Cây gì?

126. *Không trồng mà mọc.*

Cây gì?

127. *Cây chi mà thấp la đà,
Lăm hoa lăm quả trông vào tháng ba.*

Cây gì?

128. *Cây dài năm thước,
Lá rậm rì rì,*

*Sinh đông tử hè,
Trái hồng hoa trắng.*

Cây gì?

129. *Quê em ở chốn ao tù,
Vượt qua mặt nước, vồng dù thấp cao,
Đến ngày mở mặt ra chào,
Soi gương mới biết tự hào tốt tươi.*

Cây gì?

130. *Cây gì mới mọc thì cao,
Dần dần lại thấp cớ sao lạ kỳ.*
- Cây gì?

131. *Cây gì tên sợ người cười,
Hết ai chạm phải đang tươi héo liền.*

Cây gì?

132. *Cây gì đêm héo ngày tươi,
Hoa làm chong chóng giữa trời đuổi nhau,
Mỗi mot quen thói đục vào,
Gặp ngay chất đắng buồn rầu nhả ra.*

Cây gì?

133. *Cây lia tia, lá lắt tắt,
Dễ ăn, khó nhặt.*

Cây gì?

134. *Cây ngoài đồng có bông có trái,
Cây ngoài bãi có trái không bông.*

Cây gì?

135. *Cây thấp la đà, có hoa không trái.*

Cây gì?

136. *Cây thơm mọc ở cạnh nhà,
Bắc giàn lấy lá cho bà quết vôi,
Bảo không mà có đáy thôi,
Đem nghiền nát với cau tươi đỗ lừ.*

Cây gì?

137. *Cây trên rừng không lá,
Cá dưới bể không xương,
Ngựa long cương không ai dám cưỡi,
Đất đồng nội không ai dám cày.*

Là gì?

138. *Cây trong nhà có hoa không quả,
Cây ngoài ngõ có quả không hoa.*

Cây gì?

139. Cây xanh thì lá cũng xanh,
Ăn sống thì được, nấu canh thì đừng.
Cây gì?

140. Cây xanh, lá đỏ hoa vàng
Hạt đen rẽ trắng đỡ chàng đoán ra.
Cây gì?

141. Cây xanh, lá cũng xanh xanh
Nở bông hoa trắng cho xinh lòng chàng,
Quả ăn nóng ruột, nóng gan
Châu lè hai hàng con mắt đỏ hoe.
Cây gì?

142. Cây xanh mà lá cũng xanh
Cái đít trắng nõn nấu canh ngọt lù.
Cây gì?

143. Cây xon xon, lá xanh xanh
Rút ruột đem bán cho anh lấy tiền,
Ruột làm nên tấm áo êm
Ai ai cũng phải cầm tiền đi mua.
Cây gì?

144. Chặt đuôi rồi lại sẻ mình
Có ông bạc má ngồi rình một bên.
Lá gì?

145. *Chân bắt chéo, tay bắt chéo,
Đội nón méo, đứng sau hôi.*

Cây gì?

146. *Chênh chênh bóng nguyệt xế mành,
Tựa ngồi bên án một mình thiu thiu.*

Cây gì?

147. *Chị em ai nấy đứng cười,
Thân tôi ở góá chín mười mặt con.*

Cây gì?

148. *Chúng em ơn chị ơn bà,
Nhanh tay cởi trói tuổi già lại xuân,
Cho cả phần đất giữ chân,
Chúng em tươi tốt toàn dân no lòng.*

Cây gì?

149. *Có cây mà chẳng có cành,
Vài cô tóc xõa dập dềnh đôi bên.*

Cây gì?

150. *Con trâu chết rục,
Nằm giữa đất đai,*

Một đường sống dài,

Hai dãy sườn nát.

Là gì?

151. *Đầu thi đội nước,*
Đuôi thi ở thượng thiên,
Mang năm cánh trắng lá mềm,
Nằm trong chậu nước, êm đềm chơi xuân.

Cây gì?

152. *Đêm nằm luống những ngắn ngo,*
Chiêm bao thấy bậu, dậy sờ thấy không.

Cây gì?

153. *Cây gì dưới đất mọc lên,*
Mà tên lại ở mãi trên thiên đình.

Cây gì?

154. *Đứng gần lại bảo là xa,*
Có chồng lại bảo rằng ta không chồng.

Cây gì?

155. *Mình xanh lại mặc áo xanh,*
Rủ nhau xuống tắm quây quanh gian nhà,

*Tắm rồi cởi trật áo ra,
Mình trắng như ngà lại đội mũ xanh.*

Cây gì?

156. *Giang sơn một nấm trong tay,
Chỉ lo việc nước, không lo việc nhà.*

Là gì?

157. *Gió thổi kèn nổi tò te.*

Cây gì?

158. *Hai chị em cùng có một tên,
Chị ở dưới nước, em lên trên nguồn.*

Cây gì?

159. *Hai mươi tám, ba mươi lăm chưa lấy chồng,
Bốn mươi có lẽ mở phòng xuất gia,
Trong nước, ngoài nước gần xa,
Đón em xây dựng cửa nhà tươi vui.*

Cây gì?

160. *Học thì giỏi, không đi thi,
Úc tình với bạn ra đi ở chùa.*

Cây gì?

161. Khi còn non thì ngồi,
Già rồi thì đứng thẳng.

Cây gì?

162. Khoan đâu, khoan cổ, khoan tai,
Bò la bò liệt đố ai biết nào.

Cây gì?

163. Làm người ăn chơi chẳng thiếu,
 Tay bỏ ra yếu điệu,
 Mình trăm ngán nôn nà,
 Sinh con sinh cháu bỏ ra tứ bề.

Cây gì?

164. Lui mình ở chốn giang tân,
Còn mang lấy tiếng vi thần bất trung.

Cây gì?

165. Mắt thì mắt mình,
Mũi thì mũi người ta,
Tóc bôi seo gà,
Có đứa con giàn chết.

Cây gì?

166. Mẫu thân sinh tú đắc tràng,
Con cháu họ hàng chiếm bảng đồng khoa.

Cây gì?

167. *Mẹ chồng thiếp ở nơi nao,
Thiếp đi tìm khắp âm bao chưa tường.*

Cây gì?

168. *Mẹ gai góc, con trọc đầu.*

Cây gì?

169. *Mình dài hoa nhọn kim châm,
Đầu xanh, đầu trắng, đầu thâm cung vừa.
Đầu ai đi sớm về trưa,
Năm canh cung đợi, cung chờ cả năm.*

Cây gì?

170. *Mình như cái mói bùng tinh,
Quả bằng cái nồi đình, thân tựa ngón tay.*

Cây gì?

171. *Một mẹ sinh chín con ra,
Chín con lột tất ông cha là mười,
Bà mẹ đậm cẳng kêu trời,
Lột sao lột hết chín mươi cha con,
Còn một bầy cháu trên non,
Cũng thời lột hết không còn chút da.*

Cây gì?

172. Một mình hai tật đành cam,

Trời sinh phải chịu biết làm sao đây.

Cây gì?

173. Nào khi nắng sớm, mưa chiều

Ôm lòng mà chịu những điều gian nan.

Cây gì?

174. Ngãm mình cung bậc đế vương,

Cớ sao phải chịu tuyết sương dài dầu.

Cây gì?

175. Nỗi lòng biết ngỏ cùng ai,

Thiép trong cánh cửa, chàng ngoài chân mây.

Cây gì?

176. Nước non thiép gởi lại chàng,

Thiép xin cái khó ra chàng che thân.

Cây gì?

177. Ở gần mà gọi bằng xa,

Ở đất ông bà, có trái không bông.

Cây gì?

178. *Ôn cha, nghĩa mẹ mong đèn
Làm con trọn đạo chẳng quên khi nào.*

Cây gì?

179. *Quê tôi vốn ở đàng đông,
Bạn cùng ngư phủ, mênh mông nước triều,
Vì ai tàn phá dân xiêu,
Vậy nên em phải sớm chiều vào ra.
Vốn xưa em trắng như ngà,
Vì chàng lẩn lóc, thiếp đà nén thâm.*

Cây gì?

180. *Sinh ra ta đã cùng tên,
Anh ở dưới đất, tôi trên bầu trời.
Tôi thì thành hạt mưa rơi,
Anh buộc rổ rá giúp người làm dây.*

Là gì?

181. *Có mũi băng sóc cánh sao,
Có trong cổ tích ai nào đoán ra.*

Cây gì?

182. *Tay bưng quả nếp vô chùa,
Thắp nhang lạy Phật xin bùa dưỡng thai.*

Cây gì?

183. *Tên cây thường là tên hoa,
Thu về quả chín như là đèn treo.*

Cây gì?

184. *Tên em một số, với một ngang
Bằng đồng, bằng sắt, không bằng gang,
Chưa hề làm hại gì ai cả,
Kết mười tội ác thật là oan.*

Cây gì?

185. *Thân em lơ lửng giữa bầu trời,
Gió mát chiều chiều đúng đinh chơi,
Thân này lấm lúc đau vì nước,
Xác nọ còn mong giúp việc đời.*

Cây gì?

186. *Thập niên đăng hỏa công trình,
Nguyên khôi trung bảng rất vinh một mình.*

Cây gì?

187. *Thiép cam đứng mãi giữa đồng,
Mang tiếng có chồng mà chịu tiếng oan.
Trách ai đưa thiép về làng,
Con nít hàng đàn xúm đến tranh ăn.*

Cây gì?

188. *Thở than chỉ có riêng mình,
Chồng con chẳng có một mình quanh hiu.*

Cây gì?

189. *Trên là nhà ngồi,
Dưới là trống không.*

Cây gì?

190. *Trên thì lươn lách,
Dưới thì trach chui.*

Cây gì?

191. *Trong trắng ngoài xanh,
Nó đi chung quanh
Nó dòm nó ngó,
Nó thấy tôi có
Nó rút nó lôi,
Khốn nạn thân tôi
Nó lôi nó rút.*

Cây gì?

192. *Ví dù sấm sét, búa rìu
Yêu anh, em cũng cố chiều ý anh.*

Cây gì?

193. *Xưa kia tôi ở trên rừng,
 Người lên cắt gốc, buộc lưng quẩy về.
 Người giữ, người đánh thoa thuế,
 Bắt tôi chịu đủ mọi bể thương.
 Đã vậy người còn không thương,
 Treo thân dốc ngược, muôn đường đắng cay.*

Cây gì?

194. *Cây gì lá nở sau hoa,
 Xuân sang, tết đến mọi nhà có tôi.*

Cây gì?

2. HOA

195. *Chúng sống giữa chín tầng mây,
 Sao rơi mây xuống dây thơm lừng.*

Hoa gì?

196. *Cây họ mận, lá xanh tươi
 Hoa soi xuống nước trăng người đợi ai.*

Hoa gì?

197. *Thân em khi trăng, khi hồng
 Đứng trong hồ biếc, soi dòng nước xanh*

*Rõ ràng vẻ quý màu thanh,
Người đời sao lại gán danh tôi đời.*

Hoa gì?

198. *Đám hoa, cánh mỏng mảnh thay,
Ngỡ đòn bướm bướm đang bay dập dờn.*

Hoa gì?

199. *Đở bừng khắp cả mình cây,
Khi quả chín vỡ bông bay khắp vùng.*

Hoa gì?

200. *Đở choen choét, loét lòe loe,
Xanh lè lè, quắn quẳm quặp.*

Hoa gì?

201. *Hoa gì báo hiệu đầu cành mùa thi.*

Hoa gì?

202. *Hoa gì buổi sáng trăng trong,
Xế trưa phơn phớt màu hồng chuyển gam.*

Hoa gì?

203. *Hoa gì chỉ nở về đêm,
Muốn xem phải đợi trăng lên ngang đầu.*

Hoa gì?

204. Hoa gì không phải hôm nay,
Mà là tên gọi của ngày hôm qua.

Hoa gì?

205. Hoa gì được xếp vào hàng tôn vương.

Hoa gì?

206. Hoa gì trẻ nở trên cành,
Già chui xuống đất để dành nuôi ta.

Hoa gì?

207. Hoa gì mọc ở trên đầu hùng kê.

Hoa gì?

208. Hoa gì muôn dặm đường dài.

Hoa gì?

209. Tấm dưới hồ rất dịu dàng,
Mà sao mang tiếng dùng đoàng lạ thay.

Hoa gì?

210. Hoa gì cho quả quyên trầu,
Để cho câu chuyện mở đầu nên duyên.

Hoa gì?

211. Hoa gì sắc trắng mà ai cũng thè.

Hoa gì?

212. Hoa gì e thẹn bên đường.

Hoa gì?

213. Hoa gì theo ánh mặt trời.

Hoa gì?

214. Hoa nhỏ ngày ngủ lơ mơ,

Về đêm mới thức đưa hương diệu kỳ.

Hoa gì?

215. Hoa gì tươi đẹp đồng thời lấm gai.

Hoa gì?

216. Hoa gì vạn tuổi lừng danh.

Hoa gì?

217. Hoa nào không phải láng lơ,

Mà người kêu bướm ôm ờ đến hay.

Hoa gì?

218. Hoa gì thơm ngát về đêm.

Hoa gì?

219. *Hoa như trứng éch tím tươi,
Mưa phùn lát phát thơm trời làng em.*
Hoa gì?
220. *Hoa trắng, lòng hoa vàng ong
Vào chùa thường gặp ngát trong sân chùa.*
Hoa gì?
221. *Lá dài như đòn gánh vươn,
Mà hoa rủ tím như chùm pháo bông.*
Hoa gì?
222. *Là hoa không đem tặng nhau,
Ở cùng nơi chợ với rau cung buôn,
Thị thành cho đến xóm thôn,
Không khen đẹp, lại khen ngon mới kỳ.*
Hoa gì?
223. *Hoa gì cánh nhỏ li ti,
Thoảng hương nhớ cuộc chia ly mưa ròng.*
Hoa gì?
224. *Thân khẳng khiu, tóc lơ tho
Nụ cười tươi thắm đón chờ xuân sang.*
Hoa gì?

225. *Thon thon như ngón tay hòng,
Lại như đuôi nhỏ rung rung cuối đồi.*
Hoa gì?
226. *Hoa gì đẹp mà không hương,
Hoa gì lại thích uốn sương đêm về.*
Hoa gì?

3. QUẢ

227. *Anh đi xe thí một mình,
Ngựa qua chiếu tướng, sĩ nghinh đâu ngờ
Mắt xe, thí pháo bơ thò
Đố em lập được bàn cờ như anh.*
Quả gì?
228. *Lúc nhỏ em mặc áo xanh,
Khi lớn bằng anh, em mặc áo đỏ*
Quả gì?
229. *Anh ta họ bưởi họ bòng,
Thêm bàn tay mọc khòng khòng lạ thay.*
Quả gì?
230. *Anh ta họ mận, lá dài
Hạt kêu chật chội ra ngoài đùa chơi.*
Quả gì?

231. *Bằng con gà rắn, nǎm lăn trong bụi.*

Quả gì?

232. *Bằng cái cùm tay,
Để ngay bàn Phật.*

Quả gì?

233. *Bằng trái cà,
Có hoa dưới đất.*

Quả gì?

234. *Đầu đội nón chót,
Mình mặc áo xanh,
Đi quanh một vòng,
Đầu đội nón bằng,
Mình mặc áo trắng.*

Quả gì?

235. *Bên trong ăn ngọt,
Bên ngoài mùi thơm,
Bụng dạ đầy những tép tôm,
Da dẻ vàng ửng, có rôm mọc dày.*

Quả gì?

236. *Béo tròn mặc áo vàng tươi,
Ngày xưa từng có ai người ở trong.*

Quả gì?

237. *Da cóc mà bọc bột lọc,
Bột lọc mà bọc hòn than.*

Quả gì?

238. *Béo tròn mặc áo đỏ hồng,
Bên trong bột lọc lại bồng hạt son.*

Quả gì?

239. *Bốn bề súng nổ đùng đùng,
Cửa thành đóng kín, anh hùng tính sao.*

Quả gì?

240. *Cánh hồng hãy gắng bay cao,
Tự nhiên chỉ dắt, tơ trao lụa là.*

Trái gì?

241. *Cây cao tám trượng,
Nấu sương nướng ngon.*

Quả gì?

242. *Cây vô thước, lá ba khe
Sinh mùa hè, tử mùa đông
Sinh bạch, tử hồng.*

Quả gì?

243. *Cha là cây, mẹ cũng là cây
Đeo một bầy trọc lốc.*

Quả gì?

244. *Chân chẳng đến đất, cật chẳng đến trời,
Lơ lửng giữa trời mà đeo bị cát.*

Quả gì?

245. *Chân chẳng đến đất, cật chẳng đến trời,
Lơ lửng giữa trời mà đeo bị nước.*

Quả gì?

246. *Quanh mình tua tua những gai,
Xanh thì xanh lét không ai muốn dùng,
Chín thì rực rỡ lửa hồng,
Tấm lòng son sắt bạn cùng nếp thơm.*

Quả gì?

247. *Chân chẳng đến đất, cật chẳng đến trời,
Lơ lửng giữa trời, đeo bị tiền chinh.*

Quả gì?

248. *Chân chẳng đến đất, cật chẳng đến trời,
Lơ lửng giữa trời mà đeo bị tép.*

Quả gì?

249. *Có mắt mà chẳng có tai,
Thịt trong thi tráng, da ngoài thi xanh.
Khi trẻ ngủ ở trên cành,
Lúc già, mở mắt - hóa thành quả ngon.*

Quả gì?

250. *Cong cong như cái lưỡi cày,
Như trăm con sáo đậu ngày, đậu đêm.*

Quả gì?

251. *Còn duyên đánh phán phơi màu,
Hết duyên má hóp, răng vàng lộ ra.*

Quả gì?

252. *Da cuốn tóc,
Tóc cuốn thịt,
Thịt cuốn xương.*

Quả gì?

253. *Da đầy mụn, đầy rôm;
Ruột đầy tôm, đầy tép;
Dáng khi tròn, khi dẹt;
Ăn khi ngọt, khi chua.*

Quả gì?

254. *Da em da cóc,
Bọc một bụng vàng,
Bà con xóm làng
Nuốt mềm nhả cứng.*

Quả gì?

255. *Da xanh ngắn ngắn,
Nổi tiếng chua ngoa,
Người người vẫn quý,
Cho răng thơm ngon.*

Quả gì?

356. *Quả gì ăn chẳng được nhiều,
Nhưng mà nhìn thấy bao nhiêu người thèm.*

Quả gì?

257. *Rà rà như đám mây xanh,
Tán vàng, tán tía, chạy quanh bốn bề.
Còn duyên, ong bướm đi về
Hết duyên dùi đục nằm kè một bên.*

Là gì?

258. *Đa mang chi nữa đèo bòng,
Vui gì thế sự mà mong nhân tình.*

Quả gì?

259. *Đã từng phiêu bạt đảo xa,*

Trong là ruột đỏ, ngoài là vỏ xanh.

Quả gì?

260. *Đu đưa vỏ cứng, ruột mềm*

Chất chiu nước ngọt treo lên lưng trời.

Quả gì?

261. *Đèn lồng ai thấp vàng au,*

Chim tung ăn quả, hẹn sau trả vàng.

Quả gì?

262. *Đầu tròn, tua tủa gai ra*

Trốn ở góc nào, nhà cũng thơm tho.

Quả gì?

263. *Đỏ, xanh, vàng - áo đủ màu,*

Ăn hơi, uống gió lớn mau lạ lùng

No bụng, bay nhảy tứ tung

Đói bụng nằm xếp não nùng xiết bao.

Quả gì?

264. *Già thì đặc bí bì bi,*

Con gái đang thì rỗng toác toang.

Quả gì?

265. Giữa lưng giòi có đám mây cao,
Giữa lòng giòi có ao nước lâ.

Quả gì?

266. Họ trân có quả ăn chơi,
Đầu đeo tai bạc, lả loi ngang tàng,
Lốt xanh đổi lấy lốt vàng,
Từ khi lên tám bước sang lên mười,
Lốt trong thì lấy ăn chơi
Lốt ngoài để cứu những người bệnh nhân.

Quả gì?

267. Hoa vàng mà kết quả xanh,
Quả xanh, ruột trắng lại sinh hạt vàng.
Quả gì?

268. Hoa trắng như hoa mân,
Quả đẹp tựa quả đào,
Tên gọi mới đẹp làm sao,
Đêm đêm nhiều mong ước.

Quả gì?

269. Khép na khép nép,
Đứng nép bờ muong,

*Trái trật dây buồng,
Xếp thành hai lượt.*

Quả gì?

270. *Khi đang xuân xanh
Em không nhuộm màu son phấn,
Khi về già rồi
Em mới điểm phấn tô son.*

Quả gì?

271. *Đưa em vào cửa vào nhà,
Đưa dao róc cắt, đưa ra lăng trì
Chuyện gì thế mặc cố tri,
Duyên ưa, phận đẹp gửi đi cho chàng.*

Quả gì?

272. *Không bưng mà kín.*

Quả gì?

273. *Lấy ai chắp nối xích thằng,
Biết mà đứt chỉ, thà đừng tơ vương.*

Quả gì?

274. *Lấy ba hạt gieo xuống,
Lên ba dây, cho ba quả*

*Quả nào cũng mụn mọc đầy,
Ăn vào đắng mát biết ngày nào quên.*

Quả gì?

275. *Mẹ em khéo đẻ em ra,
Mình trắng như ngà, cái đẻ xanh xanh.
Yêu em đêm về nhà anh,
Cho em ăn muối đẻ dành được lâu.*

Quả gì?

276. *Mình tròn lông mọc rậm rì,
Sao không uống rượu mặt thì đỏ au,
Cởi trần da trắng phau phau,
Đã chảng có đầu, lại chảng có đuôi.
Tên nghe thú vị nhất đời,
Hết gọi đến thời nhảy xổ đến ta.*

Quả gì?

277. *Mình xanh thì chỉ cũng xanh,
Mình vàng chỉ đỏ đố anh cái gì?
Nó là con chim thanh bì,
Đố thì cho biết, giải thì cho hay.*

Quả gì?

278. Một khuôn hộp nhỏ,
Đựng bốn mèo con.

Quả gì?

279. Nay chồng, nay mẹ, nay cha
Này là em rể, nay là chị dâu.

Quả gì?

280. Ngoài xanh, trong đỏ hồng hồng
Quan vua cũng chuộng, mẹ chồng cũng yêu
Mùa hè lấm kẻ nangen niu,
Mùa đông lấm kẻ dập dùn duyên ta.

Quả gì?

281. Vỏ xanh, vàng ruột như ngà,
Khi khách tới nhà cắt cổ mổ gan.

Quả gì?

282. Ngoài xanh, trong trắng
Da cóc xù xì,
Chẳng họ hàng chi,
Mà mang tên chuột.

Quả gì?

283. *Nghĩ mình hai tật đành cam,
Trời sinh phải chịu biết làm sao đây.*
Quả gì?
284. *Người đâu gấp gỡ làm chi,
Trăm năm biết có duyên gì hay không.*
Quả gì?
285. *Nhỏ hơn hạt thóc,
Trong ngọc trắng ngà,
Khắp muôn vạn nhà,
Nhà nào cũng có.*
Hạt gì?
286. *Nước trong rửa sạch ruột trơn,
Một câu danh lợi chỉ sờn lòng ta.*
Quả gì?
287. *Pháp phồng quả thức giữa cây,
Quả ấy mà ngủ, cây này đổ luôn.*
Quả gì?
288. *Hoa mỏng mảnh, sắc tím tươi
Trái chín tròn mọng ven đồi gần xa.*
Quả gì?

289. Quả chua nhưng chẳng ngoa,
Tên nghe xấu xa, viết ra chẳng xấu.
Quả gì?
290. Quả gì bận rộn quanh năm,
Lúc la, lúc lắc, chuyên cần đáng khen.
Quả gì?
291. Quả gì chẳng mọc trên cây,
Vỏ đồng, cuống sắt lại hay bị đòn,
Đánh không đau vẫn kêu giòn,
Ngân nga, văng vẳng nửa buồn nửa vui.
Quả gì?
292. Quả gì chúa đủ năm châu.
Quả gì?
293. Quả gì dùng để gọi đầu.
Quả gì?
294. Quả gì đứng trước cửa nhà,
Ai vào cũng nắm, ai ra cũng cầm.
Quả gì?
295. Quả gì gang sắt đúc lên,

Hãy nghe tiếng “rú” người liền nấp mau.

Quả gì?

296. *Quả gì không ở cây nào,
Không chân, không cánh, bay cao, chạy dài.*

Quả gì?

297. *Quả gì muôn kiếp dài lâu,
Sừng sững trên đầu đá xếp xưa nay.*

Quả gì?

298. *Quả gì năm mũi năm khe,
Quả gì nứt nẻ như đe thợ rèn,
Quả gì kẻ ước người ao,
Quả gì sáng tỏ hơn sao trên trời.*

Quả gì?

299. *Quả nào ăn đủ năm mùi,
Quả nào ngọt quá lưỡi môi dễ phồng,
Quả nào khắc chữ chạm rồng,
Quả nào cùi trắng nước trong giữa trời.*

Quả gì?

300. *Sốt soạt như lá chuối khô,
Hai bên nước chảy như hồ long vân,*

*Tử quan cho chí thắn dân,
Ai ai cũng phải uống nước long vân chi hồ.*

Quả gì?

301. *Thấp nhang mà vái ông bà,
Xin cho lấy được lang sa mà nhờ.*

Quả gì?

302. *Thân chẳng đến đất, cật chẳng đến trời
Lơ lửng giữa trời, mà deo bị sỏi.*

Quả gì?

303. *Trai Đà Lạt cưới vợ Sài Gòn,
Môn đăng hộ đối cô còn chê xa.*

Quả gì?

304. *Trái gì dài tựa ống tre,
Muốn ăn phải đeo, phải ghè mới ra.*

Quả gì?

305. *Trái gì đỏ tựa bông hồng,
Trong trắng có đốm đen trông như mè.*

Quả gì?

306. *Trái gì trông khắp quê ta,
Trắng, xanh, hồng, đỏ ngoài da láng ngời.
Quả gì?*

307. *Trông giống như quả trứng gà,
Thế nhưng nhanh nhẹn hơn là gà con,
Lướt, bay, chạy, nhảy lon ton
Qua qua, lại lại luôn luôn chẳng ngừng.
Quả gì?*

4. CỦ

308. *Áo lụa đỗ bó sát người,
Nhưng không phải hạng ăn chơi đua đòi,
Đầu mình xấu xí vẫn vui,
Sánh cùng lúa gạo, bạn đời nhà nông.
Củ gì?*

309. *Áo nâu mỏng manh,
Râu ngắn lơ phơ,
Bè ngoài trông thật lờ đờ,
Nhưng ai động đến, không ngờ lại hăng.
Củ gì?*

310. *Bác mẹ sinh ra vốn tàn che,
Ngồi đâu cũng có các nàng hầu bên.*

*Khi thái bình ít ai dùng đèn,
Lúc hoạn nạn có, sương băng tiên.*

Củ gi?

311. *Cò quăm lấy ở dưới đồng,
Đem về nấu nướng kỳ cầm cả đêm,
Nước hết thì lại đổ thêm,
Nấu đi, nấu lại mới mềm cò quăm.*

Củ gi?

312. *Da cóc mà bọc trứng tiên,
Cửa mua mắt tiên mà chẳng được ăn.*

Củ gi?

313. *Khi sóng thì nầm co ro,
Thác xuống âm phủ thì lo cửa nhà,
Tàn tàn, quạt quạt đẳng xa
Con con, cháu cháu một nhà thêm đông.*

Củ gi?

314. *Mình gần nhưng tiếng lại xa,
Trong xương, giữa thịt, ngoài da ba tầng.*

Củ gi?

315. *Ở nhà chỉ một ngón tay,
Lên rừng ở thành ba bốn ngón.*

Củ gì?

316. *Vừa bằng ngón tay,
Thay lay những thịt,
Thin thịt những lông,
Bố bảo đem trông,
Mẹ bảo đem bán,
Con bảo đem lược
Đánh chén một bữa.*

Củ gì?

317. *Nửa trên xanh như ngọc,
Nửa dưới trắng như ngà,
Nửa trên dáng lòe xòa,
Nửa dưới béo trùng trục.*

Củ gì?

3. THẾ GIỚI ĐỘNG VẬT

318. *Anh hùng bé, anh hùng khôn
Sáng rạng ngày ra tối cửa công môn,*

*Miếng ngon, vật lạ cũng đến mồm
Trai lành, gái tốt cũng được hôn.*

Con gì?

319. *Con gì trông tựa ông voi
Nhưng ngà mọc ngược mà vòi lại không.*

Con gì?

320. *Anh kia đội cút đi đâu,
Tài chi mà lại mọc râu sái cầm.*

Con gì?

321. *Áo vắn giữ chẳng đăng dài,
Thương người xa xứ lạc loài đến đây.*

Con gì?

322. *Ban ngày dạo chơi vườn hạnh,
Tôi lại thơ thẩn má đào,
Trêu thuyền khuyên chẳng sót mắt nào,
Gheo quân tử đừng cho nhắm mắt.*

Con gì?

323. *Ban ngày nào thấy đâu,
Ra khi trời chập choạng,*

*Tìm lũ hút máu người,
Bay lên trời hốt hoảng.*

Con gì?

324. *Bằng cái hạt mít,
Đội mũ ca lô,
Hỏi anh đi mô,
Tôi đi đào hầm công cộng.*

Con gì?

325. *Bằng hạt cát, cả hát cả ca.*

Con gì?

326. *Bằng que lim, khi chìm khi nổi
Bằng quả ổi, khi nổi khi chìm.*

Con gì?

327. *Bằng hạt thóc, bọc dạ quang
Ở khắp xóm làng, đêm sáng lung linh.*

Con gì?

328. *Bảo tôi là câu ông trời,
Anh mà đánh đập thì trời đánh cho.*

Con gì?

329. *Bão lớn chăng chạy đâu,
Rúc đâu ngay bãi cát.*

Con gì?

330. *Bay vút tận trời cao,
Tiếng ca vang lanh lót.*

Con gì?

331. *Bảy mươi chống gậy mà ngồi,
Ai kêu đi sớm lần hồi đi theo.*

Con gì?

332. *Bốn anh cùng chung một tên,
Cùng đi một buổi như in rành rành,
Anh thì chiếm bảng dễ dàng,
Anh thì hồi rich như hình cú ma,
Anh thì lăm bạn thay là,
Anh thì bé tí chăng ma nào nhìn.*

Con gì?

333. *Bốn cột tứ trụ
Người ngự lên trên
Gươm bạc hai bên
Châu vua thương đế*

Con gì?

334. *Bốn cây cột dừa,
Hai cây đình sắt,
Một cái đồng đưa,
Một cái ngút ngoắt.*

Con gì?

335. *Bốn cột đình, rình hòn đá
Hai ông tướng đá, hai bà quạt chơi.*

Con gì?

336. *Bốn cột, một kèo
Có lợ mắm heo, mèo bò không tới.*

Con gì?

337. *Buổi xưa tôi ở trên non,
Đem vè tạo hóa làm con trong nhà,
Banh xương, rồi lại banh da
Làm quần, làm áo vây mà mới lên,
Tôi chừng hồn thác thăng thiên,
Còn một cái cẳng ở miền dương gian.*

Con gì?

338. *Cái gì khác họ cùng tên,
Cái ở dưới nước, cái trên mái nhà.*

Là gì?

339. *Cánh rộng mà khỏe nhất,
Cắp công chúa bay đi.*

Con gì?

340. *Cầu cao, ván yếu, gió run
Anh qua chẳng đăng, cây còn có em.*

Con gì?

341. *Là giống sâu ăn lá,
Lại được người quý yêu,
Bởi làm ra vải vóc,
Bởi dệt lên mĩ miêu.*

Con gì?

342. *Cây kèo là cây kèo cong,
Làm người quân tử nằm trong cây kèo.*

Con gì?

343. *Cha ở La Mã, mẹ ở Hoa Lư
Cụ đạo không phải cụ đạo,
Thầy tu không phải thầy tu,
Suốt đời không sinh dục.*

Con gì?

344. *Cha truyền con nối,
Hành tội người ta,*

*Chẳng đâu thủ khoa,
Đâu đâu thiên hạ.*

Con gì?

345. *Chân đạp miền thanh địa,
Đầu đội mũ bình thiên,
Mình mặc áo mă tiên,
Ban ngày đôi ba vợ, tối nầm riêng kêu trót.*

Con gì?

346. *Chân đen, mình trắng
Đứng nắng giữa đồng.*

Con gì?

347. *Chân vịt, thịt gà
Da trâu, đầu rắn
Biết cắn mà chẳng biết kêu.*

Con gì?

348. *Chảm chảm châm bốn dăm bơi cạn,
Bản bàn ba hai bức mành treo,
Trước cửa tiền quân reo ra rả,
Sau cửa hậu có ngọn cờ treo.*

Con gì?

349. *Chèo đò sợ sâu táp chân,
Xuống ao sợ đĩa, lên rừng sợ ma.*
Con gì?
350. *Chị em con bác con dì,
Chị thì đẻ trứng, em thì đẻ con.*
Con gì?
351. *Chị kia xách nón đi đâu,
Tôi đi kiếm thuốc lo âu cho chồng.*
Con gì?
352. *Chiếc tàu nó chìm đáy sông,
Cái mui nó mục, cái cong nó cὸn.*
Con gì?
353. *Cho hay duyên nợ bởi trời,
Vợ chồng âu yém chẳng rời nhau ra.*
Con gì?
354. *Có cánh chǎng có đuôi,
Bay khắp núi đồi
Tụ về một tổ,
Tròn một quả tròn
Ăn cũng ngon, ngủi cũng thơm.*
Là gì?

355. Có chân mà chẳng có tay,
Con mắt thì có, lông mày thì không
 Có mai mà chẳng có lưng,
Con mắt thì có mà không có mày.
- Con gì?
356. Có những bạn le te,
Trên ruộng vừa bùa mướt.
- Con gì?
357. Có những bạn lén lút,
Kêu vẳng giữa đêm sương.
- Con gì?
358. Có những bạn khắc khoải,
Kêu suốt cả mùa hè.
- Con gì?
359. Thân tôi thì thật nhỏ nhoi,
Nói chẳng ra lời, có mặt khắp nơi
 Tỏ tôi từ đất đun lên,
Mồi tha đầy tổ, ngày đêm chuyên cần.
- Con gì?

360. *Con chi hình rất dị kỳ,
Nửa đêm thức dậy chân quỳ đít rung.*
Con gì?
361. *Con gì không vú, nuôi chín mười con.*
Con gì?
362. *Con gì đi đứng đều nằm,
Ăn ngủ cũng nằm là cái con chi.*
Con gì?
363. *Con gì cánh mỏng, đuôi dài
Lúc bay, lúc đậu cánh thời đều giương.*
Con gì?
364. *Con gì mắt sáng về đêm,
Nằm trong bóng tối nhìn em dịu hiền,
Chuột kia vừa mới hiện lên,
Nghe hơi của nó láo liên chạy dài.*
Con gì?
365. *Con gì sống ở trên cây,
Không chạy như bay cũng gọi là ngựa,
Không là thợ xẻ cũng có cắp cưa,
Không phải là cua cũng có đôi càng.*
Con gì?

366. *Con gì bé tí bé ti,
Mình đi dưới nước, bóng đi trên trời.*
Con gì?
367. *Cũng như loài khác có lông,
Mà sao lại cứng như chông thế này,
Hiền lành vốn tính xưa nay,
Kẻ nào đụng đến via bay kinh hồn.*
Con gì?
368. *Cũng đồng một bạn con dì,
Người đi để trứng, người thì để con.*
Con gì?
369. *Danh bát thiện, tính bất lương
Làm giặc từ phuong, bất phuong tiểu tốt.*
Con gì?
370. *Dâm son hai má dâm son,
Chơi sông, chơi rạch, chơi hòn cù lao.*
Con gì?
371. *Sóng dưới âm ty,
Vừa đi vừa khóc.*
Con gì?

372. *Đã sinh ra kiếp người lùn,
Lại còn ghẻ lạnh với con sinh thành.
Gan lỳ đứng trước lôi đình,
Mức bao nước, dội đầu mình băng không.*

Con gì?

373. *Đằng trước có quả ớt,
Đằng sau mang con dao.*

Con gì?

374. *Đầu tròn, mắt lại đẻ hoe
Mùa đông chẳng xuống, mùa hè thấy chơi
Chơi thì chơi khắp gầm trời,
Đại nhân chẳng sợ, sợ người tiểu nhân.*

Con gì?

375. *Đêm bày quỷ mực giấu quanh,
Ai ai trông thấy hôn kinh phách rời.*

Con gì?

376. *Đồng ai có một nấm rơm,
Khói lên nghi ngút chẳng thơm chút nào,
Bắc Đầu lại hỏi Nam Tào,
Thế ở hạ giới thằng nào đốt rơm.*

Con gì?

377. *Đời lênh đênh sông nước,
Mình to bằng chiếc nơm.*

Con gì?

378. *Đứng thì thấp, ngồi thì cao
Người lạ thì sủa, người quen thì mừng.*

Con gì?

379. *Đường đường tướng mạo,
Lãm lãm uy phong,
Đáng vì chúa tể một vùng,
Sao lại then thùng học thói nũ nhỉ,
Xuân thu ba chục ba thi,
Những phường trâu ngựa sá gì luối gươm.*

Con gì?

380. *Đương thuở hòa bình thì ẩn mặt,
Gặp cơn phong vũ mới ra đời,
Tiếng vang rùng rảm oai kinh cợp,
Mình nép ao sâu mắt nhỏ trời,
Ăn tuyết nấm sương công chǎng quản,
Bởi lòng vì nước mới ra chơi.*

Con gì?

381. *Eo lưng mà thắt cổ bông,
Mang bị hạt cải chạy rông, chạy dài.*
Con gì?
382. *Gái kỹ cương khôn ngoan, khéo léo
Tiếng ca nghe réo rất bên lầu,
Nhỏng nhảnh đưa qua lại trái bầu,
Như ý muốn gieo câu như ý.*
Là gì?
383. *Giúp người trả mây ngàn thu,
Sao người lại bảo ta ngu vô cùng,
Sách ta mang luôn trong lòng,
Sao người lại bảo dốt, đàn lá thay
Của ta, ta mang xưa nay
Sao người lại bảo của ngay đàn bà.*
Con gì?
384. *Gối rơm theo phận gối rơm,
Có đâu dưới thấp mà chồm lên cao.*
Con gì?
385. *Hai gươm tám giáo, mặc áo da bò
Thập thò cửa lỗ, ai bắt không cho
Giơ gươm chém lại.*
Con gì?

386. *Hai cành cây khô,
Mọc trên đỉnh núi,
Muốn hái làm củi,
Cố sức trèo lên,
Nó nhảy như tên,
Đuổi theo không kịp.*

Con gì?

387. *Hai cột, một kèo, treo hai tấm tranh
Ba quân thiên hạ, núp mình cung du.*

Con gì?

388. *Hơn đời tốt bộ mày râu,
Trong làng sừng sở dẽ hâu kém ai,
Tính quen đâu bộc ăn chơi,
Dâm ô để một tiếng cười vê sau.*

Con gì?

389. *Khi điểu, khi ngư, cư tại thủy phần
Mục hương sào thực mục hương.*

Con gì?

390. *Khi xưa ở huyện loang toàng,
Ở xã Bạch Bố, ở làng Bạch Y,*

*Ngày thì thủ thi thù thi,
Tôi thì rủ rỉ rù rì ra ăn.*

Con gì?

391. *Khom khom như cái bàn tay,
Mồm thì mồm dọc ngâm ngay hột hồng,
Hai bên có hai hàng lông,
Ở giữa hột hồng đỏ loét lòe loe.*

Con gì?

392. *Không biết trốn đâu
Mùa hè mới đến,
Cứ bám vào cây
Nǐ non bao chuyen.*

Con gì?

393. *Không chân không tay,
Không đầu không mắt,
Áo giáp một cắp,
Che kín toàn thân.*

Con gì?

394. *Không phải lưỡi câu mà có ngạnh,
Chẳng bị ai đánh cũng bếp đầu,*

*Còn nhỏ đã mọc dôi râu,
Tháng ngày ở chốn đầm sâu vắng vùng.*

Con gì?

395. *Làm trai cho đáng nên trai,
Sông sâu không quản lối dài không lo,
Một mình vui thú giang hồ,
Vợ thi không dám các cô đứng nhìn.*

Con gì?

396. *Mặc áo xanh học mót,
Nói mà chẳng hiểu đâu.*

Con gì?

397. *Mẹ đi trước đánh bồng, đánh bát
Con theo sau vừa quát, vừa la.*

Con gì?

398. *Mẹ thương con la là dưới đất,
Vợ thương chồng nói bồng tha la,
Chồng thương vợ nói tiếng chẳng ra.*

Con gì?

399. *Mình băng cái kim, khi chìm khi nổi.*

Con gì?

400. *Mình mềm mà ngắn, mồm bằng hạt kê
Hỏi đi đâu về, đi làm thơ mộc.*

Con gì?

401. *Mình bằng lá sậy, mười bảy cọc chèo.*

Con gì?

402. *Mình bé nhỏ tài khâu,
May lá thành tổ đẹp.*

Con gì?

403. *Mình đà mặc áo cung đà,
 Tay xách con gà, đầu đội thúng bông.*

Con gì?

404. *Mình mặc áo đoạn thâm,
 Cổ quàng khăn nhiều trắng,
 Hết mở miệng ra ai cũng muốn mắng.*

Con gì?

405. *Mình mặc áo đỏ, mà có sáu chân
Làm nghề đào đất.*

Là gì?

406. *Mình dài nho nhỏ,
 Tay chân không có,
 Suốt ngày lê la,*

*Làm đất toิ ra,
Cho cây chóng tốt.*

Con gì?

407. *Mình vàng lại mặc áo vàng,
Đang đi trên đàng lội xuống hồ sen,
Muốn người quân tử vớt lên mình trần.*

Cái gì?

408. *Mình vàng mà thắt đai vàng,
Tiếng kêu thỏ thẻ rõ ràng trên cây.
Có chân mà chẳng có tay,
Con mắt thì có lông mà thi không.*

Con gì?

409. *Muốn hay cho chúa tôi giàu,
Để tôi lấy mõ lấy dầu tôi ăn.*

Con gì?

410. *Nào có ai chia đất,
Mà giữ một đồi riêng.*

Con gì?

411. *Ngày đêm giữa đại dương,
Đặt dờ trên sóng gió.*

Con gì?

412. Ngày ngủ đâu ai biết,
Kêu rùng rợn đêm thâu.

Con gì?

413. Con gì có bướu trên lưng,
Trời nắng cổ khát vẫn băng dặm dài.

Con gì?

414. Núi non chẵng có cỏ cây,
Có một thục nữ ngồi ngay thạch hồng,
Thục nữ là gái chưa chồng,
Lưng thắt cổ bồng, miệng thổi đầm vân.

Con gì?

415. Phi điểu, phi ngư, cư tại thủy
Cáu mục vi sào thực nhục hương.

Con gì?

416. Quê nó ở biển đông,
Nay ta đưa vào đồng,
Nó ấp trứng trong mi,
Nó nuôi con trong mồm,
Bữa ăn có nó ngon cơm,
Đó ai biết nó là con vật gì.

Con gì?

417. Râu hùm, mắt điện, tóc mây
Rõ ràng con mẹ, con thầy chẳng ngoa
Dọc ngang trăm trận xông pha,
Sơn lâm đất chuyền, bình sa cát lầm.
- Con gì?
418. Ro re nước chảy dưới đèo,
Bà già vội vã mua heo cưới chồng.
Cưới về chồng bỏ, chồng dông,
Bà già tiếc mấy chục đồng mua heo.
- Con gì?
419. Rủ nhau về hội xuân,
Tưng bừng bay cao ngất.
- Con gì?
420. Thân cánh đều bé nhỏ,
Đánh qua lớn bù đầu.
- Con gì?
421. Thầy chùa đội mao bình thiên,
Mình choàng áo gấm, lại quyền hát ca
Chỗ nào mà có tà ma,
Thầy vô phạt mộ quỷ la cum cum.
- Con gì?

422. *Thương chồng mang gối thảng dông,
Mẹ kêu mặc kệ, thương chồng em theo.
Con gì?*
423. *Tuy giống hiền mà đeo tiếng dữ,
Đạo song Tân bến Sở nghênh ngang.
Khắp đông, tây, nam, bắc bốn phương
Thường thấy bóng anh chàng đi lại.
Con gì?*
424. *Trên lớp ngồi, dưới có hoa
Một thằng ló cỏ ra,
Bốn thằng rung rinh chạy.
Con gì?*
425. *Trong nhà hỏi có con gì,
Đêm ra bắt muỗi, ngày đi bắt ruồi,
Thình linh tắc lưỡi một thoi,
Bốn chân bám sát cao vôi trần nhà.
Con gì?*

426. *Vừa băng ngón tay,
Thay lay những thịt,
Thin thịt những lông,*

*Đời cha đời ông
Không ai dám mó.*

Con gì?

427. *Vừa trông thấy người
Đã chui vào lô,
Phải vì chạy nhanh,
Mang tên của gió.*

Con gì?

428. *Xa tưởng là mèo,
Lại gần hóa ra chim,
Ban ngày ngủ lim dim,
Ban đêm đi lùng chuột.*

Con gì?

429. *Xây thành, đắp lũy trên non
Hái hoa, dưỡng thuốc, nuôi con tháng ngày.*

Con gì?

430. *Bồng bồng cõng chồng đi chơi,
Mưa nguồn bão biển không lời kêu ca.*

Con gì?

431. *Sinh ra là để chạy thi,
Đứng lại thì chết, thật kì lạ thay.*
 Con gì?
432. *Không phải con gọi là con,
Xinh xinh, be bé lại còn đầy răng.*
 Là gì?
433. *Bão lớn chẳng chạy đâu,
Rúc đầu ngay bãi cát.*
 Con gì?
434. *Nhà bác giữa rừng dày,
Mặc áo sồi bình dị,
Luôn mang mẩu sâm quý,
Ai xin bác cho ngay.*
 Con gì?
435. *Tiếng kêu như chó sủa,
Dáng đứng tựa gà rù,
Mình lông lá bù xù,
Riêng cái đầu trọc lốc.*
 Con gì?

436. *Dáng đi lạch bạch, kềnh càng
 Mặt đỏ như gấc, giọng khàn khó nghe
 Tưởng anh say rượu bét nhè,
 Ai ngờ xuống nước - chiếc bè tự bơi.*

Con gì?

437. *Một mình ẩn dưới đất sâu,
 Hát ca suốt cả đêm thâu không ngừng.
 Gặp bạn chưa kịp vui mừng,
 Vội giường càng cảng cảnh để cùng chơi nhau.*

Con gì?

4. CON NGƯỜI

438. *Ba ông ngồi lại một mâm,
 Một ông có tóc, hai ông trọc đầu.*

Là gì?

439. *Bằng cái lá đà
 Đi xa vè gần.*

Là gì?

440. *Bằng cái lá niết, trông xiết cả trời.*

Là gì?

441. *Bằng một bước chân mà bước không qua.*

Là gì?

442. *Vừa bằng trái cau,
Lau chau đi trước.*

Là gì?

443. *Cả đời luống chịu gian nan,
Đi buôn mất vốn lại mang nợ nần.*

Là gì?

444. *Bên trên lớp ngói,
Bên dưới là hang.*

Là gì?

445. *Lưng đằng trước, bụng đằng sau
Chứa lâu mà không thấy đẻ.*

Là gì?

446. *Cái gò thây lẩy,
Bảy cái lỗ cua.*

Là gì?

447. Cái gì không cánh mà bay,
 Không chân cứ chạy, không tay cứ bò.
 Làng trên xã dưới nơi mõ,
 Tỉnh này, xứ nọ cùng mò túi nõi.
 Là gì?
448. Cái gì không vả mà sưng.
 Là gì?
449. Cái gì như thể khí trời,
 Ngày đêm quanh quẩn ở nơi cạnh mình,
 Không hương, không sắc, không hình
 Không đường, không khói mà mình nhớ lâu.
 Là gì?
450. Cái lồng nho nhỏ,
 Có chú chim con
 Nhảy đi nhảy lại
 Nhảy mãi không ngừng.
 Là gì?
451. Có cổ mà không có đầu,
 Xòe như hoa nở một màu hồng tươi.
 Nhưng khi đã nấm lại rồi,
 Như quả phạt thủ theo người suốt năm.
 Là gì?

452. *Chỉ ở dưới mũi thôi,
Mắt không nhìn thấy được.
Cả khi em ngủ rồi,
Còn phì phò vẫn thức.*

Là gì?

453. *Của nàng không nói của nàng,
Có sao tục ngữ nói càn của ai.*

Là gì?

454. *Không cây, không lá, không cành
Mà luôn nở nụ tươi xinh với đời,
Càng vui nụ nở càng tươi,
Cuộc đời thêm đẹp, tình người thêm thân.*

Là gì?

455. *Hai năm rõ mười,
Còn người còn của.*

Là gì?

456. *Hang sâu, đá chấn xung quanh,
Có con cá vẩy loanh quanh giữa dòng.*

Là gì?

457. *Hai thằng có tội gì không,
Hai anh không tội mang gông cho hai thằng.*

*Hai anh nhủng nhắng nhùng nhắng,
Tôi thì không phải lại phải đeo thừng bên tai.*

Là gì?

458. *Một cây mà có năm cành,*

Rấp nước thì héo, để dành thi tươi.

Là gì?

459. *Một mâm bốn giác,*

Chẳng bác nào xơi.

Là gì?

460. *Năm be mà để một hàng,*

Năm nắp đây lại, đố chàng này ra.

Là gì?

461. *Nắng ba năm ta không bỏ bạn,*

Mưa một ngày bạn lại bỏ ta.

Là gì?

462. *Nhỏ thì trắng phau phau,*

Lớn thì đen thậm thùi,

Già thì trụi thùi lui.

Là gì?

463. *Năm anh em biết bảo nhau,
Rét mặc chung áo chui sâu trong hầm.*

Là gì?

464. *Tiếng tăm nhỏ bé từ xưa,
Thế mà chẳng thiếu, lại thừa cắt đi.*

Là gì?

465. *Trên lông, dưới lông
Gặp nhau vừa khít.*

Là gì?

466. *Tài chi biến hóa lạ đỗi,
Một người mà hóa ra hai mới kỳ,
Nhìn qua, nhìn lại, nhìn đi
Hết khóc khóc lại, hết cười cười vui.*

Là gì?

467. *Ba người, sáu mắt, mười chân
Hai người mặc áo, người kia cởi trần.*

Là gì?

468. *Bốn bê cỏ mọc sao sao,
Quỳ gối đâm vào kêu ơi mẹ ơi!*

Là gì?

469. *Bốn chân đạp đất, cổ cát thương thiên
Da bán láy tiền, còn xương để lại.*

Là gì?

470. *Buồm ai đang chạy giữa dòng,
Đố ai cay bát cho lòng nàng xiêu,
Thuyền ai xuôi ngọn nước triều,
Đố ai cay bát cho xuôi lòng nàng.*

Là gì?

471. *Chân quặp, tay quặp, mắt trông vô buồng.*

Là gì?

472. *Chuông mõ nhà ai kéo mỉa mai,
Củ khoai sao lại có hai tai,
Rắp kêu dưa hấu hiềm không cuống,
Muốn nói bình vôi lại thiếu quai,
Khi tưởng sọ dưa ôm ấp dũ,
Lúc ngờ trái bưởi hỏi han xơi.*

Là gì?

473. *Đập đập, trói trói
Nhịn đói một ngày,
Ngày mai đi dày đặt cho tên khác.*

Là gì?

474. *Đầu làng gươm bén hai thanh,
Cuối làng có ngọn cờ xanh rủ tàn,
Giữa làng lại có thạch bàn,
Có ông Bành Tô ngồi đang hét hò.*

Là gì?

475. *Đi thì cờ trước, lọng sau
Thở than toàn tiếng thương đau não nề,
Miệng câm như hến lúc vê,
Mà sao lại để kẻ chê, người cười.*

Là gì?

476. *Hai bên bờ đắp rậm rì,
Ai ơi đến đó phải quỳ một chân,
Dứt vô chuyển động âm thầm,
Giụt ra cái bóc, mà dùng cắn tao.*

Là gì?

477. *Hai bên giáp mặt lấm phen,
Muốn nhìn mà chẳng thấy gì lạ thay.*

Là gì?

478. *Hai làng đánh rập ba làng,
Máu chảy đến đâu ruồi không dám bâu
đến đó.*

Là gì?

479. *Hai tay bưng lấy khư khư,
Bưng thì bảo dạ rằng ư đút vào,
Đút vào nó sướng làm sao,
Rập lên rập xuống nó trào nước ra.*

Là gì?

480. *Hai ông mà vả một thằng,
Kéo đi, kéo lại lảng nhảng suốt đêm.*

Là gì?

481. *Hai tướng, tám quân, lên rừng bắt con ủ hụ.*

Là gì?

482. *Khoan khoan bớ chị chèo đò,
Bớ anh cầm lái dặn đò trước sau.*

Là gì?

483. *Khom khom mà dòm kê nê,
Ăn cho khỏe rồi lại khom khom.*

Là gì?

484. *Lưng tròn vành vạnh đít bánh bao,
Mân mân mó mó đút ngay vào,
Thủy hỏa tương giao sói inh ịch,
Âm dương nhị khí sướng làm sao.*

Là gì?

485. *Mặc áo xanh, đi quanh một vòng lại
mặc áo trắng.*

Là gì?

486. *Mình tròn, lưng không khòng khong
Dây tơ ván vít, con ong nửa vời
Chơi thì tìm chốn thánh thoái,
Bắt con long thỏ, gheo người thủy cung.*

Là gì?

487. *Mỗi năm ngồi đây có mười ngày,
Chỉ ban cho đời mọi ý hay,
Giá lạnh mưa phùn không quản ngại,
Vui lòng đón tiếp khách ưa may.*

Là gì?

488. *Một tay bế lũ con thơ,
Một tay giành láy mà đưa nhận bùn.*

Là gì?

489. *Hàng trăm cái lỗ, vô số trẻ con
Đua chạy vòng tròn, chen nhau chui xuống.*

Là gì?

490. Một trǎm tǎm ván, một vạn thǎng quān,
Thǎng nào cỏi trần cung lǎn xuõng hố.

Là gì?

491. Năm thǎng cầm hai con sào,
Đuổi đàn trâu trǎng chui vào trong hang.

Là gì?

492. Năm ông, năm mū, rủ nhau lên rừng
Bắt được thǎng hùng, tra vào cối đá.

Là gì?

493. Nhà rường bốn cột rung rinh,
Có thǎng ăn trộm đứng rình một bên.

Là gì?

494. Nhất tượng, lưỡng hồ
Hữu thùy, hữu ngư, vô hữu địa.

Là gì?

495. Ông kéo bà đun, mình trần lǎn lóc
Đi sau ông, chạy trước bà.

Là gì?

496. *Rắn chui vào sườn đá,
Mèn mén lại chảy ra.*

Là gì?

497. *Rậm râu, sâu mắt thật là già,
Trời mưa tầm tã mới bò ra,
Có khi mở miệng vang lừng khắp,
Già trẻ nào ai trái lệnh ta.*

Là gì?

498. *Rủ nhau lên miếu cầu chòng,
Ông Bổn đạp đồng bảo lấy mập lê,
An Nam trắng tréo bậu chẽ,
Bậu ưng đồng bạc, bậu mê thằng già.*

Là gì?

499. *Sông Giang Hà có bầy cá trích,
Bãi Trường sa thút thịt gió vàng,
Cây nứ nhi ngồi sửa mối mang,
Bờ quân tử khoan khoan chờ đợi.*

Là gì?

500. *Sông sâu, giếng hoắm, cờ cắm tú vi
Kẻ chợ ta thì đánh nhau lốp bốp.*

Là gì?

501. *Sông tròn vành vạnh, nước lạnh xông hơi
Bắc cầu ông Địch sang chơi ông Bồ.*

Là gì?

502. *Tài cao, học rộng làm chi
Hai chữ ê, ép cưng thi vị đồi.*

Là gì?

503. *Than than lửa lửa, thằng dưới nằm ngửa,
Thằng giữa chịu đòn, thằng trên đánh xuống,
Một thằng vừa khéo, vừa khôn
Uốn ngay, uốn vạy, sửa tròn, sửa vuông.*

Là gì?

504. *Thân anh như cá hoa ong,
Tứ bề mây phủ còn mong nối gi.*

Là gì?

505. *Thoạt vào ngồi xuống đâu roi,
Việc rõ chưa dứt, lại đòi việc ăn.*

Là gì?

506. *Tình cờ sao khéo tình cờ,
Không hẹn mà gặp, không chờ mà vô.
Tây đào lá liễu phất phơ,
Tinh thần chuyển động lá vô mất rồi,*

*Hai ông ôm áp mà coi,
Ngắm đi nghĩa lại một hồi rút ra.*

Là gì?

507. *Tôi ăn trước, tôi lại ăn thừa
Ngày ngày giúp chúa, chầu vua nhọc nhằn.*

Là gì?

508. *Trót vì tay đã nhúng chàm,
Cỏ phai mũ áo nhuộm non da trời.*

Là gì?

509. *Tứ bê thành lüyü rất cao,
Giặc đánh ào ào vẫn ngủ trong cung.*

Là gì?

510. *Văn cho thông lọt qua cửa ải,
Văn không thông trở lại mất đầu.*

Là gì?

511. *Văn kì thanh, bất biến kì hình
Tiểu nhân kinh, đại nhân bất kinh.*

Là gì?

512. *Vì mày, tao phải đánh tao
Vì tao phải đánh tao lân mày.*

Là gì?

513. *Vừa băng bó cùi, thui lủi bờ ao
Chó cắn lao xao, xin hỏi thằng nào.*
Là gì?
514. *Xây thành, đắp lũy cho cao
 Tay bưng thúng thóc để vào trong hang,
 Trong hang có lỗ tròn tròn,
 Được người quân tử ru con hời hời.*
Là gì?
515. *Thường ngày công việc đầm chìm,
 Ai mà ghê vậy - hỏi mình thợ chi.*
Là gì?
516. *Thêm thì nhẹ, bớt thì nặng.*
Là gì?

5. CÔNG CỤ SẢN XUẤT

517. *Anh bên kia sông, em bên ni sông
Anh đuổi cùng vòng, chẳng bắt được em.*
Là gì?

518. *Anh thời có lưỡi, không răng*
Em thì có răng, không lưỡi
Bước đi rồi bước tới,
Ngang dọc xá kể chi,
Không cười cũng không nói,
Anh vục xuống bùn sâu,
Em trườn trên đất mới,
Bóng ác thẳng trên đầu,
Người mồi ta không mồi.

Là gì?

519. *Ăn đẳng bung, là đẳng lưng*
Đông mó đến sừng thì vãi cứt ra.

Là gì?

520. *Ăn một bên, là một bên*
Cách một tấm phên mà không thấy thôi.

Là gì?

521. *Ăn đâu khu, là đâu miệng.*

Là gì?

522. *Ba ông ngồi ghế,*
Một ông cây thế, một ông cây thắn
Một ông tần ngần, đút “bằn” vào bếp.

Là gì?

523. *Bốn cảng mà chẳng hay đi,
Bốn cánh rù rì phut ra hạt ngọc.*

Là gì?

524. *Bốn chân đạp đất, cổ cát thương thiên
Da bán láy tiền, còn xương để lại.*

Cái gì?

525. *Bốn chân chong chóng, hai bụng kề nhau
Cắn giữa phao câu, nghiến đi nghiến lại.*

Cái gì?

526. *Ba thằng đứng tréo cổ gà,
Một thằng đứng giữa chạy ra chạy vào.*

Cái gì?

527. *Bốn cành tre, bốn chân đeo
Người đầy những mắt, mình đầy những gai
Canh khuya lạnh lẽo chi nài,
Nước non, non nước, tháng ngày xông pha.*

Cái gì?

528. *Bốn ông cùng ở một bàn,
Cùng uống một chén, cùng than một lời.*

*Than rằng ta đã sáu mươi,
Sinh con lên mươi đã được làm quan.*

Cái gì?

529. *Bốn ông mà ở một làng,
Cái giếng ở giữa, cái đàng xung quanh.*
Cái gì?

530. *Bốn thằng lồng chồng,
Vác một thằng dài lưng,
Lên đến nửa chừng rồi một cái “độp”.*
Cái gì?

531. *Bộ tịch quan anh xấu lạ lùng,
Khom lưng uốn gối cả đời cong,
Lưỡi to bời thế ăn ra phết,
Cái kiếp chui luồn có hẹn không.*
Cái gì?

532. *Bùng bình là bùng bình bầu,
Cái răng ở dưới cái đầu ở trên.*
Cái gì?

533. *Cái chi bằng cái cổ cò,
Ăn ba bốn rú chẳng no cái diều.*
Cái gì?

534. *Cái gì lưỡi trắng mình ơi,
Liếm tre tre toạc, liếm người người đau.*
Cái gì?
535. *Cái hoa tim tím, cái nhị điêu điêu
Đàn ông đâm nhiều, đàn bà đâm ít.*
Cái gì?
536. *Chành chành ba góc, hai lỗ chọc sâu
Rút ra đỏ đầu, hai thằng đập chát.*
Cái gì?
537. *Con chi có cánh, không lông
Thực nũ mũi lòng xúc gạo cho ăn.*
Cái gì?
538. *Con gà vừa gáy o o,
Quay đi quay lại đã thu ruột mình.*
Cái gì?
539. *Con mắt thì con mắt nghé,
Cái đuôi quắn lại có nghẽ cắn ngang.
Cắn đủ thức trắng, thức vàng
Cắn đủ các nước, phụng loan chẳng từ.*
Cái gì?

540. *Có chôm mà chẳng có nhà,
Có hai con cá nhảy ra, nhảy vào.*
Cái gì?
541. *Có đâu mà chẳng có đuôi,
Có một khúc giữa cứng môι lại mềm.*
Cái gì?
542. *Có mây mà không có mưa,
Có đầu, có đít mà chưa có mình.*
Cái gì?
543. *Có voi không phải con voi,
Nó thấy bông lúa, nó đòi ăn ngay.*
Cái gì?
544. *Cứ mong ra nắng,
Để được giúp người,
Không đòi bóng mát,
Không đòi nghỉ ngồi.*
Cái gì?
545. *Da đen, dưới lại chân chì
Đầu thì có chóp, mình thì nhũng gai.*
Cái gì?

546. *Dong dồng ba bốn thước dài,
Đầu đeo cái mỏ, bụng cài then ngang
Bốn chân em đứng sẵn sàng,
Nằm ra cho chắc để chàng đạp đuôi.*

Cái gì?

547. *Đầu đội vai mang,
Đứng ngay chữ nhất.*

Cái gì?

548. *Đầu thì đầu trâu, đuôi thì đuôi chuột
Đánh vùn vụt ra thì qua máng cạn,
Năm tháng bạn đuổi theo rập rìu lôi lại.*

Cái gì?

549. *Đầu là sắt, đuôi là gỗ
Không có nó, củi không thành.*

Cái gì?

550. *Đen thui, đen thui, một mỏ hai đuôi
Thích ăn vật cứng, nhưng không ruột đựng.*

Cái gì?

551. *Đi nhẹ răng, về cũng nhẹ răng
Đi lè lưỡi, về cũng lè lưỡi.*

Cái gì?

552. *Em đây em đoán giống ai,
Cổ dây, mây thắt, mình dài, lưng cong
Anh yêu, anh bế anh bồng
Công em đi khắp ruộng đồng bờ ao,
Về nhà lơ lửng trên cao.*

Cái gì?

553. *Em đây yêu chuộng nhà nông,
Một năm hai vụ trâu lưng ra làm,
Dù cho ai đây, ai mang
Thân em như đá hát vang luộn mồm,
Dù ai lăn lộn sõm hôm,
Sao cho thấy được sạch rơm em mừng,
Qua mùa em lại nầm không.*

Cái gì?

554. *Em nay có đít, có đầu
Không tròn, có miệng, bốn râu rỗ ràng
Cơm thì em chẳng muốn ăn,
Nước thì em uống ao làng cạn khô.
Em làm trời cũng phải thua,
Ngửa lên, úp xuống cho vừa lòng ai.*

Cái gì?

555. *Eo lưng thắt đáy cổ bồng,*

Đem ra mà trán giữa sông giang hà.

Cái gì?

556. *Ngãm mình đáy biển, lòng sông*

Cũng có người cố cựu, sao không thấy đường.

Cái gì?

557. *Hai bên hai má, giữa một khe*

Làng nước chưa ra đè giục māi,

Làng nước ra rồi nín lặng nghe.

Cái gì?

558. *Hai đầu hai má áp nhau,*

Nghĩ trước, nghĩ sau đem ra mà ủi.

Cái gì?

559. *Kém ai mà đi khó khăn,*

Không chạy mà lại cúi lăn rì rì,

Kèn càng nghẽn hết lối đi,

Không anh đi trước mấy khi làm đường.

Cái gì?

560. *Không mong mà có hai ao,*

Không xa nhau một con sào lung lơ,

*Ao tròn cá quẩy mập mờ,
Sóng rào rạt vỗ quanh bờ bợt tăm.*

Cái gì?

561. *Trời sinh ra thiếp lạ thay,
Làm thân con gái chơi trên bụng chồng.
Đói no thiếp để trong lòng,
Áo mặc cho chồng, thiếp chẳng bận chi
Thiên hạ lầm kẻ yêu vì,
Giằng đi, kéo lại cưng chẳng bận chi
đến chàng.*
- Cái gì?

562. *Lưỡi ngay dưới bụng thòi ra,
Cái mũi nhọn hoắt độ ba gang dài,
Lúc cong húng mới trổ tài,
Ra công cưa liém ngắn dài sạch không.*
- Cái gì?

563. *Mẹ nuôi con, con cũng nuôi con
Màu da tuy khác một khuôn tròn,
Góm thay phúc đức nhà ta quá,
Để tiếng về sau với nước non.*

Cái gì?

564. *Mình dài một thước, hai mặt không lòng
Chẳng chịu ở chợ, sao lại ở đồng.*

Cái gì?

565. *Mình dài năm tấc, nứt một đàng
Trên đè, dưới tần chẳng hở hang
Khi sâu, khi cạn, tùy chàng muốn.*

Cái gì?

566. *Mình đen như quạ, da trắng như bông
Chui qua vườn hồng, vừa đi vừa đẻ.*

Cái gì?

567. *Mình to chừng khoảng một ôm,
Không đâu có cổ, không mõm có răng.*

Cái gì?

568. *Mình tròn trục, chử không tròn
Làm đâu thiên hạ mà mòn cái thân.*

Cái gì?

569. *Mình tròn trùng trục,
Mõm ngậm bánh xeò,
Lại hay trèo cây.*

Cái gì?

570. *Mình dài một thước đâu sai,
Thơ thẩn tháng ngày đuôi lại xé ba.
Đêm khuya lặng lẽ sương sa,
Mình nằm âm phủ, đuôi mà thương thiên.*

Cái gì?

571. *Mình tròn, da lại trắng tinh
Khen ai khéo tạc ra hình ở trong,
Một mình nam, bắc, tây, đông
Quan dân cung trọng, anh hùng cung thương.*

Cái gì?

572. *Một cành thẳng, một cành cong
Một ở nơi trời sáng, một mò cõi tối tăm.*

Cái gì?

573. *Một mình lưỡng lự canh chầy,
Đường xa nghĩ nối sau này mà kinh.*

Cái gì?

574. *Một nhà hai gái song sinh,
Nhờ tay mẹ khéo nổi danh một thời.
Chuyên cần lặn hụp chiêu mai,
Gửi người chiến sỹ khỏi phai lòng vàng.*

Cái gì?

575. Muốn qua cửa phải có văn chỉ,
 Nếu không có văn chỉ thì chặt đầu đi.
 Cái gì?
576. Ngán cho duyên phận tôi không,
 Có răng, có lưỡi mà không có mồm,
 Đời đời khum chiếc lưng tôm,
 Giúp nhà nông việc sắm hôm chuyên cần.
 Cái gì?
577. Nay mình chịu chữ thất trung,
 Phố phường không làm bạn, bạn cùng
 nước non.
 Cái gì?
578. Quen đi dọc chặng bò ngang,
 Hai chân là bánh, đôi càng thảng ngay
 Khi bò kéo, lúc cầm tay
 Mùa về hăng hái chờ đầy lúa thơm.
 Cái gì?
579. Rương vàng chìa khóa lưu lo,
 Đó ai mở được tôi cho là tài.
 Cái gì?

580. *Sao nàng thơ thẩn năm canh,
Chân nàng đeo bạc xây quanh khiếu đùm,
Làm cho mỏi mệt anh hùng,
Tháng ngày bầu bạn với cùng nước non.*

Cái gì?

581. *Sông tròn vành vạnh, sáu cánh hay bay
Bay đêm bay ngày, để con trăng toát.*

Cái gì?

582. *Sông sâu nước chảy lờ đờ,
Thẳng lăn, thẳng ngup, thẳng thò đâu lên.*

Cái gì?

583. *Tháng tám cùng với tháng ba,
Kiếm nơi bóng mát để mà ẩn thân.
Tháng năm cùng với tháng mười,
Đóng gồng xổ chốt hai người giải đi.*

Cái gì?

584. *Thân dài lưỡi cứng là ta,
Hữu thủ, vô túc, đó là cái chi.*

Cái gì?

585. *Thân em cùng lá xanh xanh,
Về cùng anh chỉ, ngả xanh ra vàng
Nhưng mà qua một thời gian,
Nhờ có anh chỉ màu vàng hóa thâm.*

Cái gì?

586. *Không tay không chân mà hay cắp hàng*

Là gì?

587. *Tên như một lời dọa,
Mà chẳng hề nạt ai,
Bao lần bị đánh đập,
Chẳng sút đâu mẻ tai.*

Cái gì?

588. *Xéo xéo ba góc, góc dưới bầu bầu
Một cái ngoặc câu xâu vào giữa
Hai tay nâng đỡ, cọ sát liền thân
Để có vững vàng, cũng nhờ ba xéo.*

Cái gì?

589. *Xưa kia em ở trên rừng,
Em xuống hạ giới tuổi chừng sáu mươi,
Làm cho lở đất long trời,
Bao giờ chín trực thì người mới tra.*

Cái gì?

590. *Khi đi anh kéo em lên,
Khi về anh lại ném em xuống liền.*
Cái gì?
591. *Cây khô mà nở được hoa,
Nở được một quả khi già, khi non.*
Cái gì?
592. *Tròn mõm có một mà thôi,
Lòng thì nhiều mắt, nhìn đời vô tư.*
Cái gì?
593. *Sinh ra cho kẻ khác ôm,
Béo tròn làm việc, ôm nhom thì nằm.*
Cái gì?
594. *Gio lunger cho họ lên cao,
Đến khi lên hết anh hào tro xương.*
Cái gì?
595. *Muốn đặc thì đổ nước vào,
Muốn thấp thì bắc cho cao là gì.*
Cái gì?
596. *Bụng phình, thon hai đầu
Cửa mở, bọn chúng vào*

*Máy lão tướng râu rậm,
Tiến, lùi có thoát đâu.*

Cái gì?

597. *Không miệng mà lại biết kêu
Không tội mà lại bị treo xà nhà.*

Cái gì?

598. *Cái gì mà có hai đầu,
Đầu chôn cho chặt, đầu đào xới lên.*

Cái gì?

6. HỌC TẬP

599. *Cây gì không lá không cành,
Làm nên tím, làm nên xanh mỗi ngày
Mến yêu nên cùi cầm tay,
Từ già đến trẻ thơ ngây đều dùng.*

Cái gì?

600. *Cái mình đo đở,
Cái mỏ nâu nâu,*

*Xuống tắm ao sâu,
Lên cày ruộng cạn.*

Cái gì?

601. *Bốn bên vuông vức,
Thẳng mực ngay hàng.*

Cái gì?

602. *Cây suôn đuồn đuột,
Trong ruột đen thui,
Con nít lui cui,
Dãm đầu đè xuống.*

Cái gì?

603. *Bằng cái ống lươn
Nuốt cả thuyền buồm,
Nuốt cả ca nô,
Nuốt sông, nuốt bể, nuốt hồ
Nuốt ba trái núi không no miệng này.*

Cái gì?

604. *Chi nhiêu xích lại cho gân,
Cho tôi chấm chút một hàng lệ rơi.*

Cái gì?

605. *Chùi tay bóc lột của người,
Thân tàn gầy guộc không lời thở than.
Qua năm kiếp sóng điêu tàn,
Sinh ra một lũ con ngoan nôi dòng.*

Cái gì?

606. *Chuông chuông như lá quốc kì,
Bốn góc thước thợ anh thì nhớ không?
Hai ngang, hai sổ song song
Vừa đôi, phải lứa như vợ chồng chúng ta.*

Hình gì?

607. *Con ai bánh lảnh be le,
Trong chùng áo tím, ngoài lòe áo the
Mặc ai mắt thấy, tai nghe
Chờ người quân tử cho đè mà thôi.*

Cái gì?

608. *Con chim tíu tíu, uống nước tíu liu
Ban ngày làm việc Tống triều,
Tôi lại vào hang tíu líu.*

Cái gì?

609. *Con chim nho nhỏ,
Nhọn mỏ, dài đuôi*

*Uống nước hay chui,
Lên bờ nghỉ ngoáy.*

Cái gì?

610. *Mặt em phương trương chữ điền,
Da em thì trắng, áo đen mặc ngoài.
Lòng em thì có đất trời,
Có câu nhán nghĩa, có lời hiếu trung
Dù khi quân tử có dùng,
Thì em sẽ ngỏ tấm lòng cho xem.*

Cái gì?

611. *Đòn răng chữ thuộc lầu lầu,
Thư, kinh, sử, truyện-một câu cũng lần
Chữ nhà mà cách bước chân,
Ai hỏi văn chương, chữ nghĩa thì thấy
mẫn năng thính.*

Cái gì?

612. *Da tôi màu trắng,
Bạn cùng bảng đen.
Hãy cầm tôi lên,
Tôi làm theo bạn.*

Là gì?

613. *Đen như ác,
Bạc như lông,
Nhọn như chông,
Kêu như quốc.*

Là gì?

614. *Đường ngang ngõ tắt tú bể,
Ai chưa thuộc nèo đi về đều xem.*

Cái gì?

615. *Em dâng mình cho nước đầy voi,
Người thay đen đổi trắng,
Em cũng ngán cho đời những trắng với đen.*

Là gì?

616. *Hai đầu mọc ở hai chân,
Cái chân lại đúng là thân mới kì.
Xin em một mẫu bút chì,
Mượn anh ngồi bút cũng vì việc chung.*

Là gì?

617. *Không cánh mà bay mới lạ đời,
Đã từng vượt biển lại qua khơi,
Tiêu điều thế giới ngàn muôn dặm,
Lịch lâm xưa nay dễ mấy người.*

Cái gì?

618. *Không phải bò, không phải trâu
Uống nước ao sâu, lên cày ruộng cạn.*

Cái gì?

619. *Mặt cô như trát nhọ nồi,
Lại còn điểm phấn cho người ta trông,
Đàn bà cho chí đàn ông,
Nhìn cô thỏa lòng, lau mắt cho cô.*

Cái gì?

620. *Mình bầu, môi miệng nứt hai
Chỉ có một mắt chui hoài trong hang.*

Cái gì?

621. *Mình em thì trắng phau phau,
Áo em có đủ các màu đỏ, xanh.
Xương em là sợi chỉ mành,
Giúp người dốt nát học hành thông minh.*

Cái gì?

622. *Một nhà phân rẽ hai ngăn,
Hai trai, năm gái vách ngăn giữa nhà.*

Cái gì?

623. *Có mặt mà chẳng có đầu,
Bốn chân có đủ không cầu có tay.*

*Học trò kẻ đờ, người hay,
Ai ai cũng phải hàng ngày nhớ em.*

Cái gì?

624. *Mười hai tháng đựng một hòm
Thương cho đời chúng hao mòn mãi đi.*

Cái gì?

625. *Ruộng vuông bốn góc,
Trúc mọc đôi hàng,
Gà què nhảy nhót một chân.*

Cái gì?

626. *Chỗ nào bấy trẻ ra vào,
Tiếng cười, tiếng nói, ôn ào mà vui?*

Cái gì?

627. *Trong hang thăm thăm bùng bình,
Có một tháng bé lách mình chui qua.
Chui qua rồi lại chui ra,
Làm cho đâu cổ ướt mà tèm lem.*

Cái gì?

628. *Vật ruộng vuông vức,
Cây lúa xanh đen,*

*Ai thấy cũng khen,
Khen người khéo cấy.*

Cái gì?

629. *Ba đầu lại có một đuôi,
Khen ai khéo tạc, khéo nuôi ba đầu.
Ba năm sương gió dài dầu,
Đờ ra vẫn thấy ba đầu một đuôi.*

Cái gì?

630. *Mẹ tôi thân béo, gáy tròn
Mẹ tài nhờ có nghìn con tuyệt vời.
Mấy người muốn hiểu mẹ tôi,
Quen biết cả đời mà dễ hiểu đâu.*

Cái gì?

631. *Chân vuông, khuôn mặt cũng vuông
Quanh năm đứng sững chẳng buồn vì đâu.
Đàn con mẩy đứa như nhau,
Đứng vây quanh mẹ chẳng bao giờ nằm.*

Là gì?

632. *Gốc gác vốn họ nhà cây,
Quê cha, đất tổ, nơi đây mầu xanh
Vì đời hiến cả tấm thân,*

*Cắt, nghiên, nấu, tẩy-bao lần chǎng lo.
Để nên cuốn vở học trò,
Để thêm bức họa, trang thơ cho đời.*

Cái gì?

7. CHỮ NGHĨA

633. *Cái ly để ở giữa bàn tròn,
Để lâu coi lại vẫn còn như xưa.*
Chữ gì?
634. *Cái chi làm bạn với bình,
Nặng vào có thể vẽ hình người ta.
Hồi thành cháy cửa, cháy nhà
Thêm huyền thì hết khi mà giận nhau.*
Chữ gì?
635. *Các thi sĩ rất yêu em,
Nếu rơi mất nón thì hên quá trời,
Chi huyền đâu bỗng đến nơi,
Là đại danh tự chỉ người ngôi hai.*
Chữ gì?

636. *Bình minh tôi hót tôi ca,
Thêm huyền thành chỉ phong ba dập vùi.*

Chữ gì?

637. *Bây giờ anh thè có trời,
Biết đâu anh sẽ phủi lời nước non.*

Chữ gì?

638. *Bắc thang xem hát phường chèo,
Hỏi thang một nấc thì leo nỗi gi?*

Chữ gì?

639. *Bạn thân của những nhà thơ,
Rụng đuôi là vật thuở giờ không chân.*

Chữ gì?

640. *Ban đêm lấp lánh giữa trời,
Có màu, có sắc, nên rơi xuống trần.
Thành chim nhí nhảnh đôi chân,
Liu lo tiếng hót góp phần vui tươi.*

Chữ gì?

641. *Anh em thuận thảo sớm chiều,
Luống công gánh sắt ra chiều ủ ê.*

Chữ gì?

642. Bà con với đực, với bò
 Nhờ nó ra vào, nếu hỏi lại đây.
 Con gì bò ngang thế này?
 Yếm mồng, mai dày - nếu rụng mất râu.

Con gì?

643. Bà già thì thích,
 Trẻ nít không ưa,
 Mất huyền, con vật cày bừa cho ta
 Thiếu đâu là của ông già,
 Bay mũ thành thủ dân ta ăn nhiều.

Chữ gì?

644. Cắt đuôi thì điếc tai anh,
 Cắt đầu thành quả trên cành cây cao.
 Không ai cắt xén thi sao?
 Lệnh đênh mặt nước chẳng bao giờ chìm.

Chữ gì?

645. Cắt đầu chỉ còn có râu,
 Chắp vào lại đủ đuôi, đầu, mình, chân.
 Chữ gì?

646. Cầm tinh tuổi hơi con này,
 Thêm huyền đồ vật cầm tay là gì?

*Lá cành ủ rũ sắc chi?
Không “e” là bệnh phải đi dưỡng đường.
Chữ gì?*

647. *Che nắng thì lấy nửa đầu,
Đứng cơm thì lấy nửa sau mà dùng.
Chữ gì?*
648. *Chỉ vì ăn kẹo cho nên
Thêm gờ thì đã nổi nên dùng dùng,
Thay huyền, bò sát đồng tông.
Chữ gì?*
649. *Chỉ vì không mâu đội trên đầu,
Mang tiếng xưa nay giống bọ sâu.
Có mâu đội đầu thêm đạo mạo,
Con con, cháu cháu kém ai đâu.
Chữ gì?*
650. *Chính danh sao thích nói bừa,
Sắc đâu chạy đến thì vừa mười hai.
Sắc đi mà nặng theo hoài,
Một trăm ký đủ, chẳng sai tí nào.
Chữ gì?*

651. Chơi chơi cõng lúa anh hùng,
 Một mình đứng giữa thành chung ai ngờ?
 Sau tôi thiên hạ đều nhè,
 Trước tôi dân chúng tin thờ lớn lao.
 Trên đầu quyền quý lộc cao,
 Tôi mà vắng bóng thành nào cũng tan.
 Nhà lầu, nhà gạch, nhà sàn
 Tôi mà ra khỏi tan hoang tức thì.
 Chuyên môn làm tướng chỉ huy,
 Vài mươi tên lính nhất thi xôn xao,
 Cùng nhau anh trước, em sau
 Tôi thì đứng giữa thẳng vào Việt Nam.

Chữ gì?

652. Chữ chi vì nước hết lòng,
 Huyền vào thành ý chất chồng lên nhau.
 Sắc thêm là đúng làm sao,
 Thay ngã thì hóa lõm vào khá sâu.

Chữ gì?

653. Chữ Nho thường gọi là cành,
 Thêm sắc vào nữa thì thành bọ sâu.
 Dấu huyền được đánh vào sau,
 Dem vô lò nấu bắt đầu chảy ngay.

*Hỏi đi thơ thẩn lại đây,
Thì em giúp chị thơ may hàng ngày.*

Chữ gì?

654. *Chữ Nho em nghĩa là nhà,
Thêm huyền thì nghĩa chẳng còn là xanh.
Hỏi, thành không thật đã dành,
Ngã, cho vào cối, tan thành thịt xương.*

Chữ gì?

655. *Chữ Nho tôi nghĩa là không,
Bỏ đầu, đi nắng nhiều ông thường dùng.
Nếu thêm “i” ở sau cùng,
Hết mà gấp nước thì ụng ục sôi.*

Chữ gì?

656. *Chưa đánh dấu, bé thích nầm
Đánh dấu rồi chỉ để dành nấu, kho.*

Chữ gì?

657. *Có cây mà chẳng có cành,
Có trái cam sành lơ lửng trên không.*

Chữ gì?

658. *Có gờ, trèo lên mái nhà
Thêm sắc ngay lại, ngày qua lập thành.*

*Không gò vào bếp đi anh,
Sắc là khí độc ghép thành chữ chi.*

Chữ gì?

658. *Có huyền rọi sáng đó đây,
Không huyền u tối màu này là chi.
Nếu mà “en”- bỏ trốn đi,
Thợ rèn, thợ bạc, cái gì dùng luôn.*

Chữ gì?

660. *Có huyền thường gọi như cha,
Bỏ huyền thêm sắc nghĩa là biết ngay.*

Chữ gì?

661. *Có huyền dạy dỗ em thợ,
Không huyền, xác chết bầy giờ nằm đây.
Mất đầu mà mõi cũng bay,
Phản nghĩa mới dở, tiếng này là chi.*

Chữ gì?

662. *Có huyền, sao nặng thế này,
Bỏ huyền thêm hỏi, dùng may áo quần.
Giúp cha, giúp mẹ đỡ đần,
Ví thêm nặng, phải lanh phán trông em.*

Chữ gì?

663. Có huyền em lết khắp nhà,
 Có sắc em bị người ta buộc vào.
 Có hỏi đêm vứt đi sao,
 Có nặng lẽ nào làm bạn cùng sâu.

Chữ gì?

664. Các loài cỏ mộc mang tên,
 Thêm huyền, con vật cắn lén giữa nhà.
 Không mũ, nóng miệng người ta,
 Thêm huyền, thêm sắc việc thường nhà nông.

Chữ gì?

665. Có sắc là một trái thơm,
 Có huyền ăn ruột, vỏ còn xe dây.
 Không dấu là trái gì dây,
 Thêm nặng, lưng nó tì ngay vào tường.

Chữ gì?

666. Chữ gì đồng nghĩa với bưng,
 Nặng là bức gỗ, ngã dùng thổi hơi.
 Sắc thành cửa đã đóng rồi,
 Hỏi, đồ vật rót khó thời còn nguyên.

Chữ gì?

667. Con thú chi chi lại có lông,
 Thay hình đổi dạng lạ kì không.

*Chặt đầu, chặt đít mình thành cá
Ai đoán cho ra sẽ thường công.*

Chữ gì?

668. *Con dê ăn cỏ bờ ao,
Be be dứt tiếng, té nhào giờ râu.*

Chữ gì?

669. *Còn sắc, nhảy nhót lùm cây
Mất sắc, lên chín tầng mây xa vời.*

Chữ gì?

670. *Đầu bò mà gắn đuôi heo,
Ai mà thấy nó lăn queo tức thì.
Đầu trâu mà gắn đuôi nai,
Trơ trơ như đá, không ai sợ nào.*

Chữ gì?

671. *Đầu chồn, mình óc, đuôi tê giác
Thêm sắc lại thành con vật khác,
Mà cả thi nhân lẫn đế vương,
Dùng làm đê tài để sáng tác.*

Chữ gì?

672. *Đầu sưng từ sáng hôm nay,
Hồi vào đây kín chờ ngày lên men.*

Chữ gì?

673. *Để nguyên là quả em ăn,
Thêm sắc thì chỉ để dành lợn thôi.
Thay hỏi thì cảm mất rồi,
Mau tìm thuốc uống hay nồi lá xông.*

Chữ gì?

674. *Để nguyên em đã già đau,
Sắc đội lên đầu che nắng, che mưa.
Bỏ đuôi, bỏ sắc thì thừa
Thành ra bụng trống lúc vừa ăn xong.*

Chữ gì?

675. *Để nguyên - tiếng chó sủa dài
Thêm sắc - thành loài thú biết ngủ đông.
Thêm huyền uống nước thật nhanh,
Bạn của đồng ruộng, xa gần đều quen.*

Chữ gì?

676. *Em đây chính thật mười lăm,
Đứt đuôi em hóa cặp răng voi già.
Không “n” nuôi ở trong nhà,
Hừng đông báo thức để ta làm đồng.
Huyền đi bạn biết hay không,
Là nơi xe lửa tập trung hàng ngày.*

*Để dài đầu quá chán ngay,
Dứt đi mẫu tự, chữ này đầu tiên*

Chữ gì?

677. *Em e nó cây quyền nhiều,
Không thèm quyền thế làm điều bất công.*

Chữ gì?

678. *Em đây vỗ ngực mà xưng,
Sắc đâu đem đến thì vừa mười hai.
Nặng là trăm kí chẳng sai,
Huyên không ngay thẳng, đố ai chữ gi.*

Chữ gì?

679. *Anh ơi em khá yêu anh,
Vòng vàng chuỗi hột sám sanh em dùng.*

Chữ gì?

680. *Em là hai lá trong người,
Khi thời xẹp xuống khi thời phồng lên.
Từ khi mất đứt nửa trên,
Thành một thứ quả không nén ăn nhiều.*

Chữ gì?

681. *Em là màu của lá non,
Bỏ đầu đi sẽ lớn khôn nhất nhà.*

*Chia đôi nửa dưới lia ra,
Nửa trên còn lại, chẳng là gần nhau.*

Chữ gì?

682. *Em là chim đẹp trên rừng,
Nếu thêm sắc nữa cứ cùng đi đôi.
Nếu ai mà hỏi lại tôi,
Thì tôi lại ở đúng nơi ra vào.*

Chữ gì?

683. *Em là vỏ bọc tám thân,
Thêm bờ muông thú muôn phần hiểm nguy.
Đầu đuôi mà lược bỏ đi,
Địa cầu khắc dấu chữ gì biết không?*

Chữ gì?

684. *Em là màu áo của trời,
Không hờ chả hát ai mời ngại đi.
Nếu em không có ích xì,
Là ai ấy nhỉ, người gì trên em.*

Chữ gì?

685. *Em là chim ở rừng già,
Cờ ra cháu gọi chồng bà là chi?
Không mưa bỏ nón ra đi,*

Tìm hoa hút mật là gì hở anh?

Chữ gì?

686. *Em là bạn của học trò,*
Không đâu là vật trâu bò vân mang.
Thêm sờ dấu sắc dời ngang,
Dấu nắng chạy lại muôn vàn người yêu.

Chữ gì?

687. *Em là hoa cúng ở chùa,*
Cũng là tên một ông vua đại tài.
Nắng đi cho sắc đến thay,
Cố đỗ cổ kính, chẳng hay là gì?

Chữ gì?

688. *Em là bạn của thợ may,*
Dùng để chia vải mỏng, dày tự do.
Thêm huyền em cũng chẳng lo,
Thành một cây cúng, khá to giữa nhà.
Có nắng sẽ hóa món quà,
Trẻ con rất thích, người già ít ưa.
Không nắng thành đồ đựng dưa,
Đựng kiệu, đựng mít, giữa mùa xuân tươi.

Chữ gì?

689. Em là bạn của đà thanh,
 Xuân qua, hạ đến vẫn xanh xanh rì.
 Bỏ liên hai chữ đâu đi,
 Cha cha, cha mẹ là gì biết chăng.
 Đến khi chữ cuối bị quăng,
 Phải xem lại tất hỏi rằng chữ chi.

Chữ gì?

690. Em là thú bánh thường dùng,
 Ngã vào mưa gió đúng đúng nổi lên.
 Bây giờ bỏ ngã, sắc thêm,
 Người người khiếp sợ là tên con gì.
 Thêm huyền em hoá vật chi,
 Mà người thợ mộc đôi khi thường dùng.

Chữ gì?

691. Em là vật học trò dùng,
 Bỏ đâu sē bé nhất trong một nhà.
 Khúc đuôi nếu bỏ nốt ra,
 Trời ơi, em mập như là con heo.

Chữ gì?

692. Em là bạn của học trò,
 Dùng đựng sách vở, cùng đồ giáo khoa.

*Nặng đi, sắc lại nhảy ra
Bỗng thành ăn trộm hoặc là mang tay.*

Chữ gì?

693. *Em thì luôn miệng hát vang,
Muốn thân tac thước thì thêm “o” vào.
Thay U là thứ quả nào,
Thêm M thành trái ngọt ngào quý ghê.*

Chữ gì?

694. *Em thường tự đặc hơn đời,
Cắt đâu là khoá cổ người gian tham.
Ngờ trên bỏ hẳn chẳng màng,
Trông nom đàn cháu, an nhàn cảnh tiên.
Ngờ trên và dưới bỏ liền,
Che cho thiên hạ những phen ướt đầu.
Một ngờ phía dưới trôi mau,
Bung, rang, nướng, luộc đua nhau mua xài.*

Chữ gì?

695. *Em thường đè cổ trâu bò,
Làm cho chúng phải chăm lo kéo cày.
Ét sì đem ráp vào dây,
Thì ra là vật trên tay anh cầm.*

Chữ gì?

696. *Giúp ai chăm chỉ học hành,
Dù cho công toại, danh thành chẳng xa.
Sắc kia nếu phải lìa ra,
Nặng vào thì ở chung nhà với Nam.*

Chữ gì?

697. *Hai anh kèm một chiếc ghe,
Ở trên có sắc thè lè bung ra.*

Chữ gì?

698. *Hai anh xum xít mà hơ,
Nặng lòng bất nhỡn càng hơ thêm hoài.*

Chữ gì?

699. *Hai em nhỏ búu,
Nối một cục u,
Nặn máu chống khu,
Khóc như mù mít.*

Chữ gì?

700. *Hoàng hôn phủ xuống đây rồi,
Bỏ huyền thêm sắc để ngồi thử chi.
Mát đầu, bỗn phận thiếu nhi,
Hỏi đến chuyện gì tôi cũng làu thông.*

Chữ gì?

701. “*Hòn đá*” mà lấy dấu đi,
Lúc đem ra cưỡi, thở phì, chạy rông.
 Chữ gì?
702. Có mắt mà chẳng thấy đường,
Thêm “ngờ” là vật ngăn phường muỗi đêm.
Chữ U mọc sợi râu thêm,
Hôm nay được thường anh em vui cùng.
 Chữ gì?
703. Huyền đā đen, đen đā huyền lại đở
Đao là dao, dao có sắc không tù.
 Chữ gì?
704. Hợp lòng khẽ suối chảy tuôn,
Về thăm biển cả vui buồn hoà chung.
Đến nơi bỏ nón oai hùng,
Cộng thêm dấu sắc vẩy vùng gầm vang.
 Chữ gì?
705. Ích, anh gần lại bên nhau
Thành ra đẹp quá chính màu trời cao.
Đâu đuôi bỏ, dấu “á” vào
Ai mà không có làm sao sống đời.
 Chữ gì?

706. *Không có miệng, chẳng có răng
Thế mà ai cũng nói rằng “chờ ăn”.*

Chữ gì?

707. *Không dấu là kẻ ngu khùng,
Nặng vào thì được thường dùng về đêm.
Có huyền chõi trông hay thêm,
Có hỏi rất bảnh đố em chữ gì?*

Chữ gì?

708. *Không huyền là một vật dài,
Bình khi chắc chắn dùng hoài chẳng sao.
Thêm huyền thành một cù lao,
Nối giữa sông lớn càng cao càng dây.*

Chữ gì?

709. *Không huyền vị của hạt tiêu,
Có huyền công việc sớm chiều nhà nông.
Mắt đuôi ăn có ngon không,
Dâm dương dân chúng ruộng đồng dùng quen.*

Chữ gì?

710. *Không huyền hạt nhỏ mà cay,
Có huyền vác búa đi ngay vào rừng.*

Chữ gì?

711. Không sắc thì chỉ là ba,
Đến khi có sắc hóa ra rất nhiều.

Chữ gì?

712. Không “t” nghiên nhở thức ăn,
Có “t” thì đến đêm rầm tìm tôi.
Sắc là màu bạc như vôi,
Hay là màu trắng của người già nua.

Chữ gì?

713. Lốc cốc, lốc cốc tôi kêu
Làng trên, xã dưới thảy đều nghe tôi.
Có “m” theo ở đầu đuôi,
Là mồi giống thú thường nuôi trong nhà.

Chữ gì?

714. Là ca tôi hát cả ngày,
Thêm huyền người thích trái này dâm thương.
Sắc vào thiếp muối thì ươn,
Hồi thành lớn nhất nhịn nhường đàn em.

Chữ gì?

715. Là mùa trẻ nít trông trắng,
Yên rồi, huyền nũa phăng phăng mái chèo.

*Xuôi dòng sông chảy trong veo,
Tim noi bến lặng bỏ neo đợi mình.*

Chữ gì?

716. *Lòng sâu thẳm, vẻ mặn mà
Ở trên trái đất chiêm ba phần rồi.
Nếu không có hỏi lôi thôi,
Việc người thư ký vẫn ngồi làm luôn.*

Chữ gì?

717. *Là tên sao ở trời cao,
Bỏ nón thành vật nhát gan tai dài.
Nặng vào sống mãi không sai,
Huyền trên là để ra ngoài chữ chi?*

Chữ gì?

718. *Mai rùa còn gọi là chi?
Thêm huyền mắt có thấy gì nữa đâu.
Bỏ huyền thêm “ống” đằng sau,
Thành loài rau luộc nghèo giàu vẫn ăn.*

Chữ gì?

719. *Mang tên một thứ trái hay,
Sắc vào là thứ tài trai thường dùng.*

*Thêm “i” loài thú chạy nhanh,
Huyền trên ngõi ngựa đi quanh đường đua.*

Chữ gì?

720. *Mang tên em gái cha tôi,
Ngã vào thành bữa thịt xôi linh đình.
Có huyền to lớn thân hình,
Hỏi vào để nối đầu - mình với nhau.*

Chữ gì?

721. *Mang tên một thú quả ngon,
Thêm nặng nước mắt tuôn rơi chữ gì?
Thêm huyền viết phải trừ đi,
Thêm “u” dã ngoại là gì mang theo.*

Chữ gì?

722. *Mang tên một giống trái chua,
Thêm huyền là giống mọi nhà chấm xôi.
Nặng thành người để ra tôi,
Thêm “o”, huyền nữa chuột thời tránh xa.*

Chữ gì?

723. *Mặt em hờn hở suốt ngày,
Thêm huyền giấu mặt, giấu mày nơi đâu.*

*Rụng đuôi mà mất cả đầu,
Thì thành sám động hay tàu bay kêu.*

Chữ gì?

724. *Màu da dân tộc châu phi,
Huyền thêm đuôi bóng đêm sâu ra ngoài.
Chữ đứng dang trước ly khai,
Đổi huyền ra sắc áy loài chim xuân.*

Chữ gì?

725. *Mặt trời thức giấc phía tôi,
Thêm huyền là chốn cho người làm ăn.
Rụng đuôi thành chỗ đóng quân,
Bỏ huyền thêm nặng là đần, ngu si.*

Chữ gì?

726. *Mất đầu, còn óc, lạ sao
Còn đầu chỉ thích nhảy cao, nhảy dài.*

Chữ gì?

727. *Mình trên giống chuột rất hôi,
Mình dưới là người trên bác, trên cha.
Hợp nhau cùng ở một nhà,
Làm nơi nuôi vịt nhốt gà thả heo.*

Chữ gì?

728. Mọi người uống nước nhè tôi
 Sắc, cùng với lẽ đi đôi là gì.
 Nặng vào một bệnh hiểm nguy,
 Do trùng a-mip truyền đi mệt người.

Chữ gì?

729. Một chau trong ngũ đại chau,
 Chữ nho có nghĩa bay mau lên trời.
 Thêm huyền mập lầm ai ơi,
 Mắt đâu là mỏ miệng cười chữ chi?

Chữ gì?

730. Một mình em chả có ai,
 Nếu đi với mẫu thành loài đẹp ghê.
 Thêm huyền đẻ đánh, đẻ vê,
 Nǐ non thánh thót em nghe gì bắng.

Chữ gì?

731. Một mùa lá rụng heo may,
 Mọc râu thăm hỏi, giãi bày cùng nhau.
 Thêm huyền hết bạn còn đâu,
 Sắc vào chỉ loại ngựa, trâu, heo, bò.

Chữ gì?

732. Một ngang ngắn, một sô dài
 Cùng mình chết đứng đố ngại đoán ra.
 Chữ gì?

733. Một năm thêm một cho người,
 Nửa đầu là việc ở nơi giáo đường,
 Nửa sau thứ quả bán thường,
 Đố ai biết được tỏ tường chữ chi?
 Chữ gì?

734. Mùa này lạnh lắm ai ơi,
 Có nắng thì ở tít nơi núi rừng.
 Nắng đi huyền chạy tới cùng,
 Thành ra kim loại thường dùng đúc chuông.
 Chữ gì?

735. Ngã về chảng có cái chi,
 Nắng không chật hẹp, mọi bề thảnh thoái.
 Sắc kêu làm chuyển đất trời,
 Huyền thành linh vật vẽ vời nhiều râu.
 Chữ gì?

736. Ngày xưa ta ở trên trời,
 Cảnh chi Hằng đó, em thời biết không?

*Huyền về thành cái dài thòng,
Để em hái mận hái hồng về ăn.*

Chữ gì?

737. *Ngăn dòng nước lụt ven sông,
Có em thành tắt nắng hồng, tối đen.
Sắc thêm vào các trẻ em,
Mỗi giờ học toán thường xuyên làm hoài.*

Chữ gì?

738. *Người sinh ra mẹ ra cha,
Hết mǔ đi hút nhụy hoa, loài nào?
Trò vào dǎng trước xinh thay
Phản nghĩa với đực, với ngoài là chi.*

Chữ gì?

739. *Nguyên hình nó chỉ bằng tôi,
Chặt đuôi nó rời, nó lại bằng cha.
Ráp đuôi, rút ruột nó ra,
Tự nhiên nó lại hóa ra chú mình.*

Chữ gì?

740. *Nhờ em mới có lúa non,
Nếu em không nặng là hòn eo ôi!*

Sắc vào thường gọi mẹ ơi,
Thêm “an” thành một giống người cao nguyên.

Chữ gì?

741. Nông thôn em gọi vùng chi,
Thêm sắc lâm sản thứ gì hả em?
Có “n” để nhớ lại xem,
Thêm huyền mát mũ thì quen lết, bò.

Chữ gì?

742. Nơi đây cây cối thật nhiều,
Huyền rơi, râu rung gió chiều đưa cây.
Bỏ đuôi lo sợ nào tày,
Xa anh nữa, ấy điều hay a... ời!

Chữ gì?

743. Ở không thời chẳng thảng ngay,
Sắc tối lạnh quá chân tay co vào.
Huyền thay sắc: bắt xổ mau,
Bớt huyền nặng đến nhặt rau bỏ gì?

Chữ gì?

744. Phần đất ở trước hiên nhà,
Thêm huyền da cóc chẳng qua thế này.

*Nếu giờ chị “s” đi ngay,
Đồng nghĩa ơn huệ chữ này là chi.*

Chữ gì?

745. *Quê hương tôi ở trên ngàn,
Có huyền thi sẽ đầy tràn hồn ao.
Cầm tay mà véo, nặng vào
“B” đi, “k” lai em nào cũng ưa.*

Chữ gì?

746. *Quê em vốn ở Thủ Hà,
Đầu em tóc bỏ đuôi gà thoát tha.*

Chữ gì?

747. *Rừng xanh nơi sông em đây,
“B” đi, “c” đến: chú mày mưu sâu.
Vứt “o” bỏ sắc trên đầu,
Hát thì cũng thế, có đâu khó gi.
Bay giờ sắc hãy vào đi,
Món ăn hàng bữa ta thì hàng xơi.
Cắt đầu cho khỏe ai ơi,
Thế là ta lại thốt lời kêu đau.*

Chữ gì?

748. *Sáu chặt đầu, chín chặt đuôi
Tám chặt đôi, mười chặt một.*

Chữ gì?

749. *Sinh sau các chị, các anh
Đảo ngược vị trí thì thành vợ cha.
Thêm "t" tôi sẽ đi xa,
Trên mình mang dấu ngày ra, ngày vào.*

Chữ gì?

750. *Sóng dưới nước, thở băng mang
Thêm "t", với đất cùng làng khác tên,
Nằm từng bãi rộng triền miên,
Tấm thân khoáng chất ở bên sóng gào.*

Chữ gì?

751. *Ta đây không phải người trần,
Thêm nắng thuận lợi tuyệt luân ở đời.
Có huyền cứ việc ăn chơi,
Có sắc thì chẳng lên lùi biết không.*

Chữ gì?

752. *Tao nhân mặc khách ngân nga,
Hỏi thêm là sự hít ra, hít vào.
Muốn thành tay búa, tay bào
Tay đục, tay giữa nặng vào khó chi.*

Chữ gì?

753. *Tháng năm vẫn đậm giúp đời,
Nếu tôi dừng lại là người chết ngay.*

Sắc đến mới có màu này,
Sắc đi, huyền lại, kiêm mày ở đâu.

Chữ gì?

754. *Thân tôi ngãm lại rất phiền,*
Trước nhở hột lúa trong diền sinh ra.
Người đời dập liễu vùi hoa,
Sắc tôi phai lọt xem ra đoạ đầy.
Đày tôi đi cấy, đi cày
Quần bao mưa nắng ngày dài, đêm thâu.
Thấy tôi năm tháng dãi dầu,
Họ ban quyền tước để chầu người ta.
Các bà lôi cổ tôi ra,
Họ sơn, họ phết, họ chà, họ nhai.
Thân tôi ai hối là ai,
Sao mà thảm khổ đắng cay vô cùng.

Chữ gì?

755. *Tôi do không khí mà thành,*
Thêm huyền, thịt giã để dành ăn ngon.
Hồi là lồng nhốt gà con,
Không dấu, củi cháy xác còn là chi.

Chữ gì?

756. *Tôi dùng ru ngủ trẻ em,*
Huyền đến, tôi sẽ lợ lem quá trời.

*Sắc thêm, ráp lại ai oè!
Hỏi vào, trôi dạt khi bơi là gì?*

Chữ gì?

757. *Tôi đây là một người già
Cũng là một tướng nước nhà lừng danh.
Ngã đi, sắc lại thật nhanh
Biến thành lưỡng gạt, gian manh hại người.
Không còn dấu nữa ôi thôi,
Là bệnh gì đó, miệng thời ho khan.*

Chữ gì?

758. *Tôi đây trầm bổng du dương,
Sắc đi, đêm đến khắp phương trên trời.
Nặng vào thì chẳng tin lời,
Có huyền dung để đo nơi ruộng vườn.*

Chữ gì?

759. *Tôi là thú nước đẻ chan,
Từ khi thêm sắc bay tràn cung mây.
Hỏi ai chẳng thích nơi này,
Mang hoa mang lá trên cây nhờ huyền.
Nếu đeo ta nặng liền bên,
Thành không ở giữa ra miền biên khu.*

Chữ gì?

760. *Tôi là một giống bò ngang,
Nếu thêm dấu hỏi, bạc vàng trong tay.
Mắt “u” dấu sắc đến ngay,
Sinh vật dưới nước hàng ngày lội bơi.
Huyền từ đâu bỗng tới nơi,
Trở thành quả đỗ ăn thời hoi chua.*

Chữ gì?

761. *Tôi là vũng nước khá sâu,
Có sắc trên đầu ai cũng cần tôi.*

Chữ gì?

762. *Tôi là một thứ bánh ngon,
Nặng vào, dạn dĩ lại còn hung hăng.
Hỏi, ai nói đến thưa vâng
Thêm ngã cây đổ, mưa đầm cát bay.*

Chữ gì?

763. *Tôi là một số tròn vo,
Hỏi vào, các cụ nhà Nho tôn thờ.
Không hỏi mà chẳng chịu ngo,
Vật đem phơi nắng bây giờ thành ra.*

Chữ gì?

764. *Tôi là một kẻ ăn chay,
Hỏi đến, quần áo chất đầy mình tôi.*

*Hồi đi, huyên lại lôi thôi
Thì tôi lại trở thành nơi giam cầm.*

Chữ gì?

765. *Tôi là con bố mẹ bò,
Trước “c” mà lại sau “a” mới kỳ.*

Chữ gì?

766. *Tôi là em gái của cha,
Thêm huyền, là một chú gà oai nghi.
Nếu giờ quăng chiếc mũ đi,
Thành chim cao cổ, cẳng thì lêu nghêu.*

Chữ gì?

767. *Tôi là giống cá, chữ Nho
Nặng vào, hình ảnh đế đô núi nào.
Nếu “oi” móc nối thêm vào,
Cái gì trong mắt như sao sáng ngời.*

Chữ gì?

768. *Tôi là bạn của học sinh,
Không đuôi, thuở bé chúng mình ưa ghê.
Giữa là thứ bánh miền quê,
Rung đầu, thành kẻ sinh về rốt sau.*

Chữ gì?

769. *Tôi là thú trái rõ ràng,
Huyền bay, làm bạn với quan Vân Trường.
Chơi sắc thì mẹ chẳng thương,
Hồi, thành ở giữa Đại Dương rành rành.*

Chữ gì?

770. *Tôi là một thú trái cây,
Có sắc, miền núi chuyền tay nhau cầm.
Thêm trứng rộn rã ấm ấm,
Phản nghĩa với quần vi đã mát “en”.*

Chữ gì?

771. *Tôi là chúa tể rừng xanh,
Hồi đi, huyền đến, là thành đầm ao.
Huyền bay, sắc lại diền vào,
Hóa ra chỗ trũng, người đào xưa nay.*

Chữ gì?

772. *Tôi là một chốn trang nghiêm,
Đông bào, sư sãi liên miên nguyễn cầu.
Huyền đi, thì chẳng ngọt đâu
Sắc đến, thành kẻ đứng sau vua rồi.*

Chữ gì?

773. *Tôi là thú ở trên rừng,
Tiều phu tối đốn, gánh, bưng về nhà.*

“C” đi, “r” lại chạy qua,
 Mắt đuôi tôi sẽ thành ra kéo, mời.
 “A” kia thay chỗ vừa rồi,
 Thành lời độc ác nguyên người là chi.

Chữ gì?

774. Tôi là bạn của nho, cam
 Bỏ “t”, may cắt đem làm không sai.
 Nếu tôi bỏ cái đuôi ngoài,
 Thì thành ngay chục mươi hai chữ gì.

Chữ gì?

775. Thân em nho nhỏ, tròn tròn
 Ngày hai buổi chú bé con bắn hoài.
 Thêm huyền, đặc dụng cho ai
 Thư từ gửi khắp trong ngoài thăm nhau.

Chữ gì?

776. Tôi là em của núi,
 Chẳng bao giờ chịu già,
 Có sắc vào thành ra,
 Vật che đầu bạn gái.

Chữ gì?

777. Tôi thường đi cắp với chuyền,
 Để nêu đức tính chăm, siêng học hành

*Không huyền nẩy mực công bình
Nhờ tôi, trọng lượng phân minh rõ ràng.*

Chữ gì?

778. *Tôi thường dùng để đựng,
Làm bằng giấy, bằng gai.
Thêm sắc, thành ác thú
Hoặc thông tin trong ngoài.
Nếu không may bị ngã,
Là lúc trời thiên tai.
Rồi đến khi đeo nặng,
Can đảm chẳng nhường ai.*

Chữ gì?

779. *Thân em do đất mà thành,
Không huyền, một cắp rành rành thiếu chi.
Khi mà bỏ cái nón đi,
Sắc vào, thì bụng có gì nữa đâu.*

Chữ gì?

780. *Thân hình nà nuột như tờ,
Nếu thêm sắc nữa là giờ nưa đêm.
Huyền vào, là chóng đè lên
Hỏi ai giàu có lắm tiền bằng tôi.*

*Nặng thì phải lánh đi thôi,
Suy bi thua thiệt với người sao nê.*

Chữ gì?

781. *Thân tôi như quý, như ma
Người đâu tôi đáy, nghĩ mà ghê thay.
“B” đi “s” nhảy lại ngay,
Nhấp nhô trên nước giờ đây là gì.
Mất đuôi sắc cung bỏ đi,
Đồ dùng trang điểm là chi hở người?*
- Chữ gì?
782. *Thân tôi dùng bắc ngang sông,
Không huyền, là việc ngư ông sớm chiều.
Nặng vào, em mẹ thân yêu
Thêm hỏi với “thả” phần nhiều đi đôi.*
- Chữ gì?
783. *Thân tôi soi sáng khắp nơi,
Nhờ tôi, đêm cũng sáng người, đẹp thay.
Huyền mà xa chạy, cao bay
Thì tôi sẽ hóa thành ngay nhọ nồi.*
- Chữ gì?
784. *Tôi từ trong bếp sinh ra,
Thêm huyền, thây gọi đậm đà yêu thương.*

*Hỏi tôi, tôi sẽ chỉ đường
Mắt đâu, thêm nắng: vô phương vãy vùng.
Chữ gì?*

785. *Thú gì vỏ mỏng bằng vôi,
Tròng trong màu đỏ, tròng ngoài trăng tinh.
Dấu kia bay khỏi thân mình,
Chị em nũ tướng Mê Linh họ này.
Mắt đi cái móc càng hay,
Vì dân, vì nước thăng ngay một lòng.
Mắt đầu đuôi, gấp mùa đông
Chúng ta sẽ bị, nếu không áo dày.*

Chữ gì?

786. *Thú trưởng để tặng anh lười,
Có mũ giúp người, che nắng che mưa.
Thêm “t” là lớn nghe chưa,
Mọc râu thành lụa người hay ưa dùng.*

Chữ gì?

787. *Thú nằm trong đâu người ta,
Thêm “c” nên mới nhảy ra ngoài đồng.*

Chữ gì?

788. *Tìm xem nó ở nơi nào,
Thêm huyền, bộ phận rất cao trong mình.*

*Nặng vào là lúc hiển vinh,
Bô công học tập, đăng trình bấy lâu.*

Chữ gì?

789. *Tiếng gì từ núi vọng ra,
Huyền vào, màu lá rụng đầy mùa thu.
Mắt đuôi, huyền rụng bớt đi
Sắc vào, thành một vật gì để kê.*

Chữ gì?

790. *Tiếng Hán dùng để gọi răng,
Thêm huyền, là chỗ ở ăn hàng ngày.
“Nh” mà cao chạy xa bay,
Là đâu mấu tự đêm ngày ngâm nga.
Lần này “n” lại mọc ra,
Là một thứ quả mà ta thích dùng.*

Chữ gì?

791. *Tiếng gì để ngược, để xuôi
Vẫn đọc đúng tiếng, nghĩa thời y nguyên.
Chữ gì?*

792. *Trong thân có một cục u,
Muốn em thì nặng em ru túc thi.*

Chữ gì?

793. *Xưa tôi làm bạn với than,
Thêm huyền, thành chú bé ngoan ở trường.*

Chữ gì?

794. *Xét trong Việt ngữ của ta,
Tên nào dài nhất kể ra xem nào.*

Chữ gì?

795. *Vốn là con cốc bay cao,
Mắt đâu thành giống dưới ao ăn bùn.*

Chữ gì?

796. *Vốn loài thú bắt vịt, gà
Mắt đuôi xuống nước, hóa ra khác loài.*

Chữ gì?

797. *Trong đời Tam Quốc có mi,
Gian hung mà lại đa nghi, giả hình.
Từ khi bỏ "h" giữa mình,
Thành ra thú quỷ xinh xinh, tròn tròn.*

Chữ gì?

798. *Trong mười hai tháng có tôi,
Hồi, thành hết sống, mọi người xót thương.*

*Không râu, huyền đến tai ương
Thêm sắc là đẹp khác thường, chữ Nho.*

Chữ gì?

799. *Trước nhân trong giới thơ thuyền,
Thành vật để gõ, huyền treo trên đầu.
Thêm vào, thì nắng có sao
Nắng lui, hỏi tối đi vào, đi ra.*

Chữ gì?

800. *“Đờ” đứng bên “ao”,
Huyền vào với đẹp,
Mọi người đón rước,
Vào nhà vui xuân.*

Chữ gì?

801. *Việc làm hô hấp là chi,
Không râu, đó biết con gì nhát gan.*

Chữ gì?

802. *Vốn em không đứng thẳng người,
Bỏ đuôi, đứng mực trong thời xa xưa.
Đến khi em chẳng có ngò,
Thành nơi bóng mát đợi chờ trăng lên.*

Chữ gì?

803. Để nguyên ông phải hầu tòa,
Bỏ đuôi ông được đi ra đàng hoàng.

Chữ gì?

804. Chữ gì quan trọng nhất đời,
Trẻ, già, trai, gái, mọi người đều qua.

Chữ gì?

805. Sinh ra đã biết bay rồi,
Bỏ đầu - đầu trọc, bỏ đuôi thì nghèo.

Chữ gì?

806. Để nguyên nó nuôi sống người,
Cắt đuôi, nó hóa ra người mất khôn.

Chữ gì?

807. Hồi - chặt đầu, đáp - chặt đuôi
Thích thú reo cười khi bỏ đầu, đuôi.

Chữ gì?

808. Rung đuôi thiếu nữ không chê,
Để nguyên, cần thiết cho nghề thủ công.

Chữ gì?

809. Không dấu là nước chấm rau,
Có dấu trên đầu là chỉ huy quân.

Chữ gì?

810. *Chữ gì dấu nặng dưới chân,
Được rước lên bệ, được dân phụng thờ.*
Chữ gì?
811. *Đầu tê tê, đuôi tê tê
Thêm “ô” và “sắc”- hết chê người này.*
Chữ gì?
812. *Bỏ đầu - em bé nhất nhà
Mắt đuôi, em được gọi là loài chim.*
Chữ gì?
813. *Chim gì tên gọi rất hay,
Dùng kéo làm thịt - từ này tên chim.*
Chữ gì?
814. *Dù cho thông thái thiên tài,
Chỉ có một chữ chẳng ai biết liền.*
Chữ gì?
815. *BỎ ĐẦU THÌ VỠ TAN TÀNH,
BỎ ĐẦU LÀ QUẢ TRÊN CÀNH LỦNG LƠ.*
Chữ gì?
816. *Con dê mà mắc cái sừng,
Đi qua cái ụ, hỏi nàng chữ chi.*
Chữ gì?

817. Khi nào thằng ngốc làm vua,
Cha con nhà Nguyễn bỏ chùa mà đi.
Chữ gì?
818. Không hỏi, thì cứ nằm co
Hỏi, thì thành thử cho bò thích ăn.
Chữ gì?
819. Chim chích mà đậu cành tre,
Thập trên, tứ dưới, nhất đè chữ tâm.
Chữ gì?
820. Bốn anh đội nón chạy ra,
Một anh mang nặng, còn ba anh thường.
Chữ gì?

8. CÁC NHÂN VẬT LỊCH SỬ VÀ ĐỊA DANH

A. CÁC NHÂN VẬT LỊCH SỬ

821. Vũ Quang ai đã phát cờ,
Bình Tây sát tả, bây giờ nhớ ai.
Là ai?

822. Vì nhà, vì nước giao tranh
 Thanh gươm, yên ngựa, phá thành, đốc quân.
 Sa cơ nào quản tấm thân,
 Mặc voi giày xéo, chết gần chồng con.
 Là ai?
823. Vua nào tám tuổi lên ngôi,
 Dẫu còn nhỏ bé mà người thông minh.
 Ngai vàng hư vị nào vinh,
 Vì dân trốn khỏi hoàng thành giữa đêm.
 Là ai?
824. Vua nào thuở bé chăn trâu,
 Trường Yên một ngọn cờ lau tập tành.
 Sứ quân dẹp loạn phân tranh,
 Dựng nền thống nhất sủ xanh còn truyền.
 Là ai?
825. Từ bảy tuổi đã lên ngôi,
 Việc dân, việc nước trọn đời lo toan.
 Mở trường thi, chọn văn quan
 Lập Quốc Tử Giám luyện hàng danh nhân.
 Là ai?
826. Tướng nào mà thả bỏ câu,
 Tướng nào mà chết chẳng câu giặc Nguyên.
 Là ai?

827. *Tướng nào chuyên lẩn đục thuyền?
Và ai nổi tiếng thiếu niên anh hào?*

Là ai?

828. *Tướng vương đất Bắc nào thèm,
Mà quân xâm lược hầu đêm dụ người.
Dù quỷ Nam vẫn vui cười,
Đền ơn Tổ Quốc thỏa đời là trai.*

Là ai

829. *Từng phen khóc lóc theo cha,
Rồi đêm nợ nước, tình nhả ra cân.
Núi Lam tìm giúp minh quân,
Bình Ngô đại cáo, bút thần ra tay.*

Là ai?

830. *Thù chông nợ nước hỏi ai,
Đuổi quân tham bạo, diệt loài xâm lăng.
Mê Linh nổi sóng đất bằng,
Hát giang ghi dấu hòn căm đến giờ.*

Là ai?

831. *Thư ký tại Việt Nam khách sạn,
Cương quyết làm cách mạng chống Tây.
Chỉ huy đánh phá đó đây,
Thực dân khiếp sợ, người này là ai?*

Là ai?

832. *Trạng nguyên lanh trí ai bì,
Đã từng ứng đồi khi đi sứ Tàu.
Một đời trong sạch trước sau,
Tiền vô chủ quyết vào chầu, nộp kho.*
Là ai?
833. *Tuổi già nhưng sức chẳng già,
Vung gươm Bắc tiến: quân nhà Tống tan.
Xuôi Nam: Chiêm quốc kinh hoàng,
Thơ thần một áng: lời vàng còn ghi.*
Là ai?
834. *Tát nước không, đắp đất không
Thẫn thờ một chỗ mà trông xa vời.
Buồn tình lặng ngắm bể khơi,
Thương người đau khổ, thương đời thảm thê.*
Là ai?
835. *Tháng giêng, Kỷ Dậu, mùng năm
Trận nào khiến giặc xâm lăng rã rời.
Một vùng khói lửa ngút trời,
Quân ta đại thắng, muôn người mừng vui.*
Là ai?
836. *Thanh liêm vốn săn tính trời,
Tiền muôn, bạc vạn chẳng dời lòng ngay.*

*Tài đôi đáp thật là hay,
Trạng Nguyên hai nước, ông này là ai.
Là ai?*

837. *Quê người ở Hà Tĩnh
Đi thi đỗ Đình Nguyên.
Từng là quan Ngự sử,
Khẳng khái, Thuyết, Tường kiêng.
Vì dân ra chống Pháp,
Gian khổ suốt mươi năm.
Văn Thành dù tan rã,
Danh thơm vẫn lưu truyền.*
Là ai?

838. *Ai đứng đầu đảng Văn Thành,
Thần đồng ai đã dự phần nhớ dai.*
Là ai?

839. *Ai là kẻ hôn quân bạo ngược,
Cố giết anh để được làm vua.
Ngày đêm mở tiệc say sưa,
Đứng, ngồi chǎng được, nằm bùa trên ngai.*
Là ai?

840. *Ai làm vua ở đồng lầy,
Ai thường tập trận với bầy trẻ trâu.*
Là ai?

841. Ai mài gươm dưới trăng tà,
 Quốc thù chưa trả, đầu đà điểm sương.
 Một lần giết hụt giặc Trương,
 Về sau bị bắt nửa đường quyên sinh.

Là ai?

842. Vua nào đã bốn ngàn xuân,
 Văn công công đức toàn dân phụng thờ.

 Là ai?

843. Ai vì nước bỏ thù nhà,
 Ai từng thắng trận Đồng Đa vang lừng.

 Là ai?

844. Ai không bỏ nghĩa tham vàng,
 Và ai nhóm lửa đốt than đợi chờ.

 Là ai?

845. Ai người mang đõ, ngô vê
 Dạy dân cày cấy lên muà vàng tươi.

 Là ai?

846. Ai người mặc đổi áo vua,
 Cầm quân ra trận đánh lửa giặc Minh.

Vì đại nghĩa phải hy sinh,
 Tấm gương trung nghĩa, hiển vinh đời đời.
 Là ai?

847. Ba Đinh chiến lũy vừa xây,
 Giao thông hai ngả, giặc tây nghẽn đường.
 Bao lần tổn lính, hao lương
 Phải đem quân lực hùng cường tấn công.
 Chiến trường cả tháng mới xong,
 Anh hùng tuẫn tiết một lòng vì dân.

Là ai?

848. Bậc anh hùng tài không đợi tuổi,
 Sáu chưởng cờ gióng ruồi khắp nơi,
 Đánh cho quân giặc rơi bời,
 Chương Dương, Hàm Tử rạng người chiến công.

Là ai?

849. Gái nào giặc đánh chǎng khai,
 Chết hô khẩu hiệu, hoa cài tóc xanh.

Là ai?

850. Ai gương đánh Mỹ tuyệt vời,
 Thiếu niên dũng sỹ tráng người Tây Nguyên.

Là ai?

851. *Bị giam cầm ở Thái Nguyên,
Bèn cùng Đội Cấn nổi lên diệt thù.
Bảy ngày, một cõi biên khu
Nghĩa quân tan rã, mặc dù kiên trung.*

Là ai?

852. *Cầm binh lăm trí nhiều mưu,
Nổi danh là một nữ lưu anh hùng.
Hỏi ai vợ bé giúp chồng,
Nhiều phen chống Pháp ở vùng Nhã Nam.*

Là ai?

853. *Can trường kháng chiến mười năm,
Anh hùng áo vải nhiều lần khốn nguy.
Gian lao có quản ngại gì,
Gươm thân trả lại chính vì quốc dân.*

Là ai?

854. *Cái ấm còn cả nguyên vòi,
Bày bán chợ đời chỉ thấy người coi.
Nếu đem đi bán chợ trời,
Mấy nàng tiên nữ cũng cười không mua.
Hỏi sao người đẹp ốm ờ,
Thì ra là những tiên cô “tiên không”.*

Là ai?

855. *Đem chuông đi đánh Sài Gòn,
Để cho nữ giới biết con ông đồ.*

Là ai?

856. *Dâng vua những bản điêu trân,
Mong cho nước mạnh, toàn dân được giàu.
Triều đình thủ cựu hay đâu,
Đã làm điêu đứng, thảm sâu Việt Nam.*

Là ai?

857. *Cuộc đời như đám phù vân,
Biết bao vinh nhục cũng ngần ấy thôi.
Thăng thăng, giáng giáng, mặc đời
Mấy vùng Sơn Hải, đôi lời thi ca.*

Là ai?

858. *Cờ lau tập trận thiếu thời,
Lớn lên Vạn Kiếp khắp trời danh uy.
Hoa Lư nên bóng quốc kỳ,
Trường An nay hãy còn ghi ơn người.*

Là ai?

859. *Còn ai đổi mặc hoàng bào,
Ai đem Nhật Tảo ghi vào sù xanh.*

Là ai?

860. *Còn ai đổi mặc hoàng bào,
Bình Ngô đại cáo người nào soạn ra.*
Là ai?
861. *Quyết tâm rửa sạch quân thù,
Ô hô cắp mắt công phu lỡ làng.*
Là ai?
862. *Ai đã nói nghiệp Tiên Lê,
Rời Hoa Lư, dời đô về Đại La.*
Là ai?
863. *Đố ai có tán, có tàn
Có nhang, có án có hồn sắc phong.
Lừng danh cả đất Thăng Long,
Cái danh đã lớn, cửa lòng cũng to.
Tơ vương biết mấy cho vừa,
Để người khen tặng vẫn thơ cửa lòng.*
Là ai?
864. *Đố ai đã bị đi dày,
Chỉ vì câu nói- đêm ngày đảo xa.
Rồi sau đó được vua tha,
Đem về đưa hấu, đậm đà thơm ngon.*
Là ai?

-
865. *Đó ai đan sọt giữa đảng,
Giáo đậm thủng vế rõ ràng không hay.
Là ai?*
866. *Đó ai đánh Tống Bình Chiêm
Ba ngày phá vỡ Khâm, Liêm hai thành.
Ung Châu đổ nát, tan tành
Mở đầu Bắc phạt, uy danh vang lừng.
Là ai?*
867. *Đó ai đánh trống phát cờ,
Giữ thành Hà Nội trong giờ nguy nan.
Rồi khi trúc trẻ, ngói tan
Mượn dây oan nghiệt, giải oan anh hùng.
Là ai?*
868. *Đó ai giải phóng Thăng Long,
Nửa đêm trừ tịch, quyết lòng tiến binh.
Đống Đa, sông Nhĩ vươn mình
Giặc Thanh vỡ mộng cường chinh,toi bời.
Là ai?*
869. *Đó ai giúp Bắc Bình Vương,
Kéo quân ra chiếm miếu đường Thăng Long.*

*Làm cho Trịnh Khải đào vong,
Vua Lê đẹp ý nhưng không đoái hoài.*

Là ai?

870. *Đố ai học vấn uyên thâm,
Nho, y, lý, số, mười phân vẹn mười.
Sùng Chính viện mới ra đời,
Công trình dịch thuật nửa đời tiêu tan.*

Là ai?

871. *Đố ai khỏe mạnh phi thường,
Nhổ cây to, đánh dẹp phường hại dân.
Làm quan, trừ kẻ loạn thần
Về sau lại phá tan quân Chiêm Thành.*

Là ai?

872. *Đố ai khởi nghĩa không thành,
Lâm Thao tử tiết cho đành chí trai.
Và ai lên đoạn đầu dài,
Cho trời Yên Bái u hoài đau thương.*

Là ai?

873. *Đố ai khởi nghĩa Thái Nguyên,
Giữa nơi doanh trại, cướp quyền chỉ huy.*

*Pháo sơn gấp bước gian nguy,
Ngang nhiên tuẫn tiết chỉ vì non sông.*

Là ai?

874. *Đó ai muốn cứu dân mình,
Đem quân phục quốc, chiếm thành Lạng Sơn.
Đời sau mãi mãi ghi ơn,
Trần, Đoàn hai họ, rửa hồn nô vong.*

Là ai?

875. *Đó ai ngang dọc vây vùng,
Vũ Quang khởi nghĩa, hợp cùng Văn Thân.
Cân Vương nổi tiếng xa gần,
Tinh thần kháng địch bội phản lên cao.*

Là ai?

876. *Đó ai qua Nhật, sang Tàu
Soạn thành huyết lệ lưu cầu tàn thư.
Hô hào vận động Đông Du,
Kết đoàn cùng với sĩ phu khắp miền.*

Là ai?

877. *Đó ai trung liệt sáng ngời,
Đã không khuất phục bọn người ngoại dương.*

Xé đồ băng bó vết thương,
Nhịn ăn mà chết chọn đường tự do.

Là ai?

878. *Đó ai trên Bạch Đằng Giang,*
Làm cho cọc nhọn, dọc ngang sáng ngời.
Phá quân Nam Hán tại bờ,
Gươm thần độc lập giữa trời vung lên.

Là ai?

879. *Đó ai như xã Nam Đồng,*
Xương phơi Yên Báu, máu hồng Lâm Thao.
Ngọn cờ cách mạng nêu cao,
Thản nhiên tiếp nhận lưỡi dao vô hình.

Là ai?

880. *Đó ai thành lập chiến khu,*
Giữa vùng bãi sậy hoang vu, đóng đồn.
Đồng lầy là chốn mồ chôn,
Những quân cướp nước, cáo chôn không tên.

Là ai?

881. *Đó ai Yên Thế hùm thiêng,*
Phất cờ khởi nghĩa ở miền Lạng Giang.

*Khi mai phục, lúc trá hàng
Làm quân cướp nước hoang mang, điên đầu.
Là ai?*

882. *Giúp quan Tán lý họ Phan,
Lập đồn kháng chiến Vũ Quang diệt thù.
Đêm ngày gian khổ công phu,
Đúc nén súng đạn, tiễn trừ thực dân.
Chiến trường oanh liệt xả thân,
Còn treo gương sáng cho dân đời đời.*

Là ai?

883. *Đố em là một người nào,
Đã cùng binh sỹ đánh vào Trung Nguyên.
Nước Nam mở rộng giới biển,
Đông xung, Tây đột với quyền tướng quân.*

Là ai?

884. *Hát thì hát lớn mà nghe,
Không phải ăn chè, tức bụng mà rên.
Là ai?*

885. *Hỏi ai thề trước mặt vua,
Đầu thần chưa rung thì chưa nên hàng.*

*Một lời quyết chiến hô vang,
Phá quân Mông Cổ, chấn động xâm lăng.*

Là ai?

886. *Hỏi ai là tiểu anh hùng,
Vua ban ngựa sắt, roi đồng tiến quân.
Sau khi toàn thắng giặc Ân,
Sóc Sơn rời bỏ cõi trần lên tiên.*

Là ai?

887. *Hỏi ai thà bị chặt đầu,
Còn hờn gióc tóc theo Tàu cải trang.*

Là ai?

888. *Kiếm ai trả lại rùa vàng,
Súng ai rèn ở Vũ Quang thuở nào.*

Là ai?

889. *Khởi nghĩa tại Bắc Ninh,
Hai mươi năm du kích.
Làm hao mòn quân địch,
Hùm Yên Thế vang danh.
Pháp phải thuê lưu manh,
Lương Tam Kỳ ám sát.*

*Xác thân dù tan nát,
Nghĩa khí vẫn lưu truyền.*

Là ai?

890. *Làng Nguyệt Úc có một người,
Khai Xuyên tên cũ, hiệu thi Hạnh Am.
Đang làm tri huyện bỏ quan,
Lục niên ẩn tích dạy đàn học sinh.
Giúp mưu Nguyễn Huệ Bắc Bình,
Đó ai biết được tiên sinh tên gì?*

Là ai?

891. *Một lòng giữ đúng chiêu vua,
Tiền muôn, bạc triệu, cũng thua gan vàng.
Giữ tròn liêm chính, trung can
Phò vua, giúp nước chiêu an trong ngoài.*

Là ai?

892. *Một phen quét sạch quân Đường,
Nổi danh Bố Cái đại vương thuở nào.
Tiếc thay mệnh bạc, tài cao,
Giang sơn đành phải rời vào ngoại bang.*

Là ai?

893. *Một võ tướng, một văn quan
Bị vây thà chết không hàng mới trung.*

*Bình thuốc độc, ngọn lửa hồng
Thành xưa ghi dấu anh hùng còn đây.*

Là ai?

894. *Muốn cho nước mạnh, dân giàu
Tâu vua xin chém bảy đầu một dân.
Mũ cao áo rộng không cần,
Lui về ẩn chốn sơn lâm một mình.*

Là ai?

895. *Nam quan bái biệt cha già,
Trở về nợ nước, thù nhà lo toan.
Lam Sơn góp lưỡi gươm vàng,
Bình Ngô đại cáo, giang san thu về.*

Là ai?

896. *Ngậm tăm đứng ở phương Nam,
Giả danh, giả nghĩa đá vàng, Trần Châu.
Tiễn chồng chẳng biết đi đâu,
Đưa chồng khẩu trán, nước mắt chứa chan.*

Là ai?

897. *Thái Sư mưu lược muôn phần,
Lập nên triều Trần - công đó của ai?*

Là ai?

898. *Người Hà Tĩnh mặt đen như mực,
Từng chiêu binh ra sức chống Tàu.
Nghệ An chiếm được buổi đầu,
Tấm gương trung dũng đồi sau còn truyền.*

Là ai?

899. *Ông trạng nào mới mười hai tuổi,
Bị cho về học hỏi ít năm.
Sứ Tàu sau đó sang thăm,
Lại ra đồi đáp khó khăn chẳng từ.*

Là ai?

900. *Ai quê Việt Bắc xa mờ,
Bao phen liên lạc chiến khu di vây.*

Là ai?

901. *Ai làm đuốc sống chǎng nè,
Đốt kho đạn giặc, tên ghi muôn đời.*

Là ai?

B. ĐỊA DANH LỊCH SỬ

902. *Chỗ này không cạn, không sâu
Năm xưa, tàu đã chìm sâu lõi này.*

Nơi nào?

903. *Chú kia bát cay xuôi thoàn,
Rủi ghe phát hỏa, chú chàng ra tro.*
Nơi nào?
904. *Đó em là một vật gì,
Hai đầu rộng lớn, giữa thì eo vô.
Có sông núi, có biển hồ
Có kinh đô đóng, có mồ vĩ nhân.*
Nơi nào?
905. *Hồ nào sóng biếc vỗ bờ,
Vua Lê trả kiếm, rùa đưa đi giùm.*
Nơi nào?
906. *Khắp nơi bô lão uê đây,
Lòng già chí trẻ giờ tay thê nguyên.
Muôn lời quyết chiến vang lên,
Hội gì đoàn kết giặc Nguyên tan tành?*
Hội nào?
907. *Một lần chưa đến đã khô,
Đôi ba lần nữa ra đồ héo queo.*
Nơi nào?
908. *Một vợ thì nằm giường lèo,
Có gối tai bèo, sáo rủ màn treo.*

*Hai vợ thì nằm trèo queo,
Ba vợ thì xuống chuồng heo mà nằm.*

Nơi nào?

909. *Ngày qua tháng lại lo âu,
Thánh nhân mượn bút gửi cho bạn vàng.*

Nơi nào?

910. *Nơi nào gần chốn kinh đô,
Thây giặc chết, chất thành gò đống cao.*

Nơi nào?

911. *Nơi nào rùng núi một màu,
Cửa ải tướng giặc mất đầu lăn gô.*

Nơi nào?

912. *Nơi nào sự tích lạ kỳ,
Trẻ thơ ba tuổi đã đi giết thù.*

Nơi nào?

913. *Nơi nào thành đắp công phu,
Nỏ quý đánh giặc chết như ngả rừng.*

Nơi nào?

914. *Nơi nào tên gọi lũy lừng,
Bao phen thuyền giặc chìm dòng sông sâu.*

Nơi nào?

915. *Sǎn sàng sáu cái ô tô,
Đổi hai chục chén con sò nhỏ hơn.
Chén sao khéo vẽ, khéo sơn
Có sông, có núi xanh ròn bốn bên.*
Nơi nào?
916. *Thinh thinh đất rộng, trời cao
Đó ai biết được xứ nào trời du.*
Nơi nào?
917. *Vàng sao đẹp mọc giữa trời,
Gặp mùa mát mẻ hoa tươi người mừng.*
Nơi nào?
918. *Vốn một dòng Hồng Lạc,
Chịu can tiếng vô lương,
Hai bộ phận nhập lại,
Thiệt Đô Thành một phuơng.*
Nơi nào?
919. *Hồ nào rừng núi bốn bên,
Nổi danh Việt Bắc một miền kiên trung.*
Hồ nào?
920. *Nơi nào Bác đã ra đi,
Tìm đường cứu nước cũng vì non sông.*
Nơi nào?

921. *Hồ nào nước bạc mênh mang,
Chuyện xưa: trâu vàng tìm mẹ ngắn ngo.*
Hồ nào?

9. VUI CHƠI VĂN NGHỆ

922. *Gọi cây mà chẳng có cành,
Nhưng người quân tử ráp ranh chơi cùng.*
Là gì?

923. *Hai đầu hai miệng,
Liệng ở trên cao.
Tiếng hát vui sao,
Ai ai cũng thích.*
Là gì?

924. *Hai mẹ sinh ba chục con,
Ở chung mà còn sinh sự đánh nhau.
Đánh nhau thì đánh trên đầu,
Thiên hạ chạy tới coi lâu nó mòn.*
Là gì?

925. *Hai ông mà không có bà.*

Là gì?

926. *Hữu bì hữu cốt,
Vô nhục vô mao,
Than cư hạ giới,
Trí dục đăng cao.*

Là gì?

927. *Bụng rỗng, tóc sáu sợi thôi
Sẽ kêu lập tức khi tôi sờ vào.*

Là gì?

928. *Gặp tuần gió mát lại trăng thanh,
Trên dưới đang vui cảnh thái bình.
Đồn dập trong an bình lửa động,
Quân dân lũ lượt kéo quanh thành.*

Là gì?

929. *Em buôn chi, em lại bán chi
Mười phiên chợ tinh, em đi cả mười.*

Là gì?

930. *Đi đâu mà đố mồ hôi,
Chiếu trải không ngồi, trầu thuốc không ăn.*

Là gì?

931. *Đầu tròn lông lốc,
Khi ném xuống nước, khi vứt lên trời
Lúc bị người đấm, lúc bị người đá
Lúc bị bỏ giỗ, lúc đau như dân.
Trẻ già tíu tíu ngoài sân,
Cứ thấy nó đến co chân chạy dài.*

Là gì?

932. *Đeo bùa, đeo thuốc vào mình
Đi lên cho đến thiên đình mà chơi.
Bao giờ bùa thuốc rụng rơi,
Thì xuống hạ giới mà chơi với trần.*

Là gì?

933. *Ấp iu bằng cả vai mình,
Cả cầm, cả cõi tận tình dâng lên.
Kéo như kéo nhị kia xem,
Âm thanh réo rất vang lên nhẹ nhàng.*

Là gì?

934. *Bằng bãi cút trâu,
Đánh thâu cả làng.*

Là gì?

935. *Bằng cái nồi rang,
Vang làng, vang xóm.*

Là gì?

936. *Cái chân cán cuốc, cái bụng băng mày
 Cái răng thất thểu, cái tay bơ thờ
 Có khi vịnh phú, có khi ngâm thơ
 Có khi thơ thẩn đợi chờ tay ai.*

Là gì?

937. *Cái chi không biết cái chi,
 Không chồng ngồi khóc nỉ non tối ngày.*

Là gì?

938. *Cá buồn, cá lội quanh ao,
 Tôi buồn, tôi hát nghêu ngao đờ buồn.*

Bánh gì?

939. *Buồm rách anh chạy Nghệ An,
 Có thư anh gửi, em khoan lấy chồng.*

Là gì?

940. *Cành đào lá liễu phát phơ,
 Đường đi lẩn quất tình cờ gặp nhau.*

Là gì?

941. *Cây băng cái kim, lá băng cái quạt
 Cây cao cao ngắt, cao quá đỉnh ngàn.*

Là gì?

942. *Cây bên ta, lá bên Ngô
Cái ngọn tay bồ, cái gốc tay tăm.*
Là gì?
943. *Cây Ngô đồng không rẽ mà mọc,
Rẽ Ngô đồng không dọc mà ngang.
Quả dưa ngang trong vàng, ngoài trắng.*
Là gì?
944. *Cha chài, mẹ lưới, con câu
Cha xúc, mẹ nhủi, nàng dâu đi mò.*
Là gì?
945. *Chiều chiều xách bị qua sông,
Mẹ kêu mặc mẹ, thương chồng phải theo.*
Là gì?
946. *Con đánh mẹ, mẹ la làng
Làng ra, con lại nằm ngang trên đầu.*
Là gì?
947. *Có cánh mà ở trên cao,
Hôm nay bỗng bị rơi vào tay em.
Em cầm, em múa, em xem
Giơ cao, em rước trong đêm trăng rằm.*
Là gì?

948. Có người múa hát trong cung,
 Cái má trắng lịch hình dung dịu dàng.
 Hai bên điếc lác đác vang,
 Chờ cho thấy mặt thì làng mới yên.

Là gì?

949. Còng queo là cái kì cò,
 Kéo đi, kéo lại thì co kì cùng.
 Trên trời đồng điếu, chỉ vàng
 Dưới thời lỗ miệng lòng chàng thương cô.

Là gì?

950. Cũng giống nhà phật sinh ra,
 Không ăn mà mập, cái da hồng hồng.
 Cùng là nhà nước có công,
 Tiếng lừng đã khắp dinh trong, dinh ngoài.
 Sinh ra có lọng có đai,
 Có một thằng lính, có hai thằng hầu.
 Ngày ngày thơ thẩn trên lâu,
 Đêm đêm làm bạn, làm bâu nǎm canh.

Là gì?

951. Cuốc sắn sánh với cuốc cùn,
 Rủ nhau lên núi đào trùn đi câu.

Là gì?

952. *Đầu dài một tác, sống chẳng nghiệp nhà,
Chết lại la to, chỉ được một tiếng.*

Là gì?

953. *Kén chồng chẳng gấp chồng sang,
Quanh đi quẩn lại gấp anh chàng móc lươn.*

Là gì?

954. *Lảng lơ mới có con bồng,
Nhu mi như chi ai đem chồng đến cho.*

Là gì?

955. *Lảng lơ mới có con bồng,
Kìa nhu lục sách không chồng mà lại có con.*

Là gì?

956. *Lục Vân Tiên có một mâm xôi,
 Tay mang nước mắm, miệng nhai bánh dì.
 Nguyệt Nga mới hỏi ăn chi,
 Vân Tiên đáp lại: bánh dì bà cho.*

Là gì?

957. *Lưng bằng cái thúng,
Bụng bằng quả bòng,*

*Năm vông đòn cong,
Vừa đi vừa hát.*

Là gì?

958. *Ruộng rậm em bỏ chǎng cày,
Chợ xa bánh sốt mẩy ngày cũng đi.*

Là gì?

959. *Sáu cǎng mà chǎng hay đi,
Tiết xuân đẹp đẽ đứng i một nơi.
Ngày thì quyến luyến gái trai,
Đêm về thanh vắng không ai thèm nhìn.*

Là gì?

960. *Tấm thân dày đã nhẹ nhàng,
Sóm khuya tiếng nhạc tiếng đàn tiêu giao.*

Là gì?

961. *Thiép nay trình bạch lấy chàng,
Nỡ nào chàng lại đè ngang chàng vùi.
Buông ra cho thiép kêu trời,
Để cho thiên hạ lầm lời khen chê.*

Là gì?

962. *Thuyền tình đã ghé tới nơi,
Khách tình sao chǎng xuống chơi với tình.*

Là gì?

963. Vợ chồng sinh được bốn con,
Lưng đen bụng trắng, lắng珰ng
cũng vì bốn con.

Là gì?

964. Xung quanh những chị em người,
Giữa chùa non nước mình tôi với nàng.

Là gì?

965. Thấy thân dài, màu trắng tinh
Tưởng là phấn viết, học sinh rất cần.
Lúc sau mới biết, trông lầm:
Vỏ trắng, ruột sợi. Chớ cầm bạn ơi!
Cầm vào cái miệng dễ hôi,
Cái họng dễ rát, cái đòn dễ hu.

Là gì?

966. Một đầu nhỏ, một đầu to
Cầm lên chẳng thối pí po như kèn.
Tiếng vang xa khắp xóm làng,
Điếc hồn lẽ thiệt trăm ngàn người nghe.

Là gì?

967. Chùm chím đói cánh hồng đào,
Khi vui nở nụ, trông vào càng tươi.

Là gì?

968. *Đỏ, xanh, vàng-áo đủ màu
Ăn hơi, uống gió, lớn mau lạ lùng.
No bụng, bay nhảy tứ tung
Đói bụng nằm xẹp não nùng biết bao.*
Là gì?
969. *Tuổi em mười sáu xuân ta,
Nghe đàn đã biết hẹn hò cùng ai.*
Là gì?
970. *Đàn ông nhìn thấy làm ngo,
Đàn bà nhìn thấy vội vơ ngay vào.*
Là gì?
971. *Nhỏ xíu mà giọng rất đanh,
Dùng hơi thở, hạ được anh khổng lồ.*
Là gì?
972. *Nghe tiếng là sợ đau đầu,
Nhưng khi chạm cốc thân nhau ra trò.*
Là gì?
973. *Luật gì Nhà nước không ban,
Mà có hiệu lực trên toàn hành tinh.*
Là gì?

974. Ngày xuân thường ở trong nhà,
Tuy anh em ruột nhưng mà “choi” nhau.
Là gì?
975. Biết là dở vẫn cứ làm,
Dở rồi mới biết, vẫn ham dở nhiều.
Là gì?
976. Lá gì khi nó đã rơi,
Lắm kẻ khóc, nhiều người cười, lá chi.
Lá gì?

10. VỀ ĂN UỐNG

977. Rình rịch, tròn tròn, khô giòn, uớt dẻo
Dù bé tíẹo cũng gọi bằng nhiêu.
Bánh gì?
978. Thầy tôi thật rất thông minh,
Phải chi tôi được thông minh như thầy.
Học thầy là muốn làm thầy,
Lòng tôi chỉ quyết từ ngày vở son.
Bánh gì?

979. Ví dầu câu ván đóng đinh,
Câu tre lắt leo, ghập ghềnh khó đi.
Bánh gì?
980. Vườn xanh lại đóng khố xanh,
Xung quanh trông hành, giữa thả lợn vô.
Bánh gì?
981. Xuất binh đi đánh chúa công,
Thất cơ, giục ngựa mà giông trở về.
Bánh gì?
982. Bánh gì ăn diện ngông nghênh với đời.
Bánh gì?
983. Bánh gì ăn ít mà nhiều.
Bánh gì?
984. Bánh gì cả tháng vẫn kêu chưa vừa.
Bánh gì?
985. Bánh gì cắt rượu ra chiều nồng thơm.
Bánh gì?
986. Bánh gì để khô,
Mang đi xa gần.

*Khi ngâm xuống nước,
Bé thổi thành chùm,
Như quả bóng bay.*

Bánh gì?

987. *Bảng treo tại chợ Biên Hòa,
Khi không mà chết đến ba mươi người.*

Bánh gì?

988. *Bánh gì tra vân đủ điêu.*

Bánh gì?

989. *Bì bà, bì bách chân cò
Bí ba, bí bách nằm co giữa giường.
Đoan rồi sờ vú, sờ sườn
Rờ sao cho nó đỡ buồn thì thôi.*

Bánh gì?

990. *Bánh gì nhọn tựa răng cửa.*

Bánh gì?

991. *Bánh gì sóng ở ao cùng rong rêu.*

Bánh gì?

992. *Bánh gì nhỏ, gọi mập đùng.*

Bánh gì?

993. *Bánh gì nên nghĩa sớm trưa vợ chồng.*

Bánh gì?

994. *Bánh gì mà lại bọc trong, bao ngoài.*

Bánh gì?

995. *Chuột kêu chút chít trong rương,*

Anh đi cho khéo, đúng giường mẹ hay.

Bánh gì?

996. *Chàng Vương quen mắt ra chào,*

Hai Kiều e lệ nép vào dưới hoa.

Bánh gì?

997. *Thân em cô chủ mang vê,*

Băm làm trăm mảnh, hòa vào bột thơm.

Bắt em làm bạn với tôm,

Cho bơi “nước lợ” thành ra tên người.

Bánh gì?

998. *Than rắng lưu thủy cao sơn,*

Ngày nào nghe đặng tiếng đòn tri, âm.

Bánh gì?

999. *Tai ông tai dài, ông cai khoanh.*

Món gì?

1000. Ở trong khúc gỗ chui ra,
 Mình trắng như ngà, đít lại xanh xanh.
 Là gì?

1001. Em miền Nam tròn tria,
 Anh đất Bắc vuông vuông.
 Cùng quê ở chốn ruộng nương,
 Quà xuân thắt chặt, tình thương đậm đà.
 Áo anh phủ kín da ngà,
 Thắt lưng ngang dọc, trẻ già đều yêu.
 Bánh gì?

1002. Nhớ em, lệ chảy ngùi ngùi
 Khăn lau không ráo, áo chùi không khô.
 Bánh gì?

1003. Ngoài xanh, trong đỏ, khen em khéo
 Tỏ đẹp ý anh.
 Chùa chiên em không dám tới,
 Chờ khi khách quốc em mới đem phanh.
 Món gì?

1004. Một bầy gà trắng phau phau,
 Sau nhảy xuống ao thành bầy gà đỏ.
 Bánh gì?

1005. Mình xanh, da tựa đào thanh

Bạn ngọt sánh với bạn lành thướt tha.

Trách người bạc ác tinh ma,

Phân phui thân thể nát mà từng manh.

Bánh gì?

1006. Một bầy cò trắng, rớt xuống ao sâu

Chết đã hồi lâu, người ta mới vớt.

Món gì?

1007. Mình tròn, da lại ngâm ngâm

Chặt đầu, nhận nước, ba năm cưng còn.

Món gì?

1008. Mình tròn da lai trắng tinh,

Hết nóng đến mình thì uốn vú ra,

Ăn phải thịt gà thì tịt vú đi.

Bánh gì?

1009. Miệng bà ký lớn, bà ký banh.

Món gì?

1010. Mặc áo điêu, da đỏ

Nó ngồi chỏ hổ trên mâm.

Món gì?

1011. Không cây, không trái, không hoa
Sinh ra toàn hạt, ăn trao đời người.

Là gì?

1012. Đέ thi đỏ, bỏ thi xanh
Phanh ra thi trắng.

Là gì?

1013. Con chi ở ngay bàn thánh,
Tụng kinh rồi bung cánh bay lên.

Là gì?

1014. Đàm ông chẳng thể đẻ con,
Nhưng có nhiều sữa - ta thường gọi ông.

Là gì?

11. NHÀ CỬA

1015. Trắng như bông, nồng như rượu
Tính người khó chịu, nóng quá Trương Phi.
Khi hòa, mềm nhũn chí chi
Đến khi xây dựng khác gì đá ong.

Là gì?

1016. *Thân em vốn đất sinh ra,
Về đây gặp lại chị em năm nào.
Giờ thì em ở trên cao,
Che mưa, che nắng cho người sớm hôm.*

Là gì?

1017. *Tôi đến nhả ra,
Đêm qua ngày tối,
Đớp lại ngâm luôn.*

Là gì?

1018. *Sừng sững mà đứng giữa nhà,
Ai về không hỏi, ai ra không chào.*

Là gì?

1019. *Sừng sững mà đứng giữa trời,
Giơ vây, giơ cánh suốt đời như không.*

Là gì?

1020. *Sùm sụp mà đứng giữa trời,
Bà con chẳng có, mọi người tối lui.*

Là gì?

1021. *Sừng sững đứng một góc nhà,
Người vô thây kệ, người ra mặc lòng.*

*Có cánh mà chẳng có lông,
Là gương cho khách mà không thử coi.
Là gì?*

1022. *Phong lưu dài ta trong nhà,
Khi vào là rắn, khi ra là rồng.*

Là gì?

1023. *Sừng sững mà đứng giữa trời,
Không ai mời thiên hạ cũng đến.*

Là gì?

1024. *Trời cho xuống chỉ an nhà,
Giúp cho mỗi nước đặng mà vênh vang.*

Là gì?

1025. *Vườn rộng thênh thang,
Trúc mọc đôi hàng,
Chim kêu thánh thót.*

Là gì?

1026. *Xưa kia mẹ ở trên non,
Nay về thành thị có con trên đầu.
Con thì bị trói thêm sâu,
Mẹ thì đứng sững lo âu trong lòng.*

Là gì?

1027. *Bạo trong nhà, nản ngoài sân.*

Là gì?

1028. *Băng trang cẳng cái,
Xổ ngoài trên đầu.*

Là gì?

1029. *Có đầu mà chẳng có đuôi,
Con đẻ thì ít, con nuôi thì nhiều.*

Là gì?

1030. *Dưới trời, trên Phật, trên vua
Trên miếu, trên chùa, trên hết nhân dân.*

Là gì?

1031. *Đêm ngay, ngày ngỗng.*

Là gì?

1032. *Đem thân che gió cho người,
Rồi ra mang tiếng con người chẳng khôn.*

Là gì?

1033. *Bón xương ống, một ống xương vè.*

Là gì?

1034. *Cái chi hình dáng vuông vuông,
Nắm nó cho chặt kéo buông nó phình.
Cái chi hình dáng xinh xinh,
Hết cà thì nhột rùng mình người ta.*

Là gì?

1035. *Chân vô số, vẩy vô kể
Có hai cái cánh lè lè mà chẳng biết bay.*

Là gì?

1036. *Đỏ đèn lồng lồng,
Tắt đèn đặng vô.*

Là gì?

1037. *Hòn giù bằng đất nặn ra,
Xếp vào lò lửa nung ba bốn ngày
Khi ra má đỏ hây hây
Mình vuông chằn chặt, đem xây cửa nhà.*

Là gì?

1038. *Mặt vuông như thế chữ điền,
Một mình mang chữ hai tên ở đời.
Quanh năm chẳng nói chẳng cười,
Áo xanh, áo đỏ hàng đôi diện đều.
Nên em được chủ nuông chiều,*

*Luôn luôn tắm rửa ra điều chăm nom.
 Nhưng rồi họ cũng bất nhân,
 Người người chà đạp biết hờn oán ai?
 Là gì?*

*1039. Mình vuông da trắng như ngà,
 Không răng thiên hạ đồn là có răng.
 Là gì?*

*1040. Một cột mà chốt hai hè,
 Lợp tranh không lợp, lợp tre cho bền.
 Là gì?*

*1041. Một lòng vì nước, vì nhà
 Người mà không biết, trời đã biết cho.
 Là gì?*

*1042. Một mẹ nầm, trăm con bước.
 Là gì?*

*1043. Ngả lưng cho thế gian nhở,
 Vừa êm, vừa ấm lại ngờ bất trung.
 Là gì?*

*1044. Nhà kia có ba anh em,
 Chẳng thi, chẳng đỗ thế mà làm quan.*

*Người người ra luôn, vào cúi
Hy vọng mai sau tới Nát Bàn.*

Là gì?

1045. *Nhà nàng bốn cột, một long
Chim loan, chim phụng, đậu trong, đậu ngoài.
Cửa song trên đóng, dưới cài
Có một mình thiếp nằm hoài trong cung.*

Là gì?

1046. *Chồng một bên,
Vợ một bên,
Đến đêm mới khít.*

Là gì?

12. TIỆN NGHI SINH HOẠT

1047. *Có chân mà chẳng biết đi,
Tháng năm qua cứ đứng lì một nơi.
Chẳng may một chân gãy rồi,
Ngã lăn quay để cho người chởng chờ.*

Là gì?

1048. Có chán mà chẳng biết đi,
 Tháng năm qua cứ đứng lì một nơi.
 Đỡ người nằm ngủ thảnh thơi,
 Còn mình đứng suốt một đời lặng im.

Là gì?

1049. Có chuôm mà chẳng có chà,
 Có hai con cá nhảy ra, nhảy vào.

Là gì?

1050. Có con mà chẳng có cha,
 Có lưỡi không miệng đố là vật chi.

Là gì?

1051. Có con mà lại không cha,
 Có cửa, không nhà, ngâm lại chẳng xong.

Là gì?

1052. Có cửa mà không có nhà,
 Có người ngồi đó, gọi mà không thưa.

Là gì?

1053. Có răng mà chẳng có móm,
 Không mắt, không mũi, lưng còng cong cong.

Là gì?

1054. Có nước, có cá
Không có ruộng mà có đất.

Là gì?

1055. Có miệng mà chẳng có chi,
Bụng phình như chửa, bỏ gì cũng ăn.

Là gì?

1056. Có mặt mà chẳng có mồm,
Râu ria hai sợi chạy vòng, chạy vo.

Là gì?

1057. Có lửa thì đẻ,
Không lửa thì nầm ấp con,
Đẻ ra chuyển động núi non ầm ầm.

Là gì?

1058. Xương có, da thiếu, thịt không
Hè, thu ưu ái, mùa đông nầm chờ.

Là gì?

1059. Có cổ mà không có đầu,
Hai tay bá cổ, hai chân quắp sườn,
Đêm ngày ôm núi Bồng lai
Hỏi xem quân tử có cười hay ghen.

Là gì?

1060. Có măt mà chăng biết nhìn,
Phải nhờ người khác mới tin vào mình.
Khi năm trong túi lăng thính,
Khi ngồi trên măt chân tình thân quen.

Là gì?

1061. Xưa kia em ở trên rừng,
Em xuống hạ giới tuổi chừng sáu mươi.
Làm cho lở đất, long trời
Bao giờ chín chục thì người mới tra.

Là gì?

1062. Xuống tắm ao hồ, mình ướt đuôi khô.

Là gì?

1063. Nhờ đâu ở tận xa xôi,
Mà nghe rõ được giọng người quen thân?

Là gì?

1064. Vừa cúng, vừa đen dài một thước
Một đầu toe toét, một đầu tròn.
Lên, xuống, vồ, ra nhò tay búa
Dẫu rằng cúng mấy cũng phải thua.

Là gì?

1065. Vừa băng quả bí, nhí nhí những hột.

Là gì?

1066. Vừa băng hạt máu, sáng suốt sáu gian nhà.

Là gì ?

1067. Vừa băng hạt đỗ, đánh đổ bò mày.

Là gì ?

1068. Vừa băng cái thúng, lăn dùng giữa nhà
Cả nhà chạy đến.

Là gì ?

1069. Ai đi thì đứng, đứng thì ngã.

Là gì ?

1070. Anh cưới em về coi cửa nhà gia đạo,
Em muốn ra, anh cho một ấn là ra.

Là gì?

1071. Anh đã về mấy thu du,
Cớ sao vắng bắt thư từ vắng lai.

Là gì?

1072. Anh đỏ liếm đít chị đèn,
Chị đèn chẳng nói, anh quen liếm hoài.

Là gì?

1073. Anh ngồi đâu em cũng ngồi hầu,
Yêu em, anh phải mờm trâu cho em.

Là gì?

1074. Anh ngồi đồn thủ cheo leo,
Tróng treo không đánh, ghe trèo không kêu.

Là gì?

1075. Ăn thì ăn nhiều thức ngon,
Đến khi đi ngủ cuộn tròn trong chăn.

Là gì?

1076. Ăn thi say, nhay nhay những máu,
Con cháu đòi ăn, bà chẳng cho ăn
Bà đem bà bán.

Là gì?

1077. Ba cây hai quả, một quả đặc, một quả lỏng
Quả đặc ở trên, quả lỏng ở dưới.

Là gì?

1078. Bằng trang cái bọc,
Kẻ khóc, người la.

Là gì?

1079. Cái gì treo ngược đầu lên,
Giải nồng thiên hạ thâu đêm suốt ngày.

Là gì?

1080. Bánh gì người ăn được mà chó không ăn được.
Là gì?

1081. Bà già đầu bạc tuổi cao,
Chèo ghe mỏi mệt, cắm sào nghỉ ngơi.
Là gì?

1082. Ba thằng nó ở ba thôn,
Đến khi nó chết, nó dồn vào nhau.
Là gì?

1083. Ba thằng lồng thõng,
Công thằng đèn thuỷ.

Là gì?

1084. Ba ngang, hai sổ, tám chấm chân
Ngày thường có một chấm đầu,
Đến khi có việc thì chấm đầu loạn xì.
Là gì?

1085. Bốn chân đẹp đất từ bi,
Đã ăn chén sứ ngại chi chén sành.

Là gì?

1086. *Bốn bên thành hiểm, lũy cao*

Giặc giã đánh vào thiếp ở trong cung.

Là gì?

1087. *Bị vặt, bị trói, bị gài*

Mà lại mang nặng hàng ngày khổ đau.

Là gì?

1088. *Bậu là con gái nhà ai,*

Vú dài ba thước, mạnh ai nấy sờ.

Là gì?

1089. *Chẳng nói mà ai cũng tin,*

Chẳng giận mà ai cũng sợ,

Tháng ăn đôi lần mà vẫn béo mập.

Là gì?

1090. *Bốn o trong tinh mới ra,*

Nước da trắng toát như hoa cúc tần.

Một anh công tử tần ngần,

Một voi tong tống như cần câu tre.

Là gì?

1091. *Bốn bên thành hiểm lũy cao,*

Có một thằng trọc nhảy vào, nhảy ra.

Là gì?

1092. *Bốn bên thành hiết lũy cao,
Nước trong vǎn vắt, cá nào dám vô.*
Là gì?
1093. *Bốn xương sống, chống lỗ khu.*
Là gì?
1094. *Buổi chợ đương đông, anh công tôi về
Anh đè tôi xuống, anh chặn lưng tôi
Tôi chặn lưng anh.*
Là gì?
1095. *Buổi sáng đi tắm,
Buổi tối treo chân.*
Là gì?
1096. *Buổi xưa tôi ở trên non,
Đem về tạo hóa làm con trong nhà.
Banh xương, rồi lại banh da
Làm quần, làm áo vây mà mới nén.
Đến chừng hôn thác thăng thiên,
Còn một cái cảng ở miền dương gian.*
Là gì?
1097. *Cả đêm chỉ đứng không ngồi,
Làm ăn như chỉ có nồi không vung.*
Là gì?

1098. Cả nhà có một bà hay la liếm.

Là gì?

1099. Cả nhà có một bà trắng toát.

Là gì?

1100. Cả nhà có một bà ăn cơm trước.

Là gì?

1101. Cái trống mà thủng hai đầu,
Bên ta thì có, bên Tàu thì không.

Là gì?

1102. Cầm bờm ngựa, tìm vết chân ngựa.

Là gì?

1103. Cây chi ngánh sắt cội ngà,
Hỡi chàng nho sĩ biết là chi đây?

Là gì?

1104. Cây bên ta, lá bên Tàu
Nhà sang thì có, nhà nghèo thì không.

Là gì?

1105. Cây chi không cội không cành,
Chỉ có một lá, ta mình trao tay.

Là gì?

1106. *Cây từ hạt gạo sinh ra,
Chị thi hiền dịu, em thi ác nhân.
Đoạ đầy vào kiếp phong trần,
Chết đi, sống lại mấy lần là ai?*
Là gì?
1107. *Cha mẹ ở chung một nhà,
Con cháu đông đủ toàn là nữ nhi.
Sinh sao không sinh con trai,
Sinh những con gái mà ai cũng dùng.*
Là gì?
1108. *Cha mẹ sinh ra tám tuổi tròn,
Ăn khắp trăm tiệc đủ miếng ngon,
Lưng còng còng đem hoa gấm vóc,
Dù anh đánh sát da chẳng mòn.*
Là gì?
1109. *Chảo dài lại rán thịt dài,
Lật đi, lật lại, lật hoài
Thịt chẳng chín cho.*
Là gì?
1110. *Cây thảo mộc, lá mộc lai
Đêm ngày thì dựa rèm mai bách nguyệt.*

*Lòng nhớ chúa nên đi không dứt,
Ở lại đây thịt héo, xương mòn.*

Là gì?

*1111. Cây suôn đuôn đuột,
Trong ruột thối nùi,
Người lớn mua vui,
Đem ra mà hút.*

Là gì?

*1112. Cây suôn đuôn đuột,
Trong ruột có dây.*

Là gì?

*1113. Cây khô mà nở được hoa,
Nở được một quả khi già, khi non.*

Là gì?

*1114. Cây đa tróc gốc trôi rồi,
Đò đưa bên khác còn ngồi đợi ai?*

Là gì?

*1115. Cây khô chét đứng giữa đàng,
Thiên hạ một lòng đâu nó có bông.*

Là gì?

1116. *Chiếc xuồng trong ngọn bơi ra,
Là xuồng cùt mũi người ta còn dùng.*
Là gì?
1117. *Chịu tay bóc lột của người,
Thân tàn gầy guộc không lời thở than.
Quanh năm kiếp sống điêu tàn,
Sinh ra một lũ con ngoan nỗi dòng.*
Là gì?
1118. *Chồng chồng, chồng mồng, chồng mông
Chồng qua, chồng lại, chồng không thiếu gì.*
Là gì?
1119. *Chồng nàng mới thác nầm đâu,
Chồng tôi mới thác nầm đâu ván kia.*
Là gì?
1120. *Chuông không phải chuông,
Khánh không phải khánh,
Đanh không phải đanh,
Khô không phải khô,
Mà cứ chia mỏ vào môi.*
Là gì?

1121. *Con ai đem bỏ chùa này,
Oan sư, sư chịu, thằng này giống sư.*
Là gì?

1122. *Con chi đâu khi đuôi lươn,
Ăn no tẩm mát lại trườn lên cây.*
Là gì?

1123. *Con chi hình rất lạ kỳ,
Ở ngay dưới cảng mà đi trên đầu.*
Là gì?

1124. *Con gái má hồng hồng,
Khi đi lấy chồng thì bỏ quê cha.
Đến khi tuổi tác về già,
Quê chồng lại bỏ, quê cha lại về.*
Là gì?

1125. *Con gì nhút nhát chỉ thiên,
Tứ túc chỉ địa, người siêng cười hoài.
Không ăn mà vẫn sống dai,
Chẳng trộn cọng cỏ, chẳng nhoài hột cám.*
Là gì?

1126. *Con cũng là sóng,
Không thấy nháy nhô,*

*Vắng tôi một bữa,
Bạn ơi mệt mù.*

Là gì?

1127. *Có voi mà chẳng có nhà,
Một hai thì ít, bốn ba thì nhiều.
Giàu sang phú quý không yêu,
Con nhà kẻ khó sớm chiều mang đi.*

Là gì?

1128. *Còn hơi giúp bạn đi đường,
Hết hơi giúp bạn hãy thương tôi cùng.
Còn đang dùng được hãy dùng,
Đừng vứt tôi giữa hãi hùng lăng quên.*

Là gì?

1129. *Cong cong như cái bắp cày,
Ban đêm thời có, ban ngày thời không.
Chính giữa thì có cái bông,
Lấy tay đâu cái, cái mồng đỏ hoe.*

Là gì?

1130. *Cong cong như chiếc đũa ngà,
Đeo vô cho chị thực là xinh thêm.*

*Chị mơ đã có hữu tình,
Chị mơ chưa có trong mình ước ao.*

Là gì?

1131. *Cong cong như ngon cân câu,
Như đuôi gà thiến, như đầu hóa long.*

Là gì?

1132. *Cổ liền vai bay pháp phổi,
Đáng anh hùng đâu dãi mưa sa.*

Là gì?

1133. *Cụ già lưng cong,
Rốn ở đằng sau.*

Là gì?

1134. *Vừa băng cái gối tầm vông,
Đánh ngã đàn ông, đánh ngã đàn bà,
Đánh ngã Thanh Hoa, đánh ngã Kẻ Chợ,
Đánh ngã vợ vua.*

Là gì?

1135. *Vừa băng cái nong, cả làng dong chả hết.*

Là gì?

1136. Vợ chồng gấu ó tung bừng,
Ông hương đáo dác bảo đừng kiện thưa.

Là gì?

1137. Vốn xưa nó ở trên non,
Đem về mà tạc trên tròn, dưới vuông.

Là gì?

1138. Vốn xưa tôi ở trên non,
Ngày nay anh quý, anh mang tôi về.
Đến khi anh chán, anh chê
Anh đánh anh đập thì con tôi đã già.

Là gì?

1139. Vừa hỏi đã thấy trả lời,
Dù quen hay lạ xin mời hãy nghe.
Suốt ngày công việc bộn bề,
Vẫn reo vui, bạn đi về có tôi.

Là gì?

1140. Vô thủ, vô vĩ, vô nhĩ, vô tâm
Vốn tại sơn lâm, hay ăn thịt sống.

Là gì?

1141. Tứ phương, tứ sắc trang hoàng
Trung ương chiếu những hào quang sáng ngời.

Là gì?

1142. *Việc mình không phải việc ai,
Nay làm không hết thì mai sẽ làm.*
Là gì?
1143. *Thuyền đình ai khéo đê mui,
Thêu rồng, vẽ phượng, ngược xuôi đôi dòng.
Một chiếc thì chở năm nàng,
Hai chiếc thì chở mười nàng xinh xinh.
Trách lòng công tử vô tình,
Bước lên chẳng già thuyền đình một lời.*
Là gì?
1144. *Trời sinh ba góc kéo vè ba,
Một góc thiếu đi một miếng da.
Nhấp nhấp càng lâu, càng thấy sướng,
Tại sao nước nọ chẳng tuôn ra.*
Là gì?
1145. *Tròn vành vạnh, trăng phau phau
Ăn no, tắm mát, rủ nhau đi nằm.*
Là gì?
1146. *Tròn tròn như lá tía tô,
Rót xuống ao hồ đâu ướt, đuôi khô.*
Là gì?

1147. Tròn tròn, ngừa ngừa, nghiêng nghiêng
Nhỏ mà chẳng chịu tư riêng như người.

Là gì?

1148. Tròn tròn như lá tía tô,
Đông, tây, nam, bắc di mê cung vè.

Là gì?

1149. Người sinh ra nó hồn hoi,
Đặt đâu ngồi đây, suốt đời chẳng đi,
Khi khóc lóc, lúc cười khì,
Khi thì bàn luận, khi thì hát chơi.
Năm châu, bốn biển, gầm trời,
Có tin sốt dẻo tức thời báo ngay.

Là gì?

1150. Trong nhà có bà chảy nước đít.

Là gì?

1151. Trong nhà có bà hai đầu.

Là gì?

1152. Trên thon, dưới phồng
Đầu đội mũ đồng, khi sáng, khi tối.

Là gì?

1153. Trên đầu đội cái bánh to,
 Ông già ngồi lặng, bụng no căng tròn.
 Là gì?

1154. Trách ai bạc ác, vô duyên
 Chém chân, chặt cổ, đâm liên ngang hông.
 Đâm hông rồi lại banh lòng,
 Dem ra phơi nắng, cột chùm có thang.
 Cột chùm rồi lại mở toang,
 Gông tre thiếp đóng, tình chàng thiếp mang.
 Ngọc loan ngồi dựa hai chàng,
 Dem ra ngoài chợ bạn hàng xúm mua.
 Là gì?

1155. Tình người đã hay chơi chim,
 Bao nhiêu con gái lại tìm mà ôm.
 Là gì?

1156. Thuyền sơn son, mũi thuyền bằng vàng
 Dem ra mà chở mười nàng tiểu trinh.
 Trách chàng quân tử bạc tình,
 Bước ra chẳng dặn tiểu trinh vài lời.
 Là gì?

1157. Thuyền chinh một chiếc sấp bày,
 Chở trăm người khách chẳng chầy thuyền chinh.

*Khách sao khách ở vô tình,
Ra về chẳng già thuyền chinh một lời.*

Là gì?

1158. *Cùng chung một lạch sông đào,
Nghệ An, Hà Tĩnh ào ào kéo lên,
Quảng Bình, Quảng Trị, Thừa Thiên,
Quảng Nam, Quảng Ngãi một chiêu kéo xuôi.*

Là gì?

1159. *Của tôi, tôi để đầu hè
Ai ai cũng đến cũng đè của tôi.
Không cho thì mích lòng người,
Cho thì ướt át của tôi thế này.*

Là gì?

1160. *Cây gì mới mọc thì cao,
Dần dần sợ lửa thấp sao lạ lùng.*

Là gì?

1161. *Đánh liều nhắm mắt đưa chân,
Mà xem con tạo xoay vần đến đâu.*

Là gì?

1162. *Đầu tròn, mình nhỏ thon thon
Năm đầu văn cổ, lệ hàng tuôn rơi.*

Là gì ?

1163. *Đâm vô thời lại tháo ra,*

Vắng cửa, vẫn nhả, thời lại đâm vô.

Là gì ?

1164. *Đem dân rừng núi vào,*

Mà cũng chẳng đầy cho.

Là gì ?

1165. *Đêm đêm ngồi với gió đông,*

Ngày thì than lửa đốt lòng nóng ghê.

Là gì?

1166. *Di sây sấy, về gãy lưng*

Ai mà biết đăng nói chừng mà nghe.

Là gì?

1167. *Trăm năm tạc một chữ đồng,*

Ngày mười hai khắc trong lòng nào quên.

Là gì?

1168. *Em co mặc kệ em co,*

Bao giờ anh làm, anh duỗi em ra.

Là gì?

1169. *Hai ao nước ở hai đầu,
Ở giữa bắc cầu một cái chậu hoa.*

Là gì?

1170. *Hai chân chóng cái lưỡi lê,
Lại bị người đè cứng ngắt trên lưng.*

Là gì?

1171. *Hai da lại áp hai da,
Áp vào ấm áp, lấy ra lạnh lùng.
Áp vào ấm áp vô cùng,
Lấy ra lạnh lùng khổ lăm em ơi!*

Là gì?

1172. *Hai đầu, hai má áp nhau
Nghĩ trước, nghĩ sau đem ra mà ủi.*

Là gì?

1173. *Hai hàm răng mọc ngược nhau,
Khít khao, nhổ nhức, nhè đầu người nhai.*

Là gì?

1174. *Họ em cùng với họ người,
Tên em cùng loài ở chốn biển sâu.*

*Đường ray, thanh sắt, nhịp cầu
Có em gắn bó với nhau không rời.*

Là gì?

1175. *Hồi thuở bé em bằng cái bát,
Anh chà xát em bằng ngón tay,
Đám giỗ, đám chay thì em từng thấy,
Đám cày, đám cấy thì em chừng không.
Em chỉ nóng lòng giúp trong thiên hạ.*

Là gì?

1176. *Hữu cốt, hữu bì, vô hữu nhục
Trung tâm hữu hoa, da phồng phong.*

Là gì?

1177. *Kêu đò chẳng thấy đò đưa,
Càng chờ, càng đợi càng trưa buổi đò.*

Là gì?

1178. *Kim, mộc thủy, hỏa, thổ
Một lô những mươi hang,
Gió Giáp Ất đưa sang đèn Bình Định
đứng dây.*

Là gì?

1178. *Khom lưng mà thụt liên hồi,
Hơi ra lỗ mũi, bụng thời thảng cảng.*

Là gì?

1180. *Không ăn thì đói,
Ăn rồi bị trói.*

Là gì?

1181. *Không cánh mà cũng biết bay,
Nhiều người sợ sệt chắp tay vái dài.
Chẳng oai cũng thế là oai,
Bên mình lại có những hai rồng chầu.*

Là gì?

1182. *Không cánh mà bay mới lạ đời,
Đã từng vượt bể lại ra khơi,
Phiêu lưu thế giới nghìn muôn dặm,
Lịch lâm xưa nay dễ mấy người.*

Là gì?

1183. *Không đi đâu cả,
Suốt ngày đứng đây,
Khi nhà hóa chật,
Tình tôi lại đây.*

Là gì?

1184. Không hơi nấm bếp một nơi,
 Có hơi mà lại đưa người đi xa.
 Nước không vào được đâu mà,
 Em đi trên nước như là đi chơi.

Là gì?

1185. Không mẹ nên buồn nỗi mẹ,
 Có cha lại khổ vì cha.
 Cha sao ác độc vậy cha,
 Thấy cha người chạy, người la, người hò.

Là gì?

1186. Không rẽ mà cũng thành cây,
 Hàng năm chỉ mọc vào ngày đầu xuân.
 Cổ đeo vàng giấy hồng điều,
 Chỉ mọc một đầu rồi lại cất đi.

Là gì?

1187. Là lá không ở trên cây,
 Chuyền qua tay bạn vào tay bao người.
 Mặc cho nắng gió cứ tươi,
 Bởi vì tên lá có lời con tim.

Là gì?

1188. Làm quan tôi có biệt tài,
 Cho nên tôi có những hai con liền.

*Tưởng rằng chết được vùi sâu,
Ai ngờ còn ép làm cầu rửa chân.*

Là gì?

1189. *Lôm xôm hai mép nhũng lông,
Ở giữa có lỗ đàn ông chui vào.
Chui vào rồi lại chui ra,
Năm thì mười họa đàn bà mới chui.*

Là gì?

1190. *Lưng cong vòng nguyệt, chí quyết đào đâm
Đắng cay cũng chịu, mặn nồng cũng theo.*

Là gì?

1191. *Mắt to, lưng rộng, nuốt sống nhiều người
Nuốt rồi chạy thẳng một hơi,
Đầu rên hù hụ một hồi lên cơn.*

Là gì?

1192. *Mẫu sinh tử, tử chiếu mẫu
Tử tồn mẫu tại, tử tại mẫu vong.*

Là gì?

1193. *Mẹ có cánh mẹ chẳng biết bay,
Con không có cánh, con bay vù vù.*

*Mẹ ngồi ở chốn phong du,
Con bay tít mù, mẹ chẳng biết đâu.*

Là gì?

1194. *Mẹ mươi con, con cũng mươi con
Màu da tuy khác, một khuôn tròn
Gớm thay phúc đến nhà ta quá,
Để tiếng vè sau với nước non.*

Là gì?

1195. *Mẹ vuông mà để con tròn,
Chẵn hai mươi đứa chết mòn sạch tinh.
Là gì?*

1196. *Miệng mang đầy bụng chữ,
Chẳng bao giờ thi cử,
Cũng nổi tiếng nhà nho.
Miệng há hốc mở to,
Chờ thời cơ trúng tú.*

Là gì?

1197. *Mình bằng cánh phẩn, đầu đội bốn sào
Vừa ngăn lá thăm, vừa vào chim xanh.
Là gì?*

1198. *Mình băng gỗ, cổ băng da
Khi bước chân ra thì kêu loẹt quẹt.*

Là gì?

1199. *Mình dài một tấc, mặc áo thật nhiều
Cha mẹ sinh ra, không ăn không uống,
Đến ngày chết xuống lại hét thật to.*

Là gì?

1200. *Mình đen như quả,
Da trắng như bông,
Lưng thắt cổ bồng,
Dít đeo thùng nước.*

Là gì?

1201. *Mình đồng da sắt, đứng giữa cửa quan
Gươm giáo chǎng sợ, chỉ sợ ông
cào gan móc ruột.*

Là gì?

1202. *Tôi đây chỉ có một tai,
Ai cũng thích xào, ai cũng thấy mê.*

Là gì?

1203. *Mình mọc cột sắt, đã lắc đứng đè
Đến tuổi thì nghe, đứng đè mà nhọc.*

Là gì?

1204. *Mình tròn, đuôi phùng, cánh loan*

Mắt tôi, chúa kiếm, chúa than âm thầm.

Đến khi mắt chúa tôi câm,

Lặng lẽ tôi nầm sát rạt chǎng la.

Là gì?

1205. *Mình tròn nầm nấm,*

Da thǎm như vàng,

Trước là đẹp mặt chàng,

Sau ra con lịch sự.

Là gì?

1206. *Mình tròn mà chịu chữ vuông,*

Màng theo quân tử hao mòn tấm thân.

Là gì?

1207. *Mình tròn ngành lại chia ba,*

Chấn vô chảy máu, húp lia ngon lành.

Là gì?

1208. *Một cây có sáu trăm hoa,*

Một hoa bốn nhị ai mà chǎng yêu.

Là gì?

1209. Một cây làm chảng lên non,
Ba cây chụm lại lên hòn núi cao.

Là gì?

1210. Một cây chảng biết mấy hoa,
Sinh ra một trái không già, không non.
Trách lòng quân tử hỏi đơn,
Hai tay nâng lấy, dạ còn hò nghi.

Là gì?

1211. Một lần mà tốn túi già,
Đừng đi nước mặn mà hổ ăn chân.

Là gì?

1212. Một mình có những hai tên,
Khoe hay, khoe đẹp đứng bên phòng trà.
Yêu hoa, yêu rất đậm đà
Yêu cho túi lúc hoa ra rã rời.
Lại tìm hoa khác mà chơi,
Bỏ rơi bạn cũ nên đời mới chê.
Đặt cho danh hiệu rất quê,
Mà chàng họ sở chảng hề oán chi.

Là gì?

1213. Một nhà ba ngõ, ruột đỏ hồng hồng
Ăn cây cỏ khô, ỉa ra tro bụi.

Là gì?

1214. Một vũng trâu nầm, cả trăm con cóc
Con lóc nhóc, con lao nhao
Con đi chậm, con đi mau.

Là gì?

1215. Muốn đi thì chỉ có lăn,
Bởi vì một nỗi không đâu, không chân.
Có tay lại rất thích màu,
Yên thì phải đẹp, cơ đâu giận hờn.

Là gì?

1216. Năm anh đứng bên kia sông,
Năm cô đứng bên này sông,
Năm anh mới xỏ vào lòng năm cô.

Là gì?

1217. Năm ông thầy sai,
Đứng mãi bên sông,
Tôi tình chi hệ trọng hay không,
Mà lại đóng gông cả thầy.

Là gì?

1218. *Năm co, ơi hời năm co!*

*Ta thấy mình đến, ta cho mình mẩn
Mẩn xong ta lại năm co.*

Là gì?

1219. *Năm mà vẫn cao,*

*Bởi nhờ người đội,
Vào cửa lúc nào,
Cũng cùng người cui.*

Là gì?

1220. *Ngả lưng cho thế gian nhờ,*

Vừa êm vừa ấm lại ngờ bất trung.

Là gì?

1221. *Nghĩ mình phận đã vê tròn,*

*Dù bao than lửa chẳng mòn được nao.
Long, li, quy, phượng sánh vào
Đem mà ví với cao cao kém gì.*

Là gì?

1222. *Ngồi không mà chẳng chắp gai,*

Đến khi có cá mượn chài cho ai?

Là gì?

1223. Ngoài thời tiết những mảnh đồng,
Xe đạp trên đá trong lòng băng bông.
Khen cho nhà nước có công,
Thủy hỏa tương chế thật khôn vô cùng.

Là gì?

1224. Hai ông mắc lỗi, tội ba ông
Hai ông hết lỗi khi gông đeo vào.

Là gì?

1225. Nóng lực thì ghét đuổi tôi,
Hết mà lạnh lạnh thì tôi đến gần.

Là gì?

1226. Bụng to, chân ngắn, mõm dài
Cái tên quen thuộc, chẳng ai lạ gì!
Nhưng sao tính nét lạ kỳ,
Ai cho tiền thì nhận chứ chẳng thiết gì cám, rau.

Là gì?

1227. Răng trên ghế ngựa nhà ta,
Có cây một thước, có hoa bốn mùa.

Là gì?

1228. Rễ ngâm dưới nước trong,
Hoa trên bờ nở vàng.

Là gì?

1229. *Sông cạn nước vàng, con rắn nằm ngang
Lấy sào mà chọc, nó ngóc đầu lên.*

Là gì?

1230. *Sông tròn vành vạnh, nước chảy quanh co,
Bắc cầu nhà Nho, sang chơi nhà Hán.*

Là gì?

1231. *Sông tròn vành vạnh, nước cạn lờ lờ,
Hai cô xuống tắm một giờ cạn sông.*

Là gì?

1232. *Sông tròn vành vạnh, nước lạnh tò o,
Mẹ nằm chịt bú, em no cài cài.*

Là gì?

1233. *Sông tròn vành vạnh, nước chảy quanh co
Khi ngồi khi no, bò đen ăn hụp.*

Là gì ?

1234. *Tam vương đồng náo cung đồng,
Đợi đến Canh Tân lên Quý Tỵ,
Chờ cho Nhâm Tý đáo đồng chung.*

Là gì?

1235. *Tên em một số một ngang,
Bằng đồng, bằng sắt, không bằng gang,
Chưa hề làm hại gì ai cả,
Kết mười tội ác thật là oan.*

Là gì?

1236. *Thằng lùn mà đội thúng than,
Ai đi đến đó cũng van thằng lùn.*

Là gì?

1237. *Thân nhau lại phải xa nhau,
Chỉ khi người vào thì cửa mới ra.
Người đi, ở lại giữ nhà
Lại chia hai ngả như là chặng thân.*

Là gì?

1238. *Thương ngài tôi mới đi theo,
Tôi sợ ngài nghèo, ngài bán tôi đi.*

Là gì?

1239. *Thương nhau cởi áo cho nhau,
Về nhà mẹ hỏi qua cầu gió bay.*

Là gì?

1240 *Lúc trên đầu, lúc ở vai
Miệng em nho nhỏ ngoạm vào cụm mây.*

Là gì?

1241. *Vui, buồn chứa đựng thật tài,
Trong vui buồn đầy nhưng ngoài trời trời.*

Là gì?

1242. *Muốn chạy chôn chặt hai đầu,
Không có nhu cầu thì rút chân ra.*

Là gì?

1243. *Mình tròn miệng lại ở trên,
Chân không, miệng có, cho nên sót dài.*

Là gì?

1244. *Đầu năm thì thấy còn cao,
Càng ngày càng thấp, càng cao, càng mòn.*

Là gì?

1245. *Đêm ngủ tít, ngày ra chơi
Khách đến xin mời-trước hết gấp tôi.*

Là gì?

1246. *Bên bình tươi thắm huệ, lan
Mà lòng tôi đốm lửa tàn buồn tênh.*

Là gì?

13. PHƯƠNG TIỆN GIAO THÔNG VẬN TẢI

1247. Có đâu không miệng, không tai
 Đôi mắt như chẳng nhìn ai ban ngày.
 Đêm chạy “đôi mắt” sáng thay,
 Bốn chân là bánh chứa đầy những hơi.

Là gì ?

1248. Cái gì bay bổng trời cao,
 Chở bao nhiêu khách sớm hôm đi về.

Là gì?

1249. Ai đi thì đứng, đứng thì ngã.

Là gì?

1250. Cây khô có lá đã lạ chưa tè,
 Đông thu lại trốn, mùa hè lại ra.

Là gì?

1251. Voi mập chọc cây,
 Bụng đầy người sống.

Là gì?

1252. Bốn mùa đều ở trên mặt nước,
 Tám tiết đều ở bên bờ sông,

*Hay ăn thịt người mà người không chết,
Nhưng ăn uống no rồi thì chết.*

Là gì?

1253. *Thường anh chẳng dám hở môi,
Rồi đây lớn bụng anh ngồi khổ thân.*

Là gì?

1254. *Tôi đây hỏi hết anh hùng,
Chim chi một cánh bay cùng nước non.*

Là gì?

1255. *Tìm vật trên cao,
Mắt thao láo mỏ,
Khi cần xoay sở,
Cái cổ vươn dài,
Nhìn xa rất tài,
Đố ai đoán được.*

Là gì?

1256. *Thiép là một bậc tiểu thư,
Trâm cài, lược dắt, lúc thơ đầy đau.
Đến khi thiép lớn theo cầu,
Bông kiêng, vòng chuỗi cũng hâu sạch không.*

*Thôi thì đừng ăm, đừng bồng
Bồng lên, để xuống, lê hông nhỏ tuôn.*

Là gì?

1257. *Thân em như tấm ván dài,
Ngày thời dãi nắng, đêm thời đậm sương.
Làm ơn tất cả mướn phuong,
Ôn thời chẳng có, đạp đường mà đi.*

Là gì?

1258. *Một tay vũng, đặt cơ đồ
Bấy lâu biển Sở, sông Ngô tung hoành.*

Là gì?

1259. *Một cây, một cánh, không cành
Rẽ đậm lên ngọn đỗ anh cây gì?*

Là gì?

1260. *Mình tròn, đuôi đẹp, đầu ngang
Ở bên nước Sở, lại sang nước Tề.*

Là gì?

1261. *Mình dài một thước đâu sai,
Thơ thẩn tháng ngày đuôi lại sè ba.*

*Đêm khuya lặng lẽ sương sa,
Mình nằm âm phủ, đuôi mà thương thiên.*

Là gì?

1262. *Cũng gọi là con,
Đuôi đầu khó biết,
Nhưng nếu bạn quên,
Giữa chừng lạc hết.*

Là gì?

1263. *Có mũi mà chẳng có mồm,
Thế mà đến bến chuyên môn ăn hàng.*

Là gì?

1264. *Trên thân nhiều đốt,
Trong ruột nhiều con,
Chạy như rắn trườn,
Thở ra toàn khói.*

Là gì?

1265. *Đến đây hỏi khách tương phùng,
Con gì một cánh dạo cùng nước non.*

Là gì?

1266. *Đi hay là chạy,*

Chạy cũng như đi,

Luôn thở pháp phì,

Luôn thở phình phịch,

Nhiều người ưa thích,

Làm bạn tháng ngày.

Là gì?

1267. *Hai bên giáo đóng hàng chầu,*

Thủy bao dọn sóng có đầu, không đuôi.

Quan quân rầm rộ tới nơi,

Kẻ qua, người lại ngược xuôi đại hà.

Là gì?

1268. *Hai dốc, hai trốc, không đuôi*

Dù ai đi ngược, đi xuôi mặc lòng.

Giúp người qua lại tôi mong,

Trên trăng, dưới nước dặn lòng từ bi.

Là gì?

1269. *Hai số, vô số là ngang*

Là gì?

1270. *Mặc áo màu lửa,*

Kêu vang trên đường,

*Khẩn trương dũng cảm,
Coi thường hiểm nguy.*

Là gì?

1271. *Chỉ đâu mà buộc ngang trời.*

Là gì?

1272. *Cây gì không lá, không hoa
Không cành, không trái, dặm xa hơn nghìn.*

Là gì?

1273. *Cây cao, quả trăng, dây dài
Trồng hoài, trồng mãi mà nào được ăn.*

Là gì?

1274. *Cây chân em lội dưới sông,
Cây mình dài, vắt ngang dòng nước sâu.
Không đuôi mà có hai đầu,
Thi gan năm tháng, dài dầu gió sương.*

Là gì?

1275. *Gọi là bánh mà không ăn được,
Gọi là đường mà ngọt ở đâu.*

Là gì?

1276. *Không chân mà chạy,
Không cánh mà bay,
Trong bụng nước sủi,
Ngoài mũi mây bay,
Ăn cơm phương này,
Đi chơi phương khác.*

Là gì?

1277. *Mặt đất, dưới nước, trên trời
Đều đi được cả, hỏi người thử chi?*

Là gì?

1278. *Không ngủ tôi vẫn ngáy nhiều,
Không chân tôi vẫn chạy đều là chi?*

Là gì?

1279. *Một chân anh đứng hiên ngang,
Thấy anh em phải vội vàng trở ra.*

Là gì?

Đố tục giảng thanh:

1280. *B. anh thắt ngỗng*

L. cô treo cành

B. anh thì để nấu canh

L. cô thì hái trên cành nấu riêu.

Quả gì?

GIẢI ĐÁP CÂU ĐỐ

1. THẾ GIỚI TỰ NHIÊN

1. Mặt trời
2. Mặt trăng và mặt trời
3. Mặt trời
4. Bầu trời, trăng và các vì sao
5. Mặt trời
6. Mặt trăng
7. Mặt trăng
8. Trăng và cuội
9. Ánh trăng
10. Mặt trăng
11. Mặt trăng
12. Mặt trăng
13. Mặt trăng
14. Mặt trăng
15. Mặt trăng và các vì sao
16. Trái đất
17. Mặt đất
18. Đất sét
19. Hạt mưa
20. Đất
21. Sao
22. Sao
23. Sao Mộc

24. Các ngôi sao
25. Sao Chổi
26. Sao Vượt
27. Sao Thần Nông
28. Sao Mai
29. Sao
30. Sao Bắc Đẩu
31. Biển
32. Trời biển
33. Biển xanh
34. Con sông
35. Sông Sài Gòn
36. Sông Lam
37. Sông Thái Bình
38. Sông Lô
39. Sông Thương
40. Sông Đà
41. Sông Vàm Cỏ
42. Sông Cửu Long
43. Sông Kỳ Cùng
44. Sông Hương
45. Sông Cầu
46. Sông Bạch Đằng
47. Sông Bến Hải
48. Sông Ba Lòng
49. Sông Hồng
50. Con nước, cửa sông
51. Sông Tô Lịch
52. Hồ Xuân Hương
53. Hồ Ba Bể

54. Hồ Gươm
55. Hồ Dầu Tiếng
56. Núi
57. Mây và nước mưa
58. Cầu vồng
59. Cầu Ô Thước
60. Nước
61. Mây
62. Đám mây
63. Đám mây
64. Đám mây
65. Sấm, chớp, gió, mây, mưa
66. Khí ô xy
67. Chớp và sét
68. Sấm
69. Mặt trời, sấm, mưa
70. Sấm, chớp, gió, mưa
71. Hạt mưa
72. Nước, hơi nước, mưa
73. Mưa
74. Mưa
75. Nước mưa
76. Trận mưa
77. Hạt mưa
78. Những hạt mưa
79. Mưa
80. Hạt mưa
81. Nước
82. Nước
83. Con nước

84. Nước
85. Cầu vồng
86. Cầu vồng
87. Biển Đông
88. Những hạt mưa
89. Đám mây
90. Gió
91. Cơn giông
92. Ngọn gió
93. Gió
94. Gió
95. Mùa hè
96. Mùa hè
97. Mùa thu
98. Mùa đông
99. Mùa xuân

2. THẾ GIỚI THỰC VẬT

A. CÂY

100. Măng tre
101. Cây cọ
102. Cây hành
103. Cây quế
104. Cây thuốc lào
105. Cây măng và tre
106. Cây vẹt
107. Cây tre
108. Cây mướp
109. Cây nhang

110. Cây phượng
111. Cây rau má
112. Cây nêu
113. Cây chuối
114. Cây mía
115. Cây lúa
116. Cây cau
117. Cây lan, cây đa, cây đèn
118. Cây trầu không
119. Cây lạc
120. Cây dừa
121. Cây xương rồng
122. Cây xương rồng
123. Cây bèo
124. Cây hoa súng và cây súng
125. Cây cột điện
126. Cây cờ
127. Cây cà
128. Cây gấc
129. Cây sen
130. Cây nấm
131. Cây xấu hổ
132. Cây xoan
133. Cây vừng
134. Cây đê và cây sung
135. Cây rau muống
136. Cây trầu không
137. Cây tơ hồng, sứa, hổ, mồ ma
138. Cây đèn, cây mít
139. Cây thuốc lá

140. Cây rau sam
141. Cây ớt
142. Cây rau cải
143. Cây bông
144. Lá trầu không
145. Cây dọc mùng
146. Cây rau ngũ
147. Cây chuối
148. Cây mạ
149. Cây ngô
150. Tàu dừa
151. Cây thủy tiên
152. Cây mơ
153. Cây cải trời
154. Cây sa mộc
155. Cây giá đỗ
156. Bó chè tươi
157. Cây lau khi có gió
158. Sen ta, sen rồng
159. Cây gỗ
160. Cây thông
161. Cây rau bún
162. Cây khoai lang
163. Cây đu đủ
164. Cây vành nước
165. Cây chìa vôi
166. Cây đỗ
167. Cây dâu
168. Cây bưởi
169. Cây cỏ may

170. Cây bầu
171. Cây cỏ mòn
172. Cây mù u
173. Cây cam
174. Cây đế
175. Cây cách
176. Cây bần
177. Cây ngái
178. Cây thảo
179. Cây lác
180. Cây mây, mây trên trời
181. Cây khế
182. Cây măng cầu con
183. Cây hồng
184. Cây thập ác
185. Cây dừa
186. Cây trạng nguyên
187. Cây dâu
188. Cây sầu riêng
189. Cây móc
190. Cây khoai lang
191. Cây bông có người hái
192. Cây tùng
193. Cây tranh
194. Cây đào

B. HOA

195. Hoa móng rồng
196. Hoa mai chiếu thủy
197. Hoa sen

198. Hoa bướm bướm
199. Hoa gạo
200. Hoa chuối
201. Hoa phượng
202. Hoa phù dung
203. Hoa quỳnh
204. Hoa mai
205. Hoa mẫu đơn
206. Hoa lạc
207. Hoa mào gà
208. Hoa thiên lý
209. Hoa súng
210. Hoa cau
211. Hoa huệ
212. Hoa trinh nữ
213. Hoa hướng dương
214. Hoa dạ hương
215. Hoa hồng
216. Hoa cúc vạn thọ
217. Hoa điệp
218. Hoa nhài
219. Hoa xoan
220. Hoa đại
221. Hoa láng
222. Hoa súp lơ
223. Hoa ngâu
224. Hoa đào
225. Hoa đuôi chồn
226. Hoa dâm bụt và hoa quỳnh

C. QUẢ

227. Quả bí
228. Quả ớt
229. Quả phật thủ
230. Quả đào lộn hột
231. Quả thơm
232. Quả chuối
233. Quả măng cụt
234. Quả cau
235. Quả bưởi
236. Quả thị
237. Quả nhãn
238. Quả vải thiều
239. Quả bí
240. Quả mổi lái
241. Quả queo
242. Quả gấc
243. Quả bưởi
244. Quả ổi
245. Quả dừa
246. Quả gấc
247. Quả gấc
248. Quả bưởi
249. Quả na
250. Quả chuối
251. Quả bắp ngô
252. Quả bắp ngô
253. Quả bưởi
254. Quả mít

255. Quả chanh
256. Quả chanh
257. Giàn mướp và quả mướp
258. Quả sầu riêng
259. Quả dưa hấu
260. Quả dứa
261. Quả khế
262. Quả mít
263. Quả bóng bay
264. Quả cau già và quả cau non
265. Quả dừa
266. Quả quýt
267. Quả bí đao
268. Quả mơ
269. Quả chuối
270. Quả ót
271. Buồng cau
272. Quả trứng
273. Quả mai
274. Quả mướp đắng
275. Quả cà
276. Quả chôm chôm
277. Quả dànê dànê
278. Quả vừng (mè)
279. Quả đu đủ
280. Quả đu đủ
281. Quả cam
282. Quả dưa chuột
283. Quả mù u
284. Quả mơ

285. Hạt gạo
286. Quả thanh yên
287. Quả tim
288. Quả sim
289. Quả sấu
290. Quả lắc đồng hồ
291. Quả chuông
292. Quả đất
293. Quả bồ kết
294. Quả đấm
295. Quả bom
296. Quả bóng
297. Quả núi
298. Quả khế, quả na, quả mơ, quả mai
299. Quả lê, quả ót, quả chuông, quả dừa
300. Quả vú sữa
301. Măng cầu tây
302. Quả lụu
303. Quả xabôchê
304. Quả ô môi
305. Quả thanh long
306. Quả roi
307. Quả bóng bàn

D. CỦ

308. Củ khoai lang
309. Củ hành
310. Củ khoai sọ
311. Củ ấu
312. Củ nâu

- 313. Củ khoai môn
- 314. Củ sắn
- 315. Củ gừng trồng trên nương
- 316. Củ từ
- 317. Củ cải

3. THẾ GIỚI ĐỘNG VẬT

- 318. Con ruồi
- 319. Con trâu
- 320. Con tôm
- 321. Con khỉ
- 322. Con muỗi
- 323. Con dơi
- 324. Con bọ hung
- 325. Con bần bàn
- 326. Con đĩa và con ốc
- 327. Con đom đóm
- 328. Con cóc
- 329. Con đà điểu
- 330. Con chim chiền chiện
- 331. Con cò ráng
- 332. Chuột cống, chuột chù, chuột đòn, chuột nhắt
- 333. Con voi
- 334. Con voi
- 335. Con trâu
- 336. Con bò
- 337. Con nhặng
- 338. Con cá mè và cái mè nhà
- 339. Đại bàng
- 340. Chim Lão Nhược

341. Con tằm
342. Con thằn lằn
343. Con la
344. Con chấy
345. Con gà trống
346. Con cò
347. Con ba ba
348. Con ngựa
349. Con chim mỏ ác
350. Con ốc nhồi, ốc hột
351. Con ễnh ương
352. Con còng
353. Con sam
354. Con ong và mật ong
355. Con rạm
356. Con chim dẽ giun
357. Con vạc
358. Con quốc
359. Con kiến
360. Con dệt vải
361. Con gà mái
362. Con rắn
363. Con chuồn chuồn
364. Con mèo
365. Con bọ ngựa
366. Con ruồi
367. Con nhím
368. Con ốc bươu và ốc quắn
369. Con ác
370. Con vịt xiêm

371. Con dế
372. Con vịt
373. Chim chào mào
374. Chim ngáo
375. Con chó mục
376. Con cá cháy
377. Con bồ nông
378. Con chó
379. Con hổ
380. Con ếch
381. Con nhện
382. Con chim dòng dọc
383. Con bò đực
384. Con cá leo
385. Con cua
386. Con hươu
387. Con gà mái
388. Con dê
389. Con cá đuối
390. Con rận
391. Con sò huyết
392. Con ve
393. Con sò hến
394. Con cá trê
395. Con trai
396. Con vẹt
397. Con lợn nái và lợn con
398. Con vịt trống
399. Cá lòng tong
400. Con mọt

-
- 401. Con rết
  - 402. Con chim rỉ
  - 403. Con chim ó
  - 404. Con quạ khoang
  - 405. Kiến đào hang
  - 406. Con giun
  - 407. Cái kén
  - 408. Con bồ ác
  - 409. Con gián
  - 410. Chim đa đa
  - 411. Chim hải âu
  - 412. Chim cú
  - 413. Con lạc đà
  - 414. Con tò vò
  - 415. Con cà cuống
  - 416. Cá rô phi
  - 417. Con sư tử
  - 418. Chim chàng nghịch
  - 419. Chim bồ câu
  - 420. Chim chèo bέo, chim cắt
  - 421. Chim gõ kiến
  - 422. Chim bạc má
  - 423. Chim cồng cộc
  - 424. Con rùa
  - 425. Con mối, con thạch sùng
  - 426. Con sâu róm
  - 427. Con còng gió
  - 428. Chim cú mèo
  - 429. Con ong núi
  - 430. Con sam

- 431. Con quay
- 432. Con tem
- 433. Con đà điểu
- 434. Con tắc kè
- 435. Con gà tây
- 436. Con ngan
- 437. Con dế chơi

4. CON NGƯỜI

- 438. Cái đầu và hai đầu gối
- 439. Bàn chân
- 440. Đôi mắt
- 441. Cái bóng
- 442. Ngón chân cái
- 443. Lỗ tai
- 444. Hàm răng, họng
- 445. Cái bắp chân
- 446. Mặt người
- 447. Tiếng nói
- 448. Mụn, u, nhọt
- 449. Lòng cha mẹ
- 450. Lồng ngực và quả tim
- 451. Bàn tay và cổ tay
- 452. Lỗ mũi
- 453. Đầu tóc giả
- 454. Nụ cười
- 455. Mười ngón tay
- 456. Cái miệng
- 457. Cái kính và đôi mắt

458. Bàn tay
459. Thị, thính, khứu, vị giác
460. Năm ngón tay
461. Người và bóng
462. Cái răng
463. Năm ngón chân, tất, giày
464. Móng tay
465. Con mắt nhắm lại
466. Bóng hình trong gương
467. Người cày đôi (hai trâu)
468. Người bắt cua
469. Người dệt vải
470. Người cầm lái
471. Người trèo cau
472. Ông sư
473. Người nhổ mạ và cấy lúa
474. Người chăn trâu và con trâu
475. Người thổi kèn đám ma
476. Người thụt ếch
477. Hai người mù
478. Ăn trầu và quết trầu
479. Ăn mía
480. Tát nước
481. Bắt cháy
482. Rọc vải
483. Thợ xẻ
484. Hút thuốc lào
485. Róc vỏ cau
486. Câu cá

487. Ông đồ bán chữ
488. Cây lúa
489. Sàng gạo
490. Sàng gạo
491. Và cdm
492. Tay bắt cháy, mồm cắn
493. Kéo vỏ
494. Người bán cá giống
495. Trục lúa, đá trục lúa
496. Xẻ gỗ
497. Thằng mõ
498. Người cùi
499. Ươm tơ
500. Rang ngô
501. Nấu rượu
502. Người kéo xe
503. Thợ rèn
504. Người bị lác mắt
505. Người ăn mày
506. Người dẫm phải gai
507. Người nhà bếp
508. Thợ nhuộm
509. Người nằm ngủ trong màn
510. Xỏ kim
511. Ông kẹ
512. Đập muỗi
513. Kẻ trộm
514. Xay lúa
515. Người thợ lặn
516. Giã gạo

5. CÔNG CỤ SẢN XUẤT

- 517. Hai tai cối xay
- 518. Cái cày và cái bùa
- 519. Cối và chày giã gạo
- 520. Xa cán bông
- 521. Xe quạt nước
- 522. Cái bể thổi lửa
- 523. Quạt lúa
- 524. Khung cửi
- 525. Cối xay
- 526. Gàu sòng
- 527. Cái vó
- 528. Đồng tiền quan và kẽm
- 529. Đồng tiền
- 530. Cái cối đập
- 531. Cái cày
- 532. Cái nơm
- 533. Cái rựa
- 534. Con dao
- 535. Máy may
- 536. Cái lò rèn
- 537. Xa gió
- 538. Ống mực thợ mộc
- 539. Kéo cắt vải
- 540. Cối giã gạo
- 541. Đòn gánh
- 542. Quang mây
- 543. Cái hái
- 544. Cái nong
- 545. Cái chài

546. Cái cối đẹp
547. Ngõng cối
548. Con thoi dệt củi
549. Cái búa bổ củi
550. Cây kim
551. Cái bừa và phảng phát cỏ
552. Cái giỏ đựng cá
553. Đá trục lúa
554. Gầu gai
555. Nọc cây
556. Cái lờ bắt cá
557. Cái mõ
558. Tông đơ cắt tóc
559. Xe lu
560. Hai thùng sơn gánh
561. Cối xay
562. Cái hái
563. Đồng bạc, hào, xu
564. Cái lờ
565. Cái bắp cày
566. Cái thoi
567. Cái nơm
568. Cái dẹp đặt cá
569. Cái ròng rọc
570. Mỏ neo
571. Đồng bạc đồng
572. Cái cày xới đất
573. Ách trâu
574. Đôi kim đan
575. Kim chỉ

- 576. Cái liềm
- 577. Đòn xóc
- 578. Xe bò
- 579. Cái kén
- 580. Chà cá
- 581. Xa kéo sợi
- 582. Nồi ướm kén
- 583. Hòn đá lăn
- 584. Cái cuốc
- 585. Cây tre làm đòn gánh
- 586. Cái lia
- 587. Cái đe của thợ rèn
- 588. Cái xêng
- 589. Cái chày
- 590. Cái mỏ neo
- 591. Cái cân
- 592. Cải rổ, rá
- 593. Cái xăm xe
- 594. Cái thang
- 595. Ruộng muối và cưa xẻ đứng
- 596. Cái đó đơm tôm
- 597. Cái trống
- 598. Cái búa định

6. HỌC TẬP

- 599. Cái bút
- 600. Cái bút
- 601. Cái thước
- 602. Cái bút chì
- 603. Cái ống nứa đựng tờ tranh vẽ

- 604. Bình mực
- 605. Cuốn lịch
- 606. Hình chữ nhật
- 607. Sách có bao vải the
- 608. Bút lông
- 609. Cái bút sắt
- 610. Quyển sách
- 611. Tủ sách
- 612. Viên phấn
- 613. Mực, giấy, bút, học trò học bài
- 614. Bản đồ
- 615. Mực viết
- 616. Cái compa
- 617. Tờ báo
- 618. Bút máy
- 619. Cái bảng đen
- 620. Ngòi bút
- 621. Quyển vở
- 622. Bàn toán
- 623. Cái bàn học.
- 624. Hộp bút chì màu.
- 625. Trang vở, học bài, cây bút
- 626. Tủ sách
- 627. Bình mực và bút mực
- 628. Trang sách chữ Nho
- 629. Cái tranh
- 630. Cuốn từ điển
- 631. Bộ bàn ghế
- 632. Giấy trắng

7. CHỮ NGHĨA

- 633. Chữ y
- 634. Chữ hoa, họa, hỏa, hòa
- 635. Chữ mây, may, mày
- 636. Chữ chim, chìm
- 637. Chữ e
- 638. Chữ H
- 639. Chữ trăng, trǎn
- 640. Chữ sao, sáo
- 641. Chữ mến
- 642. Chữ cửa, cùa, cua
- 643. Chữ trâu, trâu, râu, rau
- 644. Chữ nỗi, ổi, nổ
- 645. Chữ râu, trâu
- 646. Chữ heo, hèo, héo, ho
- 647. Chữ ô tô
- 648. Chữ sún, súng, sùng
- 649. Chữ ong và ông
- 650. Chữ ta, tá, tạ
- 651. Chữ a
- 652. Chữ trùng, trùng, trúng, trũng
- 653. Chữ chi, chí, chì, chỉ
- 654. Chữ gia, già, giả, giă
- 655. Chữ vỗ, ô, vỗi
- 656. Chữ nỗi, nỗi
- 657. Chữ i
- 658. Chữ thang, tháng, than, thán
- 659. Chữ đèn, đèn, đe
- 660. Chữ thầy, thầy

661. Chữ thẩy, thây, hay
662. Chữ chi, chí, chỉ, chị
663. Chữ bò, bó, bỏ, bọ
664. Chữ cây, cẩy, cay, cày, cấy.
665. Chữ dứa, dừa, dưa, dựa
666. Chữ bê, bệ, bế, bể
667. Chữ cheo
668. Chữ dao
669. Chữ sáo, sao
670. Chữ beo, trai
671. Chữ c, o, cóc
672. Chữ u, ủ
673. Chữ cam, cám, cảm
674. Chữ non, nón, no
675. Chữ gâu, gấu, gầu
676. Chữ ngày, ngà, gà, ga, a.
677. Chữ mèo
678. Chữ ta, tá, tạ, tà
679. Chữ o
680. Chữ phổi, ổi
681. Chữ xanh, anh, xa
682. Chữ công, cống, cổng
683. Chữ áo, báo, á
684. Chữ xanh, xa, anh
685. Chữ công, ông, xong
686. Chữ sách, ách, sạch
687. Chữ huệ, huế
688. Chữ kéo, kèo, kẹo, keo
689. Chữ thông, ông, ôn
690. Chữ bao, bão, báo, bào

691. Chữ bút, út, ú
692. Chữ cắp, cắp
693. Chữ ca, cao, cau, cam
694. Chữ nồng, gông, óng, ô, ngô
695. Chữ ách, sách
696. Chữ viết, việt
697. Chữ nghén
698. Chữ nhân
699. Chữ mụn
700. Chữ chiếu, chiểu, hiếu, hiểu
701. Chữ "Hon đa"
702. Chữ mù, mùng, mừng
703. Chữ đèn, đáo
704. Chữ sông, sóng
705. Chữ x, anh, xanh, ăn
706. Chữ chǎn
707. Chữ điện, điện, điền, điển
708. Chữ côn, cồn
709. Chữ cay, cày, cà
710. Chữ tiêu, tiêu
711. Chữ tam, tám hoặc ba, bá
712. Chữ răng, trăng, trảng
713. Chữ mõ, mõm
714. Chữ ca, cà, cá, cǎ
715. Chữ thu, thuyền
716. Chữ biển, biên
717. Chữ thổ, thỏ, thọ, thò
718. Chữ mu, mù, muống
719. Chữ na, ná nai, nài
720. Chữ cô, cỗ, cồ, cǒ

721. Chữ lê, lệ, lễ, lêu
722. Chữ me, mè, mẹ, mèo
723. Chữ vui, vùi, vì
724. Chữ đen, đèn, én
725. Chữ đồng, đồng, đồn, độn
726. Chữ óc, cóc
727. Chữ chù, ông, chuồng
728. Chữ ly, lý, lý
729. Chữ phi, phì, hì
730. Chữ đơn, đòn
731. Chữ thu, thư, thù, thứ
732. Chữ t
733. Chữ tuổi, tu, ổi
734. Chữ động, động, đồng
735. Chữ rỗng, rộng, rống, rồng
736. Chữ sao, sào
737. Chữ đê, đêm, đếm
738. Chữ ong, ong, trọng
739. Chữ chú
740. Chữ má, ma, má, mán
741. Chữ quê, quế, quên, què
742. Chữ rung, rung, run, ru
743. Chữ cong, cóng, còng, cọng
744. Chữ sân, săn, ân
745. Chữ beo, bèo, béo, kẹo
746. Chữ ô
747. Chữ báo, cáo, ca, cá, á
748. Chữ số không
749. Chữ em, mẹ, tem
750. Chữ cá, cát

751. Chữ tiên, tiệm, tiễn, tiến
752. Chữ thơ, thở, thợ
753. Chữ tim, tím, tìm
754. Chữ trâu
755. Chữ gió, giò, giỗ, gio
756. Chữ nôi, nồi, nối, nỗi
757. Chữ lão, láo, lao
758. Chữ sáo, sao, sạo, sào
759. Chữ canh, cánh, cảnh, cành, cạnh
760. Chữ cua, cửa, cá, cà
761. Chữ ao, áo
762. Chữ bao, bạo bảo, bão
763. Chữ không, khổng, khô
764. Chữ tu, tú, tù
765. Chữ b
766. Chữ cô, cồ, cò
767. Chữ ngư, ngự, người
768. Chữ Bút, bú, ú, út
769. Chữ đào, dao, đáo, đảo
770. Chữ na, ná, náo, áo
771. Chữ hổ, hồ, hố
772. Chữ chùa, chua, chúa
773. Chữ củi, rủ, rủa
774. Chữ táo, á, tá
775. Chữ bì, bì
776. Chữ non, nón
777. Chữ cần, cân
778. Chữ bao, báo, bão, bạo
779. Chữ đồi, đôi, đói
780. Chữ tì, tí, tì, tỉ, tị

781. Chữ bóng, sóng, son
782. Chữ cầu, câu, cậu, cẩu
783. Chữ đèn, đèn
784. Chữ tro, trò, trơ, rợ
785. Chữ trứng, trứng, trung, run
786. Chữ ô, ô, to, tơ
787. Chữ óc, cóc
788. Chữ đâu, đầu, đậu
789. Chữ vang, vàng, ván
790. Chữ nha, nhà, a, na
791. Chữ o
792. Chữ thuận
793. Chữ tro, trò
794. Chữ nghiêng
795. Chữ ốc
796. Chữ cáo, cá
797. Chữ tháo, táo
798. Chữ tư, tử, tù, tú
799. Chữ công, cổng, cộng, cổng
800. Chữ “đào”
801. Chữ thỏ, thỏ
802. Chữ nghiêng, nghiên, hiên
803. Chữ tham
804. Chữ ký
805. Chữ khói
806. Chữ lúa
807. Chữ tai
808. Chữ song
809. Chữ tương, tướng
910. Chữ tượng

- 811. Chữ tốt
- 812. Chữ cút
- 813. Chữ cắt
- 814. Chữ ngờ
- 815. Chữ đổi
- 816. Chữ dụ
- 817. Chữ bảo
- 818. Chữ co và cỏ
- 819. Chữ đức
- 820. Bốn chữ "Quân đội nhân dân"

8. CÁC NHÂN VẬT LỊCH SỬ VÀ ĐỊA DANH

A. CÁC NHÂN VẬT LỊCH SỬ

- 821. Phan Đình Phùng và Trương Công Định
- 822. Bùi Thị Xuân
- 823. Duy Tân
- 824. Đinh Tiên Hoàng
- 825. Lý Nhân Tông
- 826. Trần Nguyên Hãn
- 827. Yết Kiêu
- 928. Trần Bình Trọng
- 829. Nguyễn Trãi
- 830. Hai Bà Trưng
- 831. Ký con - Trần Đoàn Nghiệp
- 832. Mạc Đĩnh Chi
- 833. Lý Thường Kiệt
- 834. Đoàn Như Khuê
- 835. Trận Ngọc Hồi
- 836. Mạc Đĩnh Chi

837. Phan Đình Phùng
838. Phan Đình Phùng và Phan Bội Châu
839. Ngọa triều Lê Long Đĩnh
840. Triệu Quang Phục và Đinh Bộ Lĩnh
841. Đặng Dung
842. Vua Hùng
843. Trần Quốc Tuấn và Quang Trung
844. Tô Hiến Thành và Trần Khánh Dư
845. Phùng Khắc Khoan
846. Lê Lai
847. Đinh Công Tráng
848. Trần Quốc Toản
849. Võ Thị Sáu
850. Kơ-Pa-Kơ-Lơng
851. Lương Ngọc Quyến
852. Vợ ba Đề Thám
853. Lê Lợi
854. Nguyễn Khắc Hiếu (Tản Đà)
855. Sương Nguyệt Ánh
856. Nguyễn Trường Tộ
857. Nguyễn Công Trứ
858. Đinh Bộ Lĩnh
859. Lê Lai và Nguyễn Trung Trực
860. Trần Quốc Toản và Nguyễn Trãi
861. Nguyễn Đình Chiểu
862. Lý Công Uẩn
863. Cô Tư Hồng
864. An Tiêm
865. Phạm Ngũ Lão
866. Lý Thường Kiệt

-
- 867. Hoàng Diệu
  - 868. Nguyễn Huệ
  - 869. Nguyễn Hữu Chỉnh
  - 870. La sơn phu tử Nguyễn Thiếp
  - 871. Lê Phụng Hiểu
  - 872. Nguyễn Khắc Nhu, Nguyễn Thái Học
và mươi hai đồng chí
  - 873. Đội Cấn
  - 874. Trần Trung Lập và Đoàn Kiểm Điểm
  - 875. Phan Đình Phùng
  - 876. Phan Bội Châu
  - 877. Nguyễn Tri Phương
  - 878. Ngô Quyền
  - 879. Nguyễn Thái Học
  - 880. Nguyễn Thiện Thuật
  - 881. Hoàng Hoa Thám
  - 882. Cao Thắng
  - 883. Lý Thường Kiệt
  - 884. Trần Phúc Bảo
  - 885. Trần Thủ Độ
  - 886. Phù Đổng Thiên Vương
  - 887. Lê Quýnh
  - 888. Lê Lợi, Cao Thắng
  - 889. Đề Thám
  - 890. Nguyễn Thiếp
  - 891. Tô Hiến Thành
  - 892. Phùng Hưng
  - 893. Võ Tánh Ngô Tùng Châu
  - 894. Chu Văn An

- 895. Nguyễn Trãi
- 896. Á nam Trần Tuấn Khải
- 897. Trần Thủ Độ
- 898. Mai Thúc Loan
- 899. Nguyễn Hiền
- 900. Kim Đồng
- 901. Lê Văn Tám

B. ĐỊA DANH

- 902. Tỉnh Rạch Giá
- 903. Chợ Lái Thiêu
- 904. Nước Việt Nam
- 905. Hồ Hoàn Kiếm
- 906. Hội Nghị Diên Hồng
- 907. Chợ Bãi Xàu
- 908. Núi Ba Thê
- 909. Tỉnh Cần Thơ
- 910. Gò Đống Đa
- 911. Chi Lăng
- 912. Làng phù Đổng
- 913. Thành Cổ Loa
- 914. Sông Bạch Đằng
- 915. Nam Kỳ Lục Tỉnh
- 916. Tỉnh Thừa Thiên
- 917. Chợ Giai Xuân
- 918. Thành Nam Vang
- 919. Hồ Ba bể
- 920. Bến Nhà Rồng
- 921. Hồ Tây

9. VUI CHƠI VĂN NGHỆ

- 922. Cái đàn
- 923. Cái sáo diều
- 924. Cờ tướng
- 925. Bộ tam cúc
- 926. Cái diều
- 927. Đàn ghita
- 928. Kèn kéo quân
- 929. Con chi chi
- 930. Con lật đật
- 931 Quả bóng
- 932 Pháo thăng thiên
- 933 Đàn Violon
- 934 Cái thanh la
- 935 Cái chuông
- 936 Đàn nguyệt
- 937 Kèn đám ma
- 938 Bát vạn
- 939. Ngũ sách
- 940. Nhị Vạn
- 941. Cái diều
- 942. Cái thùng
- 943. Cái diều vàng
- 944. Tứ vạn
- 945. Tam vạn
- 946. Cái mõ và dùi mõ
- 947. Đèn ánh sao
- 948. Đồng tiền đánh búng quay

949. Cây đàn nhị
950. Trống chầu
951. Cửu sách
952. Cái pháo
953. Con tam sách
954. Con lang thang
955. Con lục sách
956. Con lục vạn
957. Cái chiêng
958. Con tứ sách
959. Cây đu
960. Đàn hồ
961. Ống sáo
962. Con ngũ sách
963. Xóc đĩa
964. Con ngũ vạn
965. Điều thuốc lá
966. Cái loa
967. Nụ cười
968. Quả bóng bay
969. Đàn tranh
970. Sơn móng chân, móng tay
971. Cái còi cửa trọng tài
972. Chạm cốc
973. Luật bóng đá
974. Câu đối tết
975. Đọc sách truyện
976. Lá bài

10. VỀ ĂN UỐNG

977. Bánh đa
978. Bánh in
979. Bánh bò
980. Bánh tết
981. Bánh xếp
982. Bánh chưng
983. Bánh đa
984. Bánh ít
985. Bánh men
986. Bánh xà phòng
987. Bánh mè láu
988. Bánh trôi
989. Bánh dày
990. Bánh gai
991. Bánh bèo
992. Bánh ú
993. Bánh su sê
994. Bánh bao
995. Bánh bò
996. Bánh hạnh nhân
997. Bánh tôm
998. Bánh hỏi
999. Canh khoai
1000. Phẩm oản
1001. Bánh tết và bánh chưng
1002. Bánh ướt
1003. Nem chua
1004. Bánh rán

- 1005. Bánh su sê
- 1006. Cháo trắng
- 1007. Mắm lóc
- 1008. Bánh đa trát kê
- 1009. Canh bí
- 1010. Cua luộc
- 1011. Hạt muối
- 1012. Mâm xôi đây lá
- 1013. Trái mít
- 1014. Sữa Ông Thọ

11. NHÀ CỬA

- 1015. Vôi
- 1016. Mái ngói
- 1017. Cái mầu mèn
- 1018. Cái cột nhà
- 1019. Cái nhà
- 1020. Cầu tiêu
- 1021. Cái tủ gương
- 1022. Xà nhà
- 1023. Cái chợ
- 1024. Máng xối
- 1025. Trường học
- 1026. Con sẻ và cột nhà
- 1027. Bạo cửa
- 1028. Con sẻ
- 1029. Mái nhà
- 1030. Đòn vông
- 1031. Ngõ chống
- 1032. Cái dại

-
- 1033. Cái tranh
  - 1034. Bình phuong
  - 1035. Nhà ngói
  - 1036. Chốt cửa
  - 1037. Hòn gạch
  - 1038. Gạch hoa
  - 1039. Cái cốt tranh
  - 1040. Cổng tre
  - 1041. Nóc nhà
  - 1042. Cái bậc cửa
  - 1043. Cái phản
  - 1044. Cửa tam quan
  - 1045. Nhà mồ
  - 1046. Đôi cánh cửa

12. TIỆN NGHI SINH HOẠT

- 1047. Cái ghế
- 1048. Cái giường
- 1049. Cối giã gạo
- 1050. Con dao
- 1051. Gối mùng
- 1052. Cái gương
- 1053. Lược thưa
- 1054. Nồi cá
- 1055. Cái chum
- 1056. Cái đồng hồ
- 1057. Cây súng
- 1058. Cái quạt giấy
- 1059. Cái yếm
- 1060. Cái kính

1061. Cái chày
1062. Gáo múc nước
1063. Điện thoại
1064. Cái xà beng
1065. Nồi cơm
1066. Ngọn đèn
1067. Điều thuốc lào
1068. Mâm cơm
1069. Xe đạp
1070. Cái khóa
1071. Cái trách
1072. Nồi và lửa đun
1073. Ống nhổ
1074. Cái trân
1075. Cân tiểu ly
1076. Miếng vỏ chay để ăn trầu
1077. Hồng xôi
1078. Bao bố
1079. Quạt trần
1080. Bánh thuốc lào
1081. Bã đậu
1082. Miếng trầu
1083. Ba ông táo và cái nồi
1084. Bộ phản ngựa
1085. Cái chặn bát
1086. Cái màn
1087. Cái rế
1088. Ve chai
1089. Tượng phật
1090. Ấm nước và bốn chén

1091. Cái lu nước và gáo nước
1092. Mặt kính đeo mắt
1093. Gióng tre
1094. Chiếc chiếu
1095. Khăn mặt sáng rửa, tối phơi
1096. Nhang (cháy hết chỉ còn chân)
1097. Cái điếu bát
1098. Cây chổi
1099. Bình vôi
1100. Đũa cả
1101. Cái váy
1102. Cầm cân tay cân hàng
1103. Cây dù
1104. Cái lọng
1105. Lá thư
1106. Tấm, cám
1107. Đồ gỗm
1108. Bát sứ
1109. Giường và người nằm ngủ
1110. Chổi rành
1111. Điếu thuốc
1112. Đèn cầy
1113. Cái cân
1114. Qua lâu
1115. Cây bông tiêu
1116. Củi mục
1117. Cuốn lịch
1118. Chồng chén bát vào sống chén
1119. Chỉ xác
1120. Cối giã trầu

- 1121. Dĩa quả tử
- 1122. Cái gáo
- 1123. Đinh cúc đóng giày
- 1124. Nồi đất
- 1125. Ghế đầu
- 1126. Sóng âm thanh
- 1127. Cái khố
- 1128. Cái xăm xe
- 1129. Đèn dầu hóng
- 1130. Hoa tai
- 1131. Đầu phướn
- 1132. Cái áo tơi
- 1133. Vung nồi và cái núm
- 1134. Cái gối
- 1135. Cái giếng
- 1136. Cây làng can
- 1137. Cái bồ
- 1138. Thanh sắt
- 1139. Máy điện thoại
- 1140. Cái thớt thái thịt
- 1141. Lồng đèn
- 1142. Cái bàn
- 1143. Đôi giày thêu
- 1144. Cây quạt giấy
- 1145. Chồng bát
- 1146. Cái muỗng
- 1147. Chén chung
- 1148. Cái nón
- 1149. Cái dài
- 1150. Bồ muối

1151. Cái võng
1152. Bóng đèn điện
1153. Chum rượu đầy đặn cái mâm
1154. Chiếu lác
1155. Cái yếm
1156. Đôi giày chân đi
1157. Coi đựng trầu
1158. Cái váy và cái quần
1159. Hòn đá mài dao
1160. Cây nến
1161. Cái kệ
1162. Vòi nước máy
1163. Cái khóa
1164. Lò đun củi
1165. Ba ông đầu rau
1166. Cái áo
1167. Cái đồng hồ (cổ xưa)
1168. Dao nhíp
1169. Nồi nấu rượu
1170. Bàn nạo dừa
1171. Đôi bít tất
1172. Tông đơ hớt tóc
1173. Cái lược dày
1174. Đinh ốc
1175. Đèn sáp
1176. Đèn bóng dán giấy
1177. Hột thiền hoa
1178. Bếp củi rừng
1179. Cái bơm
1180. Bao bì

1181. Kiệu bay
1182. Tờ báo
1183. Hòm thư lưu
1184. Phao bơi
1185. Bao bối
1186. Cây nêu
1187. Lá thư
1188. Quan tài (áo quan)
1189. Cái áo tơi
1190. Cái mồi, cái vá
1191. Xe ô tô
1192. Bao diêm và que diêm
1193. Cung tên
1194. Đồng bạc, hào, xu
1195. Bao thuốc lá
1196. Khóa chữ
1197. Cái màn
1198. Đôi guốc
1199. Cái pháo
1200. Chõi xôi
1201. Cái khóa
1202. Điện thoại
1203. Cái địa bàn
1204. Chổi ráng
1205. Mâm thau
1206. Mộc cửa xã (con dấu làng)
1207. Chiếc ngoáy trầu
1208. Quan tiền kẽm
1209. Bếp ba ông táo
1210. Cái cân và quả cân

1211. Con kính
1212. Lọ hoa
1213. Cái kiềng
1214. Cái sống chén
1215. Chiếc xe đạp
1216. Nǎm khuy áo
1217. Nút áo và khuy áo
1218. Cái túi
1219. Mũ, nón
1220. Cái phản
1221. Cái vung nồi
1222. Cái trách
1223. Cái bật lửa (thời xưa)
1224. Cái kính đeo mắt
1225. Cái mền (chăn)
1226. Lợn đất, lợn nhựa
1227. Bàn đèn thuốc phiện
1228. Bắc đèn dầu khi thắp
1229. Đĩa dầu thắp đèn
1230. Chai rượu và ly rượu
1231. Đũa cả
1232. Hũ cất nước
1233. Chậu cho heo ăn
1234. Nồi nước
1235. Cây thập ác
1236. Cây nhang khoanh
1237. Ổ khóa, chìa khóa
1238. Ghế nghỉ
1239. Con dấu
1240. Cái kẹp tóc

- 1241. Cái radio catxet
- 1242. Cái phích cắm điện
- 1243. Cái phích nước
- 1244. Cái lốc lịch
- 1245. Cái thảm chùi chân
- 1246. Cái gạt tàn thuốc lá

13. PHƯƠNG TIỆN GIAO THÔNG VẬN TẢI

- 1247. Ô tô
- 1248. Máy bay
- 1249. Xe máy
- 1250. Xe đạp nước
- 1251. Tàu thủy
- 1252. Chiếc thuyền
- 1253. Bánh xe máy
- 1254. Cánh buồm
- 1255. Cái ống nhòm
- 1256. Sào tre chống ghe
- 1257. Cái cầu và con đường
- 1258. Bánh lái
- 1259. Cột buồm
- 1260. Cây chèo
- 1261. Con đường
- 1262. Tàu biển - thuyền
- 1263. Tàu hỏa
- 1264. Con thuyền buồm
- 1265. Xe lửa
- 1266. Cầu tre
- 1267. Cái cầu
- 1268. Đường xe lửa

-
- 1269. Xe cứu hỏa
  - 1270. Ghe cà vóm
  - 1271. Dây điện
  - 1272. Cây số
  - 1273. Cột dây điện
  - 1274. Cái cầu
  - 1275. Bánh xe, đường đi
  - 1276. Cái tàu thủy
  - 1277. Tàu bay
  - 1278. Tàu hỏa
  - 1279. Cái biển cấm đường một chiều
  - 1280. Quả mướp, quả khế

MỤC LỤC**CÂU ĐỐ** *Trang*

1. Thế giới tự nhiên	7
2. Thế giới thực vật	25
A. Cây	25
B. Hoa	43
C. Quả	48
D. Củ	63
3. Thế giới động vật	65
4. Con người	89
5. Công cụ sản xuất	103
6. Học tập	119
7. Chữ nghĩa	127
8. Các nhân vật lịch sử và địa danh	169
A. Các nhân vật lịch sử	169
B. Địa danh	187
9. Vui chơi - văn nghệ	191
10. Về ăn uống	201
11. Nhà cửa	207
12. Tiện nghi sinh hoạt	213
13. Phương tiện giao thông vận tải	250

GIẢI ĐÁP CÂU ĐÓ

1. Thế giới tự nhiên	257
2. Thế giới thực vật	260
3. Thế giới động vật	268
4. Con người	272
5. Công cụ sản xuất	275
6. Học tập	277
7. Chữ nghĩa	279
8. Các nhân vật lịch sử và địa danh	285
9. Vui chơi văn nghệ	289
10. Về ăn uống	291
11. Nhà cửa	292
12. Tiện nghi sinh hoạt	293
13. Phương tiện giao thông vận tải	300

NHÀ XUẤT BẢN LAO ĐỘNG - XÃ HỘI

CÂU ĐỐ VIỆT NAM

HUY CỔ - HỮU MAI

(Tuyết soạn)

Chịu trách nhiệm xuất bản

NGUYỄN ĐÌNH THIÊM

Biên tập	:	Quỳnh Trang
Vẽ bìa	:	Văn Sáng
Trình bày	:	Đặng Ngọc
Sửa bản in	:	Đặng Ngọc

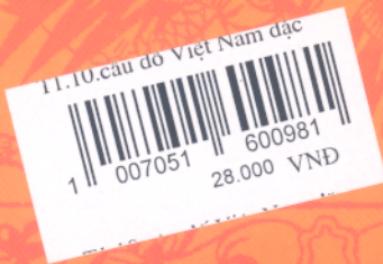
In 1.000 cuốn, khổ 13 x 19cm tại Trung tâm chế bản và in NXB Thế Giới.

Giấy phép XB số: 239-2006/CXB/05-44/LĐXH ngày 4/4/2006.

In xong và nộp lưu chiểu năm 2006.

CÂU ĐÔ VIỆT NAM

DẶC SẮC

Giá : 28.000đ